

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav Dálneho východu

Diplomová práca

Bc. Veronika Tureková

Vývoj pohľadu japonskej verejnosti na teritoriálny spor o Cušimu v 21. storočí

The evolution of the Japanese public's view on the territorial dispute over Tsushima in the
21st century

Praha 2022

Vedúci práce: doc. Ing. Ján Sýkora, M.A., Ph.D.

Pod'akovanie

Chcela by som sa srdečne pod'akovať pánovi doc. Ing. Jánovi Sýkorovi, M.A. za láskavé rady a cennú pomoc pri písaní tejto diplomovej práce. Ďalej chcem pod'akovať Janke a Veronike za ich láskyplný postoj a všetku pomoc, ktorú mi poskytli počas štúdia.

Prehlásenie

Prehlasujem, že som diplomovú prácu vypracovala samostatne, že som riadne citovala všetky použité pramene a literatúru, a že práca nebola využitá v rámci iného vysokoškolského štúdia, či k získaniu iného alebo rovnakého titulu.

V Prahe dňa

Veronika Tureková

Abstrakt

Diplomová práca sa venuje vnímaniu teritoriálnych sporov, ktoré sa týkajú Cušimy a kórejských nárokov na tento japonský ostrov. Dopad týchto nárokov je vo vnímaní japonskej spoločnosti značne badateľný, keďže ide o jeden z aktuálnych sporov medzi Japonskom a Kórejskou republikou, a aj v období 21. storočia vyvoláva značné reakcie medzi obyvateľmi oboch krajín. Ohlasy týkajúce sa tejto témy je možné pozorovať na online fóre Yahoo! Japan, na ktorom je od začiatku roku 2000 viditeľný nárast príspevkov ohľadom problematiky Cušimy. Z tohto dôvodu bola platforma vybraná ako predmet štúdie o nezávislom chápaní teritoriálnych nárokov na Cušimu vo verejnej sfére Japonska. Pomocou uverejnených príspevkov internetovej komunity práca sleduje spôsob, akým sa vnímanie kórejských nárokov na Cušimu vyvíjalo počas rokov 2000 až 2021. Pri analýze sú využité princípy riešenia teritoriálnych sporov podľa teórie B. T. Sumnera, ktorý uvádza rozhodujúce faktory pre posúdenie územných sporov pred Medzinárodným súdom spravodlivosti. Práca porovnáva tieto právne faktory s okolnosťami, ktoré vníma online komunita Yahoo! Japan, a zároveň sa sústreďuje na verejné faktory najčastejšie spomínané medzi užívateľmi.

Kľúčové slová: Japonsko, Kórea, teritoriálne spory, Cušima, verejné vnímanie

Abstract

This master thesis deals with the perception of territorial dispute concerning Tsushima and Korean claims to this Japanese island. The impact of these claims is quite noticeable in the perception of Japanese society, as it is one of the current disputes between Japan and the Republic of Korea, and even in the 21st century provokes significant reactions among the residents of both countries. Reactions to this topic can be seen on the online forum Yahoo! Japan, where since the beginning of the year 2000 has been a visible increase of posts regarding the issue of Tsushima. For this reason, the platform was chosen as the subject of a study on the independent understanding of territorial claims to Tsushima in the public sphere of Japan. Using the published posts of this Internet community, the thesis deals with the way in which the perceptions of Korean claims to Tsushima developed during the years 2000 to 2021. The analysis uses the principles of resolving territorial disputes according to the theory of B. T. Sumner, who states the decisive factors for the assessment of territorial disputes in front of International Court of Justice. The thesis compares these legal factors with the circumstances as perceived by the online community of Yahoo! Japan, and at the same time focuses on the public factors most often mentioned by the users.

Key words: Japan, Korea, territorial disputes, Tsushima, public opinion

Obsah

Zoznam grafov	7
Zoznam obrázkov	8
Úvod.....	9
1. Medzinárodné právo, hranice a teritoriálne spory	13
1.1. Teritoriálne spory pred ICJ	16
1.2. Aktuálne teritoriálne spory Japonska	19
1.2.1. Japonsko vs. Čína: Ostrovy Senkaku.....	19
1.2.2. Japonsko vs. Rusko: Severné územia	21
1.2.3. Japonsko vs. Kórea: Takešima.....	23
2. Suverenita Cušimy v japonsko-kórejských vzťahoch	25
2.1. Piráti Wakó a obdobie do 16. storočia	26
2.2. Ustanovenie Cušimy ako prostredníka, obdobie od 16. do 19. storočia	30
2.3. Japonsko-kórejské nároky na Cušimu v 20. storočí.....	33
2.3.1. Sanfranciská zmluva	33
2.3.2. Zmluvy po roku 1960	36
3. Yahoo! Japan a problematika teritoriálnych sporov o Cušimu	38
3.1. Príspevky v období 2000-2010	40
3.2. Príspevky v období 2011-2021	54
3.3. Analýza príspevkov od roku 2000 až 2021	64
Záver	73
Použitá literatúra	76

Zoznam grafov

Graf 1: Počet príspevkov so zmienkou o suverenite Cušimy uverejnených v období rokov 2000 až 2021	39
Graf 2: Počet príspevkov so zmienkou o suverenite Cušimy uverejnených v období rokov 2000 až 2010	40
Graf 3: Počet príspevkov so zmienkou o suverenite Cušimy uverejnených v období rokov 2011 až 2021	54
Graf 4: Najčastejšie faktory v príspevkoch uverejnených v období rokov 2000-2010	65
Graf 5: Najčastejšie faktory v odpovediach užívateľov v období do roku 2010	66
Graf 6: Najčastejšie právne faktory v príspevkoch uverejnených v období rokov 2000-2010	67
Graf 7: Najčastejšie faktory v príspevkoch uverejnených v období rokov 2011-2021	68
Graf 8: Najčastejšie faktory v odpovediach užívateľov uverejnených v období do roku 2021	69
Graf 9: Najčastejšie právne faktory v príspevkoch uverejnených v období rokov 2011-2021	70

Zoznam obrázkov

Obrázok 1: Mapa stanovujúca ohraničenie medzi Japonskom a Kóreou podľa zmluvy v roku 1978 in: *The Law of the Sea: Maritime Boundary Agreements (1970-1984)*. Office for Ocean Affairs and the Law of the Sea, United Nations, New York, 1987. str. 285.37

Úvod

Ostrov Cušima (对馬), kórejsky označovaný ako *Daemado* (대마도), sa nachádza medzi japonským ostrovom Kjúšú a Kórejským polostrovom. Ako nevelký ostrov, ktorého väčšiu časť tvoria hory a neúrodná pôda, sa Cušima vždy spoliehala na okolitý svet. Vďaka svojej geografickej polohe si ostrovania udržiavali blízke vzťahy s japonským územím ako aj kráľovstvami, ktoré na Kórejskom polostrove existovali už od staroveku. Cušima tiež zohrala dôležitú úlohu pri prinášaní kontinentálnej a kórejskej kultúry do Japonska, spolu s udržiavaním diplomatických vzťahov medzi oboma krajinami. Napriek tomu, že je oficiálne vnímaná ako súčasť japonského územia, sa kvôli svojej polohe a historickému postaveniu prostredníka často stáva predmetom kórejských teritoriálnych nárokov.

Rok 2022 sa stal 70. výročím platnosti Sanfranciskej zmluvy, ktorá definovala povojnové územie Japonska, zahrňujúc do tohto teritória aj Cušimu. Toto vymedzenie však vyvolalo viaceré negatívne reakcie z okolitých štátov, ako aj rôzne nároky na časti japonského územia. Niektoré z nich zostávajú nedoriešené a pretrvávajú dodnes. Jedným z dôvodov pre tieto konflikty o územie je prepojenie s japonskou agresiou v snahe ovládnuť Áziu, ktorá bola viditeľná hlavne medzi rokmi 1870 a 1945. Práve v tomto období sa menili hranice a suverenity území, pričom sa uzatvárali viaceré zmluvy, na ktoré sa jednotlivé strany odvolávajú pri sporoch i dodnes. Od 90. rokov 20. storočia sa teritoriálne spory týkajúce sa Japonska ešte zintenzívnili v dôsledku rastúceho nacionalizmu v oblasti Ázie. Spolu s ustanovením o výhradnej ekonomickej zóne (EEZ) Organizácie Spojených národov o morskom práve, ktoré malo vyhovovať záujmom štátov pri uplatňovaní práv na prírodné zdroje, viedli však k zvýšeniu konkurencie v tejto oblasti a k obnoveniu spomínaných dlhodobých územných sporov.¹

Na jednej strane medzištátne diskusie stále pokračujú, no vnímanie verejnosti ohľadom týchto problémov sa čoraz viac zamotáva a pobúrenie z nich sa zväčšuje. Za spomenutie stojí fakt, že pri prieskume² verejnej mienky v roku 2011 až 60 % Juhokórejčanov považovalo konflikt o územie s Japonskom za najväčšiu prekážku rozvoja kórejsko-japonských vzťahov. V porovnaní s otázkou japonských učebníc, ktorá sa umiestnila na druhom mieste s približne 30 %, a kompenzáciou žien útechy, ktorá nezískala ani 1 %, je viditeľná výrazná prevaha vnímania dôležitosti územných sporov v krajine. Poukazuje to na aktuálnosť a naliehavosť tohto problému, keďže práve ostrovy medzi Kóreou a Japonskom sú hlavnými objektmi,

¹ UN General Assembly. (1982). *Convention on the Law of the Sea*. U.N.T.S., vol. 1994, str. 418-428.

² Dudden, Alexis. (2012). *Japan's Border Disputes: Dokdo at the Center of Bigger Things*. Asan Institute for Policy Studies, str. 4. JSTOR. [cit. 15.09.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/resrep08112>.

prostredníctvom ktorých možno v budúcnosti získať kontrolu nad regiónom. Jeden z týchto ostrovov je aj Cušima, ktorá síce nepatrí k tým najdiskutovanejším teritoriálnym sporom, avšak v priebehu 20. storočia vyvolala viaceré frikcie medzi Kórejskou republikou a Japonskom.

Spomínané konflikty začali byť viditeľné aj v online priestore, na ktorom v súčasnosti ľudia trávia čím ďalej viac času, keďže neustále zlepšujúce sa technológie a virtuálne prostredia predstavujú nové formy komunikácie. Rôzne podoby internetovej komunikácie sú čoraz dostupnejšie a ovplyvňujú tak mnohé aspekty ľudského života. V Japonsku, ako aj v ďalších mnohých krajinách v regióne, je používanie internetovej komunikácie na vzostupe už od začiatku tohto tisícročia. Ľudia môžu tento nový priestor využívať na slobodné vyjadrenie svojho názoru bez určitej regulácie a preukázať tak svoj postoj k mnohým problematickým témam.

V Japonsku sa vyskytuje veľa internetových sprostredkovateľov. Google, Yahoo! Japan a Bing patria medzi najpoužívanejšie a najznámejšie z nich. Z pomedzi týchto troch bolo práve Yahoo! Japan v roku 2021 označené spoločnosťou Nielsen³ za najpopulárnejšiu stránku internetových služieb. S 68,9 % sa tak umiestnilo ešte pred Google, ktorý je v Japonsku naopak najpoužívanejšou platformou.⁴ Vďaka tejto priazni užívateľov bola stránka vybraná, ako primárny zdroj aj pre praktickú časť diplomovej práce. Ďalším významným dôvodom pre výber platformy Yahoo! Japan bol aj fakt, že služba poskytuje možnosť slobodného vyjadrovania sa. Užívateľ dokáže sám uverejniť príspevok, na ktorý chce poznať odpoveď pri prípadných nejasnostiach alebo zvedavosti. Rovnako má aj respondent možnosť rozhodnúť sa, či na jednotlivé príspevky bude reagovať. Z toho dôvodu ponúka zmienená online platforma náhľad na nezávislé názory používateľov a ich vnímanie problematiky teritoriálnych sporov v 21. storočí.

Hlavnými otázkami diplomovej práce budú: Akým spôsobom sa vyvíjalo vnímanie teritoriálneho sporu o Cušimu v japonskej spoločnosti v 21. storočí? Aké hlavné faktory ovplyvňovali prípadné zmeny v postojoch japonskej verejnosti k tomuto sporu? Pod pojmom

³ Spoločnosť Nielsen Holdings Inc. je nezávislá spoločnosť v oblasti merania publika, údajov a analytiky, ktorý formuje budúcnosť médií. So zastúpením vo viac ako 100 krajinách a službami pokrývajúcimi viac ako 90 % svetového HDP a populácie poskytuje klientom údaje o tom, čo spotrebitelia sledujú (reklama) a čo kupujú (kategórie, značky, produkty) na globálnom trhu.

⁴ TOPS OF 2021: DIGITAL IN JAPAN ~ニールセン 2021 年日本のインターネットサービス利用者数/利用時間ランキングを発表~ | ニュースリリース | ニールセン デジタル株式会社. ニールセン デジタル株式会社 | ネット視聴率 | 視聴者分析 | 広告視聴率 | [online]. Copyright © The Nielsen Company. All Rights Reserved. [cit. 10.08.2022]. Dostupné z: https://www.netratings.co.jp/news_release/2021/12/Newsrelease20211221.html.

faktory sú vnímané verejné okolnosti či momenty, ktoré Japonci v tejto problematike vnímajú a chápu ich ako problémové, spolu s právnymi faktormi, na ktoré sa môžu odkazovať pri potvrdení svojho odôvodnenia suverenity Japonska.

Práca je rozdelená na dve časti. Prvá časť, teoretická, sa sústreďí na definičné vymedzenie pojmov, s ktorými bude text pracovať. Predovšetkým sa zameriava na teóriu medzinárodných vzťahov a riešenia teritoriálnych konfliktov. Prvá kapitola priblíži v stručnosti medzinárodné právo s dôrazom na hranice, teritoriálne spory v modernej dobe, ich možnosti riešenia a priblíži aj hlavné územné nároky, ktoré sú najčastejšie spomínané v prípade okolitých oblastí Japonska. Taktiež na záver špecificky predstavuje deväť kategórií Briana Taylora Sumnera, na ktorých je možno založiť nárok na územie pred Medzinárodným súdom spravodlivosti (International Court of Justice, ďalej len ICJ).

Druhá kapitola prvej časti je venovaná historickému kontextu postavenia Cušimy. Na začiatku priblíži prvé zmienky o ostrove, ďalej sa sústreďí na japonských pirátov, ktorý sa usadili na ostrovoch a taktiež na prvé zmluvy v 14. storočí medzi Japonskom a Kóreou. Následne sa kapitola venuje ustanoveniu Cušimy ako prostredníka medzi Japonskom a Kóreou po Hidejošihových inváziách v 16. storočí až po 19. storočie, kedy bol ostrov oficiálne zaradený pod prefektúru Japonska. Koniec kapitoly sa sústreďí na vývoj suverenity ohľadom Cušimy po porážke Japonska v druhej svetovej vojne a ďalším zmluvám definujúcim japonské územie po roku 1960, spolu s nesúhlasnými kórejskými nárokmi, ktoré tieto dohody vyvolali.

Druhá časť práce má analytický charakter a bude obsahovať praktickú časť práce, analýzu vývoja verejného vnímania v Japonsku vo vybranom časovom rozmedzí. Rozbor je rozdelený na tri kapitoly, s ohľadom na dve dekády 21. storočia. Prvá kapitola bude venovaná príspevkom z rokov 2000 až 2010 a druhá bude sústredená na pokračujúce roky 2011 až 2021. Toto rozmedzie má poukázať na možnú zmenu v diskusii uvedenej problematiky teritoriálnych sporov. V oboch špecifických obdobiach sa bude klásť dôraz hlavne na príspevky a prvotné odpovede užívateľov, bez ohľadu na možnosť pokračovania diskusie v komentároch. V tretej kapitole budú zhromaždené dáta vyhodnotené pomocou analýzy uvedených informácií v sfére verejných aj právnych faktorov.

V závere diplomovej práce budú zhrnuté výsledky pozorovania zmien v postojoch vybranej časti japonskej spoločnosti k problematike teritoriálnych sporov spojených ostrovom Cušima. Keďže uvedenú platformu nepoužíva celé Japonsko, nemožno tieto výsledky generalizovať a uplatniť ich tak na celú populáciu. Približujú však vnímanie problematiky teritoriálnych sporov Cušimy v online komunite Yahoo! Japan.

V práci bude použitá slovenská transkripcia japončiny. Pri zápise japonských mien bude zachované japonské poradie, teda priezvisko, osobné meno. Originálny zápis a roky, v ktorých spomínaná osoba žila (v prípade, že sú bežne dostupné) budú uvedené pri prvej zmienke v zátvorkách. Názvy miest a japonské slová budú ponechané v podobnej štruktúre, avšak namiesto rokov bude použitý preklad miesta (ak je bežne uvádzaný, ak nie je, bude vynechaný). Kórejské názvy a mená budú obdobne používať slovenskú transkripciu. Čínsky zápis bude vedený podľa systému prepisu *pinyin*.

1. Medzinárodné právo, hranice a teritoriálne spory

Téme medzinárodného práva so zameraním na teritoriálne právo a jeho spory sa venuje mnoho odborníkov. Samotné územné právo je rôznorodá oblasť a vyžaduje komplexnú znalosť právneho systému naprieč jurisdikciami. Avšak hlavným pojmom v oblasti územného práva, ktorý je potrebné pochopiť, je hranica. Tento prvok je dôležitý naprieč históriou a jej koncept ako ohraničenie suverénnych štátov sa rozvinul po celom svete. Hraničné vymedzenie slúži nielen ako právny koncept, ale aj ako predstaviteľ bezpečnosti krajiny a základ geopolitického usporiadania. Vytvorenie hraníc poskytlo štátom teritoriálny rozmer, ktorý v dobovom systéme feudálnej organizácie chýbal.

Historicky hranica prechádzala neustálymi premenami, ktoré boli podmienené spoločensko-politickými zmenami. V 16. storočí sa začínala hranica postupne identifikovať, presnejšie podľa geografických charakteristík. Neskôr boli naviazané medzi štátmi prvé zmluvy vytvárajúce hranice a ďalší vývoj čoraz viac upúšťal od prírodného členenia. V roku 1910 Stály arbitrážny súd potvrdil, že „jedným z podstatných prvkov suverenity je to, že sa má vykonávať v rámci územných obmedzení, a ak sa nepreukáže opak, územie je spojené so suverenitou“. Neskôr v roku 1933 Montevideoská konvencia definovala myšlienku, že hranica vytvára štát, čím presnejšie priblížila, čo znamenalo byť štátom.⁵

Po druhej svetovej vojne založenie Organizácie Spojených národov dalo vzniku právnych systémov, ktoré sa týkali hraničných vymedzení a ľudských práv. Tieto systémy sa prejavili aj v období po skončení vojny, kedy medzinárodné spoločenstvo presadzovalo ochotu chrániť práva jednotlivcov „bez ohľadu na hranice“, no neskôr studená vojna odhalila pretrvávajúcu existenciu sporov o demarkáciu hraníc. V týchto rokoch ICJ uznal, že hranica je podmienkou pre existenciu a vývoj medzinárodného práva a výsledok ľudskej činnosti (od rokovaní až po arbitráž, či dokonca použitie násillia atď.) Hranica by sa teda nemala skúmať sama o sebe, ale vo vzťahu k ľudským skupinám, alebo vo vzťahu k vzájomným prepojeniam vyskytujúcim sa naprieč právnymi systémami.⁶

Ako aj v minulosti, aj v dnešnej dobe sú hranice rovnako dôležité. S rastúcou vzájomnou závislosťou a globalizáciou stále slúžia v oblastiach bezpečnosti, ekonomiky, politiky a sociálnych interakcií. Umožňujú tiež prístup k mapovaniu teritoriálnych oblastí a územný prístup k medzinárodnej alebo globálnej politike stanovením polohy štátov. Hoci hranice nie sú

⁵ Natoli, Tommaso; Riccardi, Alice. (2019). *Borders and International Law: Setting the Stage, in Borders, legal spaces and territories in contemporary international law within and beyond*. Cham, Switzerland: Springer International Publishing, str. 2-5.

⁶ Ibid. str. 6-8.

jediným územným prvkom, naďalej sú významným faktorom v priestorovej analýze medziľudských vzťahov.⁷ Komplexné označovanie a bezprecedentné posuny v dnešnom svete prispievajú k tomu, aby sa pojem a funkcia hranice vrátili do diskusie.

Špecifickosť hraníc sa však veľakrát stáva problematickou vo sfére námorného práva. V takýchto prípadoch je dôležitá suverenita, ktorá presahuje za pobrežie krajiny a dosahuje na kúsok pôdy v morských vodách. Takéto vlastníctvo pôdy v kľúčových polohách môže výrazne ovplyvniť teritoriálny dosah štátu. Zdanlivo triviálne časti územia, ako sú skaly, ostrovčeky či iné pobrežné prvky rozhodujú o územnej suverenite v priľahlom území. Avšak hlavným prvkom pre uznanie suverenity pobrežného štátu je definícia, ktorú charakterizuje dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve (United Nations Convention on the Law of the Sea, skr. UNCLOS) v článku 121 ods. 1: „Ostrov je prirodzene vytvorená oblasť zeme obklopená vodou, ktorá je pri prílive nad vodou“ a ďalej dodáva, že „horniny, ktoré si nedokážu udržať ľudské obydlie alebo vlastný hospodársky život, nebudú mať žiadnu výhradnú ekonomickú zónu ani kontinentálny šelf“.⁸

UNCLOS tiež poskytuje rámec na určenie práv na námorné zdroje, využívanie morí a na riešenie sporov vznikajúcich medzi štátmi, ktoré si nárokuje cenné zdroje v oblastiach. Námorný poriadok je navrhnutý tak, aby zaistil prítomnosť relatívne stabilného správania sa štátov v záležitostiach oceánov; jasné a koherentné pravidlá upravujúce využívanie morí a oprávnenie na námorné zdroje; a účinné mechanizmy na riešenie námorných sporov a predchádzanie konfliktom. Tento doplnok UNCLOS zohráva dôležitú úlohu od svojho vstupu do platnosti v roku 1994, pretože poskytuje celý rad procesov a inštitúcií na riešenie zdanlivo neriešiteľných problémov medzi štátmi v námorných záležitostiach.⁹

Avšak pobrežné a morské pásma môžu byť napriek námornému poriadku UNCLOS spornými oblasťami medzi krajinami, ktoré si nárokuje požadované územie. Neobmedzujú sa na konkrétne geografické regióny, vyskytujú sa po celom svete a mnohé z nich nie sú ničím iným ako nezhodami o vymedzení hraníc, ktoré nemusia mať zásadné politické, bezpečnostné alebo ekonomické dôsledky.

⁷ Starr, Harvey. (2006). *International Borders: What They Are, What They Mean, and Why We Should Care*. The SAIS Review of International Affairs, vol. 26, no. 1, str. 3-10. JSTOR. [cit. 01.09.2022]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/26999290>.

⁸ Thirlway, Hugh. (2018). *Territorial Disputes and Their Resolution in the Recent Jurisprudence of the International Court of Justice*. Leiden Journal of International Law, vol. 31, no. 1, str. 123-125. [online]. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: doi:10.1017/S0922156517000553.

⁹ Strating, Rebecca. (2020). *Defending the Maritime Order*. In *Defending the Maritime Rules-Based Order: Regional Responses to the South China Sea Disputes*. East-West Center, str. 33. JSTOR. [cit. 16.10.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/resrep25045.7>.

Z pomedzi viacerých oblastí je Ázia označovaná medzi najznepokojujúcejší kontinent, ktorý je súčasťou minimálne štrnástich územných sporov. Ich súčasťou sú hlavné mocnosti v regióne: Čína je napríklad zapletená s Indiou, s krajinami v juhovýchodnej Ázii a s Japonskom; Indonézia má pretrvávajúci spor s Východným Timorom týkajúci sa enklávy Oecusse, napriek tomu, že v roku 2002 akceptovala nezávislosť krajiny; v juhovýchodnej Ázii je Thajsko zapletené do dvoch sporov, jedného s Kambodžou o chrám Preah Vihear (ktorý rozhodol ICJ v roku 2013, no napriek tomu pokračuje) a s Mjanmarskom o hranicu z roku 1948.¹⁰

Je však dôležité podotknúť, že tak ako uvádza Haagske centrum strategických štúdií vo svojej publikácii, je viacero kľúčových prvkov, ktoré sa týkajú územných sporov.¹¹ Čo sa týka výskytu teritoriálnych sporov v dnešnom svete, 51 z 89 prebiehajúcich konfliktov zahŕňa územné spory. I keď sa vyskytujú po celom svete, ich charakteristika sa líši v rôznych oblastiach. Európa má najmenej územných sporov, ktoré sa vyskytujú len na jej okraji; v Afrike a Ázii sú asi 2 z 5 krajín zapletené do územného sporu; v Amerike má každá druhá krajina prebiehajúci územný spor; a najväčší počet sa vyskytuje na blízkom východe, kde je asi 70 % krajín zapojených do územných sporov. V prípade teritoriálneho sporu sa zvyšuje aj osemnásobne pravdepodobnosť, že konflikt prerastie do násilia, ak ide o územie a zvyčajne tieto spory trvajú dlhšie ako neteritoriálne konflikty, tiež sa riešia ťažšie, spôsobujú viac úmrtí a majú tendenciu sa opakovať.

Haagske centrum tiež uvádza, ako sa môžu obranné a bezpečnostné organizácie vysporiadať s konfliktami, ako sú územné spory. Tieto procesy sa však nedajú aplikovať všeobecne a každý zo sporov potrebuje samostatný prístup, ktorý je charakteristický pre danú situáciu. Podobne to uvádza aj Masataka Okano, ktorý je generálny riaditeľ Úradu pre zahraničnú politiku Ministerstva zahraničných vecí v Japonsku a sústreďuje sa na teritoriálne spory zahrňujú aj námorné vymedzenie.¹² Hlavným faktorom riešenia územných sporov je podľa Okanovej publikácie ich súlad s medzinárodným právom, ktoré upravuje vzťahy medzi štátmi. Každý teritoriálny spor by mal využiť práve tento systém. Použitie sily je pri riešení konfliktov zakázané, okrem prípadov, keď to povoľujú rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN. Spory je teda potrebné riešiť mierovou cestou.

¹⁰ Oosterveld, Willem et al. (2015). *PUSHING THE BOUNDARIES: TERRITORIAL CONFLICT IN TODAY'S WORLD*. The Hague Centre for Strategic Studies, str. 28-29.

¹¹ Ibid. str. 7-9.

¹² Okano, Masataka. (2010). *How to Deal with Border Issues: A Diplomat-Practitioner's Perspective*. Eurasia Border Review, vol. 1, no. 1. Slavic Research Center, Hokkaido University, str. 41-45.

Ďalším faktorom je článok 33 Charty OSN, ktorý stanovuje, že „strany akéhokoľvek sporu, ktorého pokračovanie by mohlo ohroziť zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti, musia v prvom rade hľadať riešenie prostredníctvom rokovaní, vyšetovania, mediácie, zmiery, arbitráže, súdneho urovnania a uchýliť sa k regionálnym agentúram, alebo dojednaniam, či iným mierovým prostriedkom podľa vlastného výberu.“ Bez ohľadu na to, ktorá z týchto metód sa môže použiť je dôležité, aby strany predložili právne argumenty, ktoré sú vo svetle medzinárodného práva odôvodnené a presvedčivejšie ako zmluvná strana.

Za kľúčovú otázku je tiež braná existencia zmlúv alebo iných právnych dokumentov týkajúcich sa daného územia. Ak však ani jeden z dotknutých štátov nemá zmluvný nárok na spornú oblasť, bude sa brať do úvahy prvok efektivity. V tomto kontexte bude medzinárodné tribunály zaujímať to, ktorá strana má lepší dôkaz na odôvodnenie svojho tvrdenia. Taktiež sa môžu obidve zúčastnené strany dohodnúť, že odložia svoje právne argumenty a vyriešia problém politicky, kde načrtnú vymedzujúcu čiaru medzi krajinami. Sila pozície každého štátu sa však odvíja od ich právneho postavenia a preto je mimoriadne dôležité, aby zmluvné strany zabezpečili svoju právnu súdržnosť, kým sa nedosiahne konečné riešenie.

Medzinárodné právo využíva medzinárodné arbitráže alebo tribunály, čo vytvára výhodu odpolitizovania problému, ktorý prenecháva technickým odborníkom. Čoraz väčší počet štátov prednáša svoje prípady pred ICJ. Podľa smerníc ICJ musia predstúpené štáty ďalej prijať a riadiť sa akýmkoľvek rozsudkom, ktorý súd vynesie. Práve pomocou odborníkov v zahraničnej politike je možné efektívne a strategicky využívať medzinárodné právo pri riešení sporov a zároveň pomáhať politickým lídrom a verejnosti prehlbovať pochopenie užitočnosti a obmedzení medzinárodného práva.

1.1. Teritoriálne spory pred ICJ

Suverenita nad územím vždy vyvolávala obavy krajín kvôli svojej sile, dostupnosti zdrojov, bezpečnostným dôvodom a iným. ICJ je najvyšším orgánom na riešenie sporov medzi štátmi, ktoré sú viazané medzinárodným právom i keď majú každý svoju suverenitu. Ako bolo už spomenuté vyššie, práve suverenitu nad ktorýmkoľvek územím môže štát získať rôznymi spôsobmi, napríklad medzinárodnými zmluvami a dohodami, získaním suverenity nad *terra nullius* (územie, nad ktorým neexistuje suverén), arbitrážou atď. Avšak s právom na suverenitu územia prichádzajú aj teritoriálne spory, medzi dvoma alebo viacerými nezávislými štátmi o rozdelení určitej pôdy alebo mora. Vo väčšine prípadov štáty uzatvárajú zmluvy na vymedzenie oblasti, ale v rôznych prípadoch ide o politické záujmy štátov či neobjavené geografické oblasti v čase uzatvárania dohody.

ICJ vykonáva jurisdikciu v právnych sporoch medzi štátmi v otázkach medzinárodného práva a tieto spory sú brané do úvahy jedine so súhlasom zúčastnených strán. Postavenie súdu v oblasti medzinárodného práva bolo stanovené od prvého prípadu v roku 1947, pri incidente v Korfskom prielive až po posledný, ktorý bol vyhlásený v roku 2012, pri námornom spore medzi Nikaraguou a Kolumbiou.¹³

Princíp založený na prístupe ICJ voči riešeniu týchto sporov predstavuje Brian Taylor Sumner, ktorý bude hlavným predstaviteľom teórie medzinárodného práva pre potrebu tejto diplomovej práce. V jeho teórii územné nároky možno vo všeobecnosti rozdeliť do deviatich kategórií: zmluvy, geografia, ekonomika, kultúra, účinná kontrola, história, *uti possidetis*¹⁴, elitárstvo a ideológia. Uvádza, že štáty sa spoliehajú na všetkých deväť kategórií, aby odôvodnili právne nároky na územie pred samotným ICJ. Podľa teórie Sumnera uvedené kategórie pomáhajú objasniť nároky štátov pri nejednoznačných sporoch a najlepšie popisujú základné opodstatnenie suverenity nad požadovaným teritóriom. Konkrétne sa zameriava na vzájomné pôsobenie a hierarchiu medzi týmito deviatimi druhmi v prípadoch, ktoré v minulosti posúdil Medzinárodný súd spravodlivosti. Jeho analýza dokazuje, že pri kauzách súd hierarchicky uprednostňuje princípy zmluvného práva, *uti possidetis* a účinnej kontroly.¹⁵ Napriek záveru Sumnera budú v diplomovej práci použité všetky kategórie nezávisle na tomto vyhodnotení.

1. Zmluvné právo

V porovnaní s ostatnými kategóriami je zmluvné odôvodnenie považované za najviac právoplatné. Pre svoju povahu má veľkú váhu na ICJ, ktoré je povinné brať do úvahy existujúce dohody. Vo veľa prípadoch sa v nich strany vzdávajú svojich historických alebo iných nárokov na subjekt, ktorý je predmetom zmluvy. Zmluvy sú vo väčšine prípadov používané na preukázanie súhlasu iných štátov (možno koloniálnych mocností) s ohľadom na hranice, ktoré neskôr zdedili strany sporu. V iných prípadoch môže súd použiť zmluvy ako faktický dôkaz o tom, aké boli hranice v konkrétnom čase.

¹³ Bautista, Lowell. (2014). *Dispute settlement in the Law of the Sea Convention and territorial and maritime disputes in Southeast Asia: issues, opportunities, and challenges*. Asian Politics and Policy, vol. 6, no. 3, University of Wollongong, str. 5. [cit. 15.09.2022]. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.1111/aspp.12116>.

¹⁴ *Uti possidetis*, všeobecný princíp vymedzenia hraníc. Vztahuje sa aj na prípady nástupníctva alebo zániku štátov a predpokladá, že hranice medzi novovzniknutými štátmi sa budú zhodovať s administratívnym rozdelením alebo medzinárodnými delimitáciami, ktoré vytýčili ich predchodcovia. Kohen, Marcelo G; Mamadou Hébié. (2018). *Research Handbook on Territorial Disputes in International Law*. Cheltenham, Edward Elgar Publishing, str. 260.

¹⁵ Sumner, Brian Taylor. (2004). *Territorial Disputes at the International Court of Justice*. Duke Law Journal, vol. 53, no. 6, str. 1779-1792. JSTOR. [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/40040452>.

2. Geografia

Geografické opodstatnenie územných hraníc je klasické, kedy rieky, pohoria a ďalšie elementy formujú prirodzené hranice. Historicky ich bolo ťažšie spochybníť, ale vzhľadom na svoju povahu ich môže byť ťažké vyznačiť (môžu sa presúvať). Tiež majú strategický význam a poskytujú vojenské výhody, čo často povzbudzuje štáty, aby rozšírili svoje hranice na prospešné fyzické formácie z dôvodu územnej celistvosti.

3. Ekonomika

Ekonomické zdôvodnenia územných nárokov sa spájajú s tvrdením, že príslušné územie je nevyhnutné pre životaschopnosť alebo rozvoj krajiny, môže to byť tiež potreba na rozvoj dopravy, turistiky, hospodárstva. Zahŕňajú aj nároky spojené s predchádzajúcim blízkym ekonomickým vzťahom. Štáty si tento nárok bežne uplatňujú v súvislosti s kolóniami, pričom sa zameriavajú na domácu potrebu surovín, trhov a nové prístavy na lacnejší vývoz produktov.

4. Kultúra

Kultúrne odôvodnenie je založené na etnicite. Nárokujúci štát kladie dôraz na spoločný jazyk, náboženstvo, príbuzenstvo alebo iné kultúrne charakteristiky, ktoré definujú skupinu ľudí žijúcich na území. V prípade založenom na kultúre sa nárokujúci štát odkazuje tiež na spoločnú minulosť a možnosť sebaurčenia, ktorá vymedzuje štátne hranice zodpovedajúce rozmiestneniu národných skupín v rámci územia, bez ohľadu na to, ako môžu byť takéto skupiny definované.

5. Účinná kontrola

Nárok je založený na nespornej kontrole územia a jeho obyvateľov. Môže však dôjsť k spochybneniu účinnej kontroly, ako aj jej kvality či druhu vlastníctva. Sú viaceré interpretácie tejto kontroly. Správa musí byť nepretržitá a efektívna; správa ako vykonávanie primeraného množstva politickej, vojenskej alebo administratívnej kontroly za daných okolností a so zámerom vládnuť územiu; čím dlhšie trvanie správy, tým zásadnejšia je opodstatnenosť územného nároku na základe účinnej kontroly.

6. História

Historické nároky sú založené na prvej držbe alebo podľa trvania držby územia. V porovnaní s ostatnými sú najbežnejšie a vytvárajú základný nárok na územie bez ohľadu na to, či krajina má v čase podania nároku priamu alebo nepriamu držbu pôdy. Tieto nároky sú často spojené s kultúrnymi, pretože čím väčší je kultúrny význam územia, tým silnejší je historický nárok, ktorý sa naňho viaže.

7. Uti Possidetis

Princíp *Uti possidetis* prenáša nárok na koloniálne územie na miestne orgány a prevažuje nad akýmkoľvek konkurenčným nárokom založeným na obsadení. Je teda postavená na odmietnutí sebaurčenia a predpokladá, že vnútorné a administratívne hranice sú funkčne ekvivalentné medzinárodným hraniciam. Princíp je však kritizovaný, pretože koloniálne hranice nie vždy zodpovedali oblastiam pôvodných obyvateľov.

8. Elitárstvo

Elitárske nároky fungujú na základe toho, že „konkrétna menšina má právo alebo povinnosť kontrolovať určité územia“. V minulosti založené na božských právach, v modernej spoločnosti ide o nároky založené na technologických schopnostiach – určitá skupina si nárokuje kontrolu nad územím na základe toho, že má schopnosť čo najúplnejšie rozvinúť potenciál pôdy.

9. Ideológia

Ideologické zdôvodnenia sú častokrát vnímané ako „špeciálna misia“ pre určitú krajinu. Sú tiež označované ako ideologicky imperialistické. Hlavnými príkladmi sú križiacke výpravy, východný postup osmanských Turkov, antikolonializmus a sociálna spravodlivosť.

Podľa týchto kategórií krajiny môžu vzniesť nároky pred ICJ, ktorý na základe analýzy predložených dokumentov spor vyrieši. Vďaka tomu, že táto teória dokáže vziať do úvahy viaceré vrstvy problematiky sporov, je najlepším spôsobom pri analýze aj na kórejsko-japonský spor ohľadom Cušimy.

1.2 Aktuálne teritoriálne spory Japonska

Teritoriálne spory sú prítomné pri všetkých bezprostredných susedoch Japonska, v blízkosti ktorých sa ostrovy nachádzajú. Nároky, ktoré sú aktuálne aj v dnešnej dobe sa zväčša datujú od japonskej imperiálnej minulosti v minulom storočí. I keď susedné krajiny sú perzistentné so svojimi teritoriálnymi požiadavkami, japonská strana trvá na tom, že nemá ambície získať nové územie a nárokuje si iba suverenitu nad ostrovmi a ich okolitými vodami, ktoré sú už dlho uznávané ako súčasť japonského teritória. Tento postoj však spochybňujú vlády Číny, Ruska, Taiwanu a Severnej a Južnej Kórey. Nasledujúca podkapitola v krátkosti priblíži najhlavnejšie z územných sporov, ktoré sa týkajú Japonska v dnešnej dobe.

1.2.1 Japonsko vs. Čína: Ostrovy Senkaku

Od minulého storočia čínsko-japonské vzťahy narušuje spor o skupinu ostrovov vo Východočínskom mori. Ostrovy Senkaku (尖閣諸島), čínsky označované ostrovy Diaoyu (釣

魚島), tvoria približne osem malých ostrovčekov s celkovou rozlohou približne sedem kilometrov štvorcových, ktoré sa nachádzajú zhruba 170 kilometrov od Taiwanu a japonského ostrova Išigaki vo Východočínskom mori.

V roku 1895 Japonsko anektovalo ostrovy, ktoré boli označené ako *terra nullius*, bez záznamov o suverenite iných štátov oblasti pred týmto obdobím. Japonská vláda začlenila tieto ostrovy do svojho územia podľa vtedajšieho medzinárodného právneho rámca. Po druhej svetovej vojne Spojené štáty prevzali administratívnu zodpovednosť na ostrovoch Senkaku a neskôr boli podľa Sanfranciskej mierovej zmluvy ostrovy označené za japonské územie a spadali pod správu Okinawy, čím sa opätovne potvrdil štatút ostrovov ako súčasti japonského územia. Okrem toho boli Senkaku zahrnuté do Okinawskej reverznej dohody medzi Spojenými štátmi a Japonskom z roku 1972 ako súčasť oblasti, nad ktorou boli Japonsku vrátené práva.

Čínska vláda nespochybnila japonskú suverenitu nad ostrovmi Senkaku približne 75 rokov od ich začlenenia v roku 1895. To sa zmenilo v 70. rokoch 20. storočia, keď sa na ostrovy upriamila pozornosť kvôli potenciálnej existencii zásob ropy vo Východočínskom mori. Japonská vláda tvrdí, že Čína a Taiwan si začali nárokovať ostrovy až v roku 1971, po prieskume Hospodárskej komisie Organizácie Spojených národov pre Áziu a Ďaleký východ v roku 1968, kedy objavili potenciálne podmorské zásoby ropy vo Východočínskom mori.¹⁶ V roku 1992 Čína prijala zákon o teritoriálnom mori a príľahlej zóne, v ktorom výslovne vymedzila svoj nárok na ostrovy ako súčasť čínskeho územia.

Hoci čínsko-japonské vzťahy týkajúce sa ostrovov Senkaku poznačujú od 70. rokov 20. storočia početné frikcie, tento vzťah postupom času nadobúda čoraz väčší problematický charakter pre obe strany. V minulosti existovala neoficiálna dohoda medzi čínskymi a japonskými lídrami o „odložení“ sporu a zachovaní status *quo*, no v posledných rokoch sa napätie zvyšuje.

Od roku 2008 Čína posielala vládne lode do vôd pri ostrovoch Senkaku a opakovane podniká vpády do japonských teritoriálnych vôd. V incidente počas septembra 2010 japonská vláda zatkla posádku čínskej lode, ktorá kolidovala s dvoma člmi japonskej pobrežnej stráže. Po pokuse o útek bol rybársky čln zadržaný, kapitán zatknutý a obvinený zo zasahovania do výkonu služobných povinností. Tento incident mal veľmi negatívny vplyv na čínsko-japonské

¹⁶ Kim, Togfi. (2016). *Sino-Japanese disputes and the US-Japan Alliance*. US Alliance Obligations in the Disputes in the East and South China Seas: Issues of Applicability and Interpretations, Peace Research Institute Frankfurt, str. 4. JSTOR. [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/resrep14540.4>.

vzťahy.¹⁷ Následne v septembri roku 2012 situáciu ešte viac zhoršila záležitosť, v ktorej japonská vláda podpísala zmluvu v hodnote 2,05 miliardy jenov so súkromným podnikateľom Kunioki Kuriharom na kúpu troch z piatich hlavných ostrovov Senkaku. Japonská vláda vysvetlila tento krok tak, že mal zabrániť kúpe ostrovov japonskou nacionalistickou skupinou, ktorú predstavoval tokijský guvernér Šintaro Išihara. Toto ospravedlnenie však neupokojilo čínsku vládu, ani čínsku verejnosť a po Číne sa rozšírili masívne protijaponské protesty.¹⁸

Ďalším z kontroverzných činov bolo založenie „identifikačnej zóny protivzdušnej obrany východného Číny“ v novembri 2013, ktorá zahŕňa vzdušný priestor nad ostrovmi Senkaku a nad veľkou časťou Východočínskeho mora. Všetky lietadlá vstupujúce do zóny musia spĺňať pravidlá identifikácie lietadiel a poskytovať letové informácie čínskemu letectvu. Aj keď iné štáty v regióne už zaviedli svoju vlastnú zónu, obavy z čínskej aktivity vyvolali okamžitú reakciu. V tomto prípade išlo hlavne o nesúhlas Japoncov na provokatívne incidenty súvisiace s čínskou „identifikačnou zónou“. Taktiež neustále prieniky čínskych letov do japonského vzdušného priestoru a vôd okolo ostrovov sa stali bežnými v zjavnom úsilí preukázať, že Japonsko nevykonáva účinnú administratívnu kontrolu nad ostrovmi. Čína tvrdí, že japonské zásahy bránia jej slobode preletu a ohrozujú bezpečnosť jej lodí a lietadiel.¹⁹ Spolu s ďalšími podobnými incidentmi je oblasť ostrovov Senkaku stálou príčinou problematického čínsko-japonského vzťahu.

Na oficiálnej stránke Ministerstvo zahraničných vecí Japonska uvádza, že historicky aj podľa medzinárodného práva je zrejmé, že sú ostrovy Senkaku inherentným územím Japonska s jeho faktickou kontrolou. V súvislosti s ostrovmi preto nie je potrebné riešiť žiadny územný spor. Japonsko bude reagovať rezolútne a pokojne, aby ochránilo svoju územnú celistvosť, tiež sa snaží nastoliť mier a stabilitu v regióne dodržiavaním medzinárodného práva.²⁰

1.2.2 Japonsko vs. Rusko: Severné územia

Japonsko-ruský územný spor sa týka vlastníctva skupiny najjužnejších Kurilských ostrovov a to oblasť Etorofu (択捉島), Kunaširi (国後島), Šikotan (色丹島) a Habomai (歯舞

¹⁷ Wada, Haruki. (2010). *Resolving the China-Japan Conflict over the Senkaku/Diaoyu Islands*, The Asia-Pacific Journal, Japan Focus, vol. 8, no. 43, str. 1-2. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: <https://apjjf.org/-Wada-Haruki/3433/article.html>.

¹⁸ Smith, Paul. J. (2013). *THE SENKAKU/DIAOYU ISLAND CONTROVERSY: A Crisis Postponed*. Naval War College Review, vol. 66, no. 2, str. 27-28. [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/26397370>.

¹⁹ Pedrozo, Raul. (2016). *International Law and Japan's Territorial Disputes*. International Law Studies, vol. 92, Stockton Center for the Study of International Law, str. 143-144.

²⁰ 尖閣諸島 | 外務省. Ministry of Foreign Affairs of Japan [online]. Copyright © Ministry of Foreign Affairs of Japan. [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <https://www.mofa.go.jp/mofaj/area/senkaku/index.html>.

群島). Štyri sporné súostrovia, podobne ako ostatné ostrovy v Kurilskom reťazci, ktoré nie sú súčasťou teritoriálneho konfliktu, boli anektované Sovietskym zväzom po operácii vylodenia na Kurilských ostrovoch na konci druhej svetovej vojny. Ostrovy sú pod ruskou správou a japonská vláda tvrdí, že sú jej vlastným územím a požaduje ich vrátenie od ruskej vlády.

Šimodská zmluva (下田条約, *Šimoda džójaku*; známa tiež ako Zmluva o obchode a plavbe medzi Japonskom a Ruskom (日露和親条約, *Ničiro wašin džójaku*)), podpísaná medzi Japonskom a Ruskom v roku 1855, potvrdzovala hranicu medzi oblasťou Etorofu a ostrovom Uruppu. Odvtedy sa skupina severných ostrovov stala územím Japonska. Avšak po prijatí Postupimskej deklarácie (14. augusta 1945), sa sovietske sily vylodili a obsadili tieto severné územia. Japonsko sa vzdalo svojej suverenity nad južným Karafutom a Kurilskými ostrovmi v súlade so Sanfranciskou mierovou zmluvou, ktorá obnovila ich nezávislosť, no Sovietsky zväz túto zmluvu nepodpísal. Hoci Japonsko obnovilo diplomatické vzťahy so Sovietskym zväzom v Spoločnom japonsko-sovietskom vyhlásení z roku 1956, nedošlo k dohode o pridelení severných území. Sovietsky zväz navrhol vrátenie dvoch oblastí, Habomai a Šikotan, no napriek tomu, že boli dosiahnuté stretnutia a dohody, geopolitické zmeny okolo Japonska a Ruska viedli k súčasnej situácii bez akejkoľvek perspektívy riešenia.²¹

Po mnoho rokov sa japonská politika ohľadom Ruska zameriava na rokovania týkajúce sa Severných území, a ďalej žiada vrátenie celkovej oblasti ostrovov, pretože Rusko nezákonne okupuje tento región. Napriek viacerým pokusom o vyriešenie sporu sa však situácia nezmenila. Napríklad pri návšteve v Japonsku, prezident Putin a minister zahraničných vecí Lavrov v roku 2004 uviedli, že Rusko je pripravené rokovať s Japonskom, čo podporilo japonské očakávania, že Severné územia môžu byť vrátené.²² Po roku 2012, kedy sa Abe Šinzó vrátil na post premiéra, sa predseda japonskej vlády snažil posilniť vzťahy medzi krajinami s cieľom vyriešenia otázky týchto Severných území. Japonsko spolu s Ruskom zmiernili svoj postoj k teritoriálnemu sporu a na summite v apríli 2013 sa dohodli na politike urýchlenia rokovaní o Severnom teritóriu. Japonská vláda demonštrovala svoju ochotu akceptovať návrat „oblastí Habomai a Šikotan pred vrátením ostatných ostrovov v spornom území“, ak by Rusko uznalo všetky štyri súostrovia za

²¹ Kakazu, Hiroshi. (2018). *An Introduction of Nissology (7): Territorial Disputes over Border Islands and their Solutions with Particular Emphasis on Senkaku/Diaoyu/Tiaoyutai Islands and the South China Sea*. The Journal of Island Studies, vol. 19, no. 1, str. 39-40.

²² Hirose, Yoko. (2015). *Japan-Russia Relations: Toward a Peace Treaty and Beyond*. In Y. TATSUMI (Ed.), JAPAN'S Global Diplomacy: Views from the Next Generation, Stimson Center, str. 56-57. JSTOR. [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/resrep10937.10>.

súčasť japonského územia.²³ Avšak tento postoj nepomohol k doriešeniu teritoriálneho sporu medzi krajinami a situácia zostáva rovnaká. Japonsko naďalej požaduje navrátenie všetkých spomínaných ostrovov, zatiaľ čo Rusko odmieta existenciu akéhokoľvek konfliktu o územie v oblasti.

Podľa vyjadrenia japonského Ministerstva zahraničných vecí, ktoré sa venuje tomuto územnému sporu, vnímalo Japonsko existenciu severných ostrovov skôr ako Rusko a nikdy predtým na ne nedosiahla ruská suverenita. Zmluva podpísaná v roku 1855 uzavrela hranicu medzi ostrovom Etorofu a ostrovom Uruppu, a odvtedy sa severné ostrovy nikdy nestali cudzím územím. Sovietsky zväz však 9. augusta 1945 porušil vtedy ešte platný sovietsko-japonský pakt neutrality a tak vstúpil do vojny proti Japonsku. Všetky sporné severné ostrovy boli obsadené od 28. mája do 5. septembra. V tom čase na ostrovoch nebol ani jeden sovietsky občan, zatiaľ čo v oblasti žilo asi 17 000 japonských obyvateľov. Všetci Japonci boli deportovaní do roku 2012. Odvtedy pokračuje ilegálne okupovanie Ruskom. Vzhľadom na existenciu sporu nebola medzi Japonskom a Ruskom zatiaľ uzavretá mierová zmluva.²⁴

S cieľom vyriešiť otázku oblasti Severných ostrovov a čo najskôr uzavrieť mierovú zmluvu Japonsko takto vyjadrilo potrebu pokračovať v intenzívnych rokovaniach s Ruskom na základe dohôd a dokumentov, ktoré sa doteraz uzavreli.

1.2.3 Japonsko vs. Kórea: Takešima

Spor o skupinu malých ostrovov v Japonskom mori, ktoré tvoria územie Takešimy medzi Južnou Kóreou a Japonskom, je dodnes veľmi aktívny. Obe krajiny si nárokujú suverenitu nad skalami, ktoré sa označujú v japončine Takešima (竹島) a v kórejčine *Dokdo* (독도). O historickej suverenite existujú rôzne interpretácie a výskumníci sa nezhodujú na tom, kto mal ako prvý administratívnu kontrolu nad ostrovmi. Hlavným dôvodom sú nejasnosti v raných historických záznamoch a mapách, čiastočne aj kvôli zmenám v názvoch ostrovov v priebehu rokov.

Prípad sporu o Takešimu sa prvýkrát vynoril v päťdesiatych rokoch, kedy si Južná Kórea ustanovila de facto kontrolu nad touto oblasťou.

Japonská suverenita nad Takešimou, ktorá je začlenená do prefektúry Šimane, sa datuje najneskôr do polovice 17. storočia. V roku 1905 vláda Meidži zapísala Takešimu do vládneho

²³ Hirose, Yoko. (2015). str. 58.

²⁴ 北方領土 | 外務省. Ministry of Foreign Affairs of Japan [online]. Copyright © Ministry of Foreign Affairs of Japan [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <https://www.mofa.go.jp/mofaj/area/hoppo/index.html>.

územia a uplatnila svoju suverenitu bez protestov Južnej Kórey. Južná Kórea však požiadala Spojené štáty, ktoré pripravovali Sanfranciskú mierovú zmluvu, aby pridali Takešimu k územiám, ktoré by Japonsko malo opustiť. Spojené štáty jasne odmietli žiadosť Južnej Kórey. Reakciou bolo to, že od roku 1952 sídli na ostrovoch kórejská pobrežná stráž, ktorá si postavila ubytovanie, pozorovacie stanovišťa, majáky a vykonávala účinnú kontrolu nad ostrovom. V roku 1954 Japonsko navrhlo postúpenie sporu o Takešimu Medzinárodnému súdnemu dvoru, čo Južná Kórea zamietla s presvedčením, že oblasť je nevyvrátiteľne juhokórejské územie, a preto by sa situácia nemala riešiť diplomatickými rokovaniami alebo súdnou dohodou.²⁵

Kórea sa pustila do ďalšieho rozvoja oblasti, kedy boli postavené na ostrove betónové budovy a letisko pre helikoptéry. Mimo rôzne prieskumy v oblasti bolo tiež v roku 1996 zriadené veľké prístavné zariadenie, po ktorom v roku 2010 nasledovala výstavba zariadenia na vykonávanie morského výskumu. V dôsledku tohto konfliktu zostávajú vzťahy medzi oboma krajinami napäté a Japonsko opakovane vyzýva Južnú Kóreu, aby vrátila spornú oblasť. V roku 2012 prezident Lee Myung-bak prvýkrát ako úradujúci prezident pristál na Takešime, čím sa otázka Takešimy stala spolu s problémom žien útechy najväčším zdrojom konfliktu v japonsko-kórejských vzťahoch. Následné stretnutie oboch krajín v roku 2015 prinieslo rozhovory medzi predstaviteľmi Ministerstiev zahraničných vecí a obrany. V tomto prípade predstavitelia zopakovali stanovisko Japonska, že Takešima je suverénnym japonským územím, a zdôraznili snahu o dosiahnutie mierového riešenia problému. Juhokórejskí predstavitelia však označili japonské tvrdenie za smiešne a spor naďalej zostáva nedoriešený.²⁶

Japonsko na stránke Ministerstva zahraničných vecí uvádza, že Takešima je jednoznačne územím Japonska ako z hľadiska historických faktov, tak aj podľa medzinárodného práva. Obsadenie Takešimy zo strany Juhokórejskej republiky je nezákonná okupácia, ktorá nemá opodstatnenie v medzinárodnom práve. Pokiaľ ide o otázku suverenity nad Takešimou, Japonsko má v úmysle urovnať spor pokojne a mierovou cestou v súlade s medzinárodným právom. Poznávajú aj, že Juhokórejská republika nepredložila žiadne jasné dôvody na preukázanie, že mala efektívnu kontrolu nad Takešimou pred rokom 1905, keď Japonsko fakticky kontrolovalo Takešimu a opätovne potvrdilo svoju územnú suverenitu.²⁷

²⁵ Kakazu, Hiroshi. (2018). str. 39.

²⁶ Pedrozo, Raul. (2016). str.133-134.

²⁷ 竹島 | 外務省. Ministry of Foreign Affairs of Japan [online]. Copyright © Ministry of Foreign Affairs of Japan [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <https://www.mofa.go.jp/mofaj/area/takeshima/index.html>.

2. Suverenita Cušimy v japonsko-kórejských vzťahoch

Ostrov Cušima má hlbokú históriu, ktorá je spojená so štátmi v okolí. Dlhé stáročia hrala rolu, ktorá prepojovala krajiny Japonska a Kórey. A práve na tomto ostrove, ako na prostredníkovi závisel japonsko-kórejský vzťah po celé stáročia. Svedčia o tom najstaršie dostupné dôkazy z ostrova, ktoré pochádzajú z obdobia Džómon spred 7 000 až 8 000 rokov, keď ľudia migrovali medzi Kjúšu a Kórejským polostrovom. Ďalšie archeologické nálezy z pred 6800 rokmi dokazujú prvotné sídliská na ostrove Cušima v ruinách Ečidaka (越高遺跡, dnešné mesto Kamigata, 上県町).²⁸

Pokiaľ ide o prvé historické záznamy, najskoršie zmienky o Cušime môžeme nájsť v záznamoch kroniky Wej, kde je zahrnutý oddiel o Ľudoch krajiny Wa (魏志倭人伝, *Gišiwadžinden*), ktoré odkazujú na pasáže v tridsiatom zväzku kroniky čínskej histórie Záznamy troch kráľovstiev (三国志, *Sānguózhì*) z 3. storočia. V tomto zápise sa uvádza, že územie Cušimy patrí ku teritóriu ľudu *Wa*, teda pod meno, ktoré Číňania používali pri označovaní Japoncov. Dôkazy z tohto obdobia môžeme nájsť medzi archeologickými nálezmi, ktoré sú totožné s nájdenými dôkazmi v oblasti vtedajších obydľí na území Japonska.²⁹

Podobne sú záznamy uvedené aj v kórejských kronikách História troch kráľovstiev (三國史記, *Samguksagi*), ktoré obsahujú historické zápisy troch vtedajších kráľovstiev: Kogurjo, Päkče a Silla. Podľa publikácie Besta tieto záznamy uvádzajú suverenitu Japonska nad ostrovom Cušima od 4. storočia³⁰ a kronika tiež spomína, že ľudia *Wa* udržovali na Cušime základňu a rozmiestnili na polostrove značné sily.³¹

Čo sa týka japonských kroník, *Kodžiki* z 8. storočia uvádza Cušimu ako jeden z ostrovov, ktoré boli na počiatku vytvorené stvoriteľskými bohmi Izanagi a Izanami. V *Nihonšoki* sa konkrétnejšie objavuje ostrov ako kľúčový bod dopravy medzi kontinentom, ktorý spája

²⁸ Prefektúra Nagasaki vytvorila databázu „Encyklopédia Cušima“ v spolupráci s Cušimou a ďalšími súvisiacimi organizáciami na kompiláciu materiálov s cieľom rozšírenia povedomia o ostrove. Od prvého vydania v roku 1977 bola Encyklopédia vydávaná v spolupráci s miestnymi obyvateľmi, ako aj s príslušnými administratívnymi agentúrami a posledné vydanie uverejnili v marci 2016. Nagasaki Prefectural Tsushima Promotion Bureau, (online). [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <https://www.pref.nagasaki.jp/object/koho-object/kennohakkobutsu/235558.html>.

²⁹ Blacker, Carmen. (2017). *Scholar of Japanese Religion, Myth and Folklore: Writings and Reflections*. edited by Hugh Cortazzi, London, Renaissance Books, str. 384-385.

³⁰ Best, Jonathan W. (2006). *A History of the Early Korean Kingdom of Paekche*. Harvard Univ Council on East Asian, str. 517-521.

³¹ Allen, Chizuko T. (2003). *Prince Misahūn: Silla's Hostage to Wa from the Late Fourth Century*. Korean Studies, vol. 27, str. 2-3. JSTOR. [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/23719568>.

Kórejský polostrov s japonským územím. Ostrov opisujú ako strmú krajinu plnú lesov, kde je hlavný zber morských plodov a obchod s blízkymi oblasťami.³² Námorníci z Cušimy cestovali na kontinent na malých člnoch, pričom naplno využívali vlny cušimského zálivu Aso a prístavu v strede ostrova. V tom čase vďaka svojim cestám priniesli do Japonska rôzne kontinentálne kultúry, ako aj striebro či zlato, čím sa ukazuje, aká dôležitá bola úloha ostrova pri spájaní Japonska s kontinentom.

V roku 663 na ostrov priniesla napätie Bitka pri Hakusonkó (白村江の戦い, *Hakusonkó no tataikai*). V roku 650, keď bol Kórejský polostrov stále rozdelený na tri kráľovstvá, Silla uzavrela spojenectvo s novovytvorenou dynastiou Tang v Číne proti ďalším dvom kórejským kráľovstvám. Po úspešnom napadnutí Kogurjó nasledovala aj porážka Päkče. Nasledujúca bitka mala za cieľ obnoviť sily Päkče s pomocou spojenca jamatského Japonska. Jednotky vyslané cisárskym dvorom Jamato však utrpeli drvivú porážku pri rieke Hakusonkó a boli nútené stiahnuť sa z Kórejského polostrova. Na obranu proti možnej invázií z kontinentu boli postavené hrady, ako napríklad hrad Kaneda (金田城) z roku 667 na ostrove Cušima, ktorý je pozostatok jedného z najstarších hradov v kórejskom štýle v Japonsku.³³

V 8. storočí sa Cušima stala prestupnou stanicou pre vyslancov cestujúcich z Kórey či cestou na kontinent. Po útokoch Mongolov v 13. storočí sa situácia ukludnila a od 14. storočia narastal počet tributárnych misií, s čím sa zvýšila aj aktivita v okolí Cušimy, ktorá sa však niesla skôr v duchu pirátstva a obchodu medzi krajinami.

2.1. Piráti Wakó a obdobie do 16. storočia

Cušima ako nehostinný, hornatý ostrov s takmer žiadnou úrodnou pôdou závisela na rybolove a námornom obchode s okolitými kontaktmi v Japonsku či Kórei. Tieto obmedzené zdroje viedli ostrovanov aj k menej legálnym riešeniam, ako je napríklad pirátstvo, ktoré sa stalo základným aspektom cušimského prežitia od 12. storočia a námorníci sa stali postrachom v blízkych vodách, ako aj na kontinentálnych pobrežiach. Don Baker uvádza, že práve v tomto období Kórejčania považovali obyvateľov Cušimy za nebezpečných barbarov a videli ich ako

³² Ito, Hitomi (2017). *Čimej no nazowotoku: Kakusareta 'Nihon no kosó' (Riešenie záhad miestnych názvov: Skryté „staré vrstvy Japonska“)*. Tokio: Šincóša. 伊東ひとみ. (2017). 地名の謎を解く : 隠された「日本の古層」. 新潮社. str.10-11.

³³ 古代山城・金田城をあるく | 本物が息づく島 対馬観光物産協会. [online]. Copyright © Tsushima Local Promotion Association. [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <http://www.tsushima-net.org/special-feature/kanedajo/>. a 国境の島・対馬の歴史を紐解く | 本物が息づく島 対馬観光物産協会. 本物が息づく島 対馬観光物産協会 [online]. Copyright © Tsushima Local Promotion Association. [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <https://www.tsushima-net.org/special-feature/history-of-tsushima/>.

votrelcov, ktorí sa zmocnili ostrova patriaceho Kórey. Vedeli síce, že ľudia žijúci na Cušime boli kultúrne Japonci, ale boli tiež presvedčení o tom, že ide o problematickú skupinu, ktorú treba pozorne sledovať.³⁴ Hlavným dôvodom pre ich podozrievavosť bolo aj spomínané pirátstvo.

Japonskí piráti (倭寇, *wakó*) sa usadili na Cušime, ktorá sa stala ich prominentnou základňou. V 14. storočí sa ich činnosť najviac rozšírila, napríklad medzi rokmi 1376 a 1385 bolo zaznamenaných 174 nájazdov na Kóreu. Niektoré z týchto vpádov boli krátkodobými inváziami do Kórey, pričom viaceré z nich prenikli ďaleko od pobrežia alebo dokonca na územie Číny.³⁵ Ich činnosť sa rozšírila do takej miery, že v roku 1392 prvý kráľ kórejskej dynastie Čoson (1392 – 1897) poslal vyslancov k japonskému šógunovi so žiadosťou, aby získal kontrolu nad ostrovom a zastavil tak pirátstvo. Šógun však nebol schopný túto požiadavku splniť a Čoson, uvedomujúc si nedostatočný vplyv japonskej vlády, sa rozhodol rokovať priamo s Cušimou. Táto akcia postupne spomalila pirátstvo a vtedajší vodca Cušimy, Só Sadašige (? – 1418, 宗定重) pomohol vďaka podpore ostrovanov k zavedeniu legálneho obchodu. Po jeho smrti v roku 1418 však opäť vypukli nájazdy ostrovanov z Cušimy a pokračovali niekoľko mesiacov.³⁶

Nasledovné útoky zapríčinili rozhodnutie kórejského kráľa Tchedžonga, aby nariadil útok na ostrov s cieľom zničiť pirátske základne. V Japonsku je táto ofenzíva známa ako Invázia Óei (応永の外寇, *Óei no gaikó*) a hlboko zasiahla cušimsko-kórejské vzťahy. 19. júna 1419 Kórea vyslala na ostrov flotilu viac ako dvesto lodí, ktorým sa podarilo zničiť nespočetné množstvo plavidiel a vypáliť niekoľko dedín na ostrove. Napriek tomu o niekoľko rokov neskôr začali piráti z Cušimy opäť vysielat' nájazdy do okolia. Pri hľadaní trvalejšieho riešenia Kórea kontaktovala³⁷ guvernéra Só Sadamoriho a povzbudila klany na Cušime, aby s ňou uzavreli

³⁴ Baker, Don. (2016). *Confucianism and Civilization: Tasan Chông Yagyong's Views of Japan, the Ryūkyūs, and Tsushima*. Korean Studies, vol. 40, str. 48. JSTOR. [cit. 20.09.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/44508427>.

³⁵ Turnbull, Stephen; Oswaldo Reynoso. (2003). *Fighting Ships of the Far East (2) : Japan and Korea AD 612-1639*. Oxford, Osprey, str. 7.

³⁶ Emoto, Tomomi J. (2018). *Border Historicity and Ethnographic Rupture: Pirates, Korean Kings and Borderlanders in Transnational Tsushima Island, Japan*. History and Anthropology, vol. 29, no. 4, str. 435. [cit. 14.05.2022]. Dostupné z: 10.1080/02757206.2018.1445623.

³⁷ Kráľ Tchedžong adresoval Sadamorimu list, v ktorom stálo:

Daemado (ostrov Cušima) pôvodne patrila Kyerimu (prefektúra Gjongdžu) z Kyonsangdo (Kórea). Objavuje sa to v starom zázname. [Avšak], keďže je malý a dopravne nevyhovujúci, obsadili ho Japonci, ktorých Japonsko odmietlo a ľudia, ktorí nemali kam ísť, a pokračovali vo svojich pirátskych aktivitách... Najprv odporúčame, aby sa obyvatelia Cušimy podriadili do Kórey. Ak sa podvolia, ponúkne im šľachtický titul a štedré štipendium dajmjó So Sadamorimu a s jeho zástupcami sa bude zaobchádzať ako s *Taira no Dozen* (Japonec, ktorý dostal vysoký

oficiálne vzťahy. Kórejský dvor udelil tituly a pečate, aby umožnil klanom obchodovať s Kóreou za predpokladu, že sa budú snažiť odstrániť pirátstvo a zabrániť japonským lodiam používanie falošných dokumentov či pečatí.

V reakcii na varovania Kórei, Cušima vyslala začiatkom roku 1420 na polostrov prehlásenie, že ľudia z ostrova sa presťahujú do Kórey a Cušima sa stane súčasťou ich územia, hoci sám Só Sadamori neopustí Cušimu. Táto správa však bola manipulácia zo strany ostrova, v snahe o mierové rokovania. Napriek nevedomosti Kórea súhlasila s mierovými jednami a odoslala Cušime podmienky rokovania, ktorých hlavným bodom bolo začlenenie Cušimy pod kórejskú prefektúru. Toto mierové vyjednanie bolo riešené cez poslov, ktorých zmanipulované vyjednanie bolo čoskoro odhalené. Kórejský vyslanec Song Hui-gjong, ktorý bol v tejto dobe na diplomatickej misii v Japonsku, zistil že snaha o mierovú dohodu bola výmysel skupiny z Cušimy, ktorá využívala svoje privilégia, a že samotný Sadamori o tejto dohode nevedel.³⁸ Podobne túto situáciu opisuje aj Kenneth, ktorý uvádza, že predstavitelia kórejského dvora prijali žiadosť Sadamoriho, alebo niekoho, kto sa považoval za jeho zástupcu, aby bola Cušima začlenená pod kórejské územie. Neskôr pri ceste do Kjóta vo februári roku 1420 kórejský vyslanec pri zastávke na ostrove nastolil otázku začlenenia Cušimy, čo sa stretlo s odporom. Samotný Sadamori v apríli toho istého roku odmietol zaradenie Cušimy ku kórejskému Čosonu.³⁹ Obdobne poukazuje aj Emoto, ktorý tvrdí, že japonská ľahostajnosť voči predchádzajúcemu kórejskému útoku je indikátorom apatie voči Cušime, čo dalo priestor kráľovým nárokom na japonský ostrov. Hneď po odchode svojej armády z Cušimy v roku 1419 navrhol presídliť obyvateľstvo na Kórejský polostrov ako poddaných s prísľubom stabilného života. Sadamori však návrh odmietol s tým, že uprednostňujú zostať na ostrove, ale akceptujú nové meno, ako verný poddaný.⁴⁰

Zasahovanie a manipulácia, ktorá sa objavila na Cušime medzi kórejskou a japonskou vládou sa opakovala aj začiatkom obdobia Tokugawa pri snahe obnoviť japonsko-kórejské vzťahy po Hidejošioho inváziách do Kórey. V oboch situáciách viedla Cušimu túžba po zisku

vládný post z Kórey). S ostatnými ľuďmi zaobchádzame ako s rovnými, ponúkame oblečenie, jedlo a zariadenia na obrábanie úrodnej pôdy. Naučíme ich, že drancovanie je hanebný čin a spravodlivosť je blaženosť. Toto je spôsob, ako sa reformovať a byť v súlade s povahou sveta. Ak sa nepodvolia, mali by sa vrátiť do Japonska. Ak sa však ani nevrátia do Japonska, ani sa nepodvolia Kórei a zostanú v plánovaní lúpeží na ostrove, pošleme veľkú armádu a zničíme ostrov. Kang, Etsuko Hae-Jin. (1997). *Diplomacy and Ideology in Japanese-Korean Relations: From the Fifteenth to the Eighteenth Century*. London, Macmillan Press Ltd, str. 59.

³⁸ Kang, Etsuko Hae-Jin. (1997). str. 60-63.

³⁹ Robinson, Kenneth. R. (1996). *The Tsushima Governor and Regulation of Japanese Access to Chosŏn in the Fifteenth and Sixteenth Centuries*. Korean Studies, vol. 20, str. 32. [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/23719601>. viz tiež The variable records of king Sejong, Year 2 (1420), Intercalary Month 1, Day 10, Entry 6.

⁴⁰ Emoto, Tomomi J. (2018). str. 436-437.

z obchodu s Kóreou k vymysleniu dohody a k falšovaniu štátnych listov medzi krajinami, čo zase ukázalo odcudzenie Cušimy od japonskej centrálnej vlády.

Ďalší vývoj udalostí zostával pomerne nemenný, s obmedzeniami pre japonské lode dožadujúce sa obchodu a bez ďalších kórejských nárokov na ostrov. V roku 1443 Kórea udelila klanu Só privilégium záštity päťdesiatich obchodných lodí ročne a poskytla im ročné ryžové štipendium. Na oplátku Só očakával, že bude kontrolovať japonské lode smerujúce do Kórey a umožní im vyberať tranzitné clo za náklad a iné námorné poplatky.⁴¹ Hlavným cieľom čósonskej politiky v tomto období bolo hlavne kontrolovať obchod s Japonskom udeľovaním úradných pečatí, ediktov či obmedzení počtu lodí ročne. V roku 1443 sa zaviedla dohoda Zmluva Kakicu (嘉吉条約, *Kakicu džójaku*), ktorá bližšie definovala spomínanú politiku kórejskej vlády a práva rodu Só. Zmluva týmto potvrdzovala monopolné postavenie rodu Só v obchode s Kóreou a predstavovala tiež veľmi prísne obmedzenia obchodu pre Japonsko ako celok.⁴²

Po tom, čo kórejská vláda poskytla pánovi Cušimy obchodné privilégiá sa ostrov stal hlavným kanálom pre diplomatické vzťahy s Japonskom. V roku 1461 sa Só Šigemorimu pokúsila udeliť štatút vládneho úradníka Čosonu, čo môže poukazovať na vnímanie Cušimy ako kórejského územia, pričom každoročne posielala ryžu vplyvným ľuďom na ostrove, vrátane guvernéra.⁴³

Vo svojom diele tiež Lewis približuje, že často opakované nároky na Cušimu a myšlienka, že ostrov bol v staroveku kórejským územím pramenila práve z prehlásenia kráľa v období Čoson. Pôvod tohto podnetu sa uvádza v análoch Skutočné záznamy dynastie Čoson (朝鮮王朝實錄, *Čoson wangjo silok*), kde Tchedžong hovorí v predvečer útoku na Cušimu v roku 1419: „*Cušima je ostrov a pôvodne to bola naša zem. Len preto, že bola odrezaná a odlahlá, obmedzená a úbohá, dovolili sme japonským bastardom (Waenom), aby sa tam usadili, ale sú to intrigánske a zlodejské krysy s plánmi okrádať (nás)...*“. Tento názor sa neskôr opakuje v kórejskom zázname Nový a rozšírený úplný konspekt územia východnej krajiny (*Sindžung*

⁴¹ Hellyer, Robert. (2010). *Poor but Not Pirates: The Tsushima Domain and Foreign Relations in Early Modern Japan*, in Antony, Robert J. *Elusive Pirates, Pervasive Smugglers: Violence and Clandestine Trade in the Greater China Seas*. Hong Kong University Press, str. 118-119.

⁴² Yamamura, Kozo. (1990). *The Cambridge History of Japan. Vol. 3: Medieval Japan*. Cambridge, Cambridge University Press, str. 442-443.

⁴³ Han, Moonjong. (2009). *The foreseen and the unforeseen in historical relations between Korea and Japan*. Seoul, Korea: Northeast Asian History Foundation, str. 224.

Tongguk jodži sungnam) zostavenom v roku 1481 a ďalších, ktoré sa stali základom pre nároky v neskorších obdobiach do 19. storočia.⁴⁴

Neskorší úpadok čínskeho impéria v 16. storočí zrýchlil trend k pluralitným vzťahom a priniesol transformáciu štruktúry tributárnych vzťahov. Formálne vzťahy medzi kráľmi a štátom, spolu s povoleným systémom oficiálnych diplomatických stykov sa začali rúcať. Pozastavenie obchodovania medzi Japonskom a Čínou po poslednej plavbe v roku 1547 znamenalo koniec starého systému. V tomto období sa objavila vláda Ody Nobunagy a neskôr Tojotomi Hidejošiho, spolu so snahou zjednotiť krajinu, čo prinieslo zmenu usporiadania Japonska.

Po smrti Ody Nobunagy v roku 1582 Hidejoši pokračoval v národnom zjednotení a nanovo definoval systém zmocnených území. Po dorazení na Kjúšú potvrdil vodcu Cušimy Só Jošišigeho (1532-1588, 宗義調) a jeho právo na ostrov, spolu s jeho výlučným postavením zodpovedným za vzťahy s Kóreou. Jošišige si ďalej vybuďoval autoritu na základe geografického a politického postavenia Cušimy. Toto výnimočné postavenie rodu Só však nevydržalo dlho, pretože Hidejošiho invázie do Kórei v roku 1591 hlboko narušili japonsko-kórejské vzťahy v nasledujúcom období.⁴⁵ I keď kórejský vyslanci hľadali udržanie priateľských susedských vzťahov, Hidejoši im nariadil, aby umožnili prechod armáde, ktorú plánoval vyslať proti Číne. Ani protesty Kórejcov, ani snaha rodu Só nestačili na to, aby zabezpečili prechod Hidejošiho armáde, čo viedlo k plánu napadnúť kontinent.

2.2. Ustanovenie Cušimy ako prostredníka, obdobie od 16. do 19. storočia

Po neúspešných inváziách a Hidejošiho smrti v roku 1598 stiahol Tokugawa Iejasu ešte v tom istom roku vojská z Kórey. O rok neskôr dostala Cušima pod vedením Só Jošitošiho (1568-1615, 宗義智) za úlohu obnoviť diplomatické vzťahy. Napriek japonskej snahe Kórejci dlhú dobu nereagovali na opakované žiadosti o obnovenie vzťahov, čo pramenilo hlavne z obáv z prípadnej ďalšej japonskej vojenskej intervencie. Japonsko sa snažilo presadiť obnovenie prostredníctvom mierových rokovaní, čím demonštrovalo svoju odlišnosť od bývalých vládcov, ktorí sa snažili ovládnuť Kóreou.

⁴⁴ Lewis, James B. (2014). *Frontier Contact between Choson Korea and Tokugawa Japan*. London, Taylor and Francis, str. 24-25.

⁴⁵ Hall, John Whitney. (1988). *The Cambridge History of Japan. Vol. 4, Early Modern Japan*. Cambridge, Cambridge University Press, str. 67-68.

Napokon v roku 1607 Kórea odsúhlasila obnovenie diplomatických vzťahov a v roku 1609 vydala trinásť článkov známych ako Zmluva Keičó (慶長条約, *Keičó džójaku*), ktoré zahŕňali obmedzenia obnovených diplomatických vzťahov. Články ustanovili počet oficiálnych lodí, ktoré mohla Cušima každý rok posielat' s cieľom obchodovať, zastupujúc šóguna a obyvateľov Japonska.⁴⁶ Vymedzovali tiež pravidlá výmeny darov či tovarov, spôsob ich predávania a vyhradenie obchodného prístavu na jeden – Japonský dom (倭館, *Wakan*) v Pusane. Japoncom nebolo dovolené navštíviť hlavné mesto, zostávali pod drobnohl'adom prístavu.⁴⁷

Cušima bola vnímaná v očiach Eda počas tohto obdobia ako sprostredkovateľ a obchodný partner, ktorý udržiaval oficiálny kontakt s Kóreou od začiatku vlády Tokugawu Iejasua až po príchod Matthew C. Perryho v roku 1853. Ostrovania zásobovali japonské trhy v Ósake, Kjóte a Ede vzácnymi komoditami z Kórey i Číny. V očiach Kórey bola táto identita Cušimy komplikovanejšia. Ako už bolo spomenuté skôr, od počiatku éry Čóson v 14. storočí ostrov považovali za súčasť Kórei, čo pretrvávalo aj počas 17. a 18. storočia a vnímali ju ako kórejské územie okupované Japonskom. Ako uvádza Lewis vo svojej publikácii, patrila Cušima podľa jedného záznamu v minulosti pod provinciu Kjongsang: „Už veľmi dávno bola Cušima podriadená Kyerimu (archaický názov pre Kjongdžu, hlavné mesto Silly). Nie je známe, kedy ho obsadili Wa...“ Mimo iné ďalej spomína aj rozhovor na kórejskom dvore, kde sa tvrdí, že vodca Cušimy bol ako ich vazalom, tak aj vazalom Japonska.⁴⁸

Po izolácii Japonska v období Tokugawa a zákazu plavieb do zahraničia sa Cušima stala jediným prístavom, ktorý mohol oficiálne udržiavať styky s Kóreou. Išlo hlavne o vyslanecké misie, ale aj o navrátenie trosečníkov, ktorých na mori postihlo nešťastie. Cušima mala na starosť kórejských stroskotancov, na ktorých nahliadala síce zvrchu⁴⁹, ale napriek tomu bola vždy opatrná pri zaobchádzaní s nimi, vnímajúc svoju závislosť na dobrom vzťahu s kórejským polostrovom. Hoci japonská vláda mala v tomto období rôzne metódy na obmedzenie kontaktu

⁴⁶ Toby, Ronald P. (1991). *State and diplomacy in early modern Japan: Asia in the development of the Tokugawa Bakufu*. Stanford: Stanford University Press, str. 40.

⁴⁷ Kang, Etsuko Hae-jin. (1997). str. 121-122.

⁴⁸ Lewis, James B. (2004). str. 22-24 a 26-27.

⁴⁹ Lee, Hoon. (2006). *The Repatriation of Castaways in Chosŏn Korea-Japan Relations, 1599-1888*. Korean Studies, vol. 30, str. 81. [cit. 02.09.2022]. Dostupné z: doi:10.1353/ks.2006.0017.

so zahraničím, japonsko-kórejský ako aj rjúkjúsky obchod bol na rozkaz vlády rozšírený a Cušima ďalej zastupovala šógunát v diplomatických vzťahoch.⁵⁰

Jedinečné postavenie, ktoré Cušima zastávala v japonsko-kórejských vzťahoch mu dávalo prevahu vo vzťahoch s japonskou vládou. Hlavne išlo o prípad obmedzenia vývozu striebra začiatkom 18. storočia. Vždy sa voči reguláciám a rozkazom z vlády bránila vzťahom s Kóreou a zahraničným obchodom, ktoré bolo pre bakufu kľúčové. Avšak po roku 1746 prišli striktné nariadenia šógunátu a vývoz striebra bol aj tak limitovaný, čo prinieslo zhoršenie ekonomickej situácie na Cušime. Ale keďže ostrov hral tak zásadnú úlohu v japonsko-kórejských diplomatických vzťahoch, bakufu našlo rôzne zámienky, aby jej ponúklo finančnú pomoc, z veľkej časti vo forme odškodnenia.⁵¹

Ďalšie postavenie pána z Cušimy ako sprostredkovateľa v bilaterálnej diplomacii medzi Kóreou a Japonskom bolo výrazne ovplyvnené podpísaním zmluvy v roku 1858, ktorá viedla k otvoreniu Japonska. S rastom novozriadených slobodných prístavných oblastí sa finančná situácia Cušimy, ktorá profitovala z obchodu sťažila. Predstavitelia bakufu postupne začali hrať čoraz dôležitejšiu rolu a boli presvedčení, že oficiálne postavenie v diplomatických vzťahoch krajiny s Kóreou by mali postupne zastávať oni, a nie Cušima. Na zaistenie postavenia Cušimy bola vytvorená aliancia Cušima-Čošú. Dajmjó pri tejto príležitosti prehlásil, že je na večnú hanbu Japonska, že jeho ostrov bol závislý na potravinovej podpore z Kórei a svojim tvrdením ďalej žiadal vládu, aby podporila sebestačnosť Cušimy, čím zdôrazňoval strategický význam ostrova pre celé Japonsko. Neskôr sa však jeho kritika obrátila aj na Kóreou a poukazoval na to, že ide o „nebezpečnú“ krajinu v snahe získať ďalšiu pomoc od vlády Japonska.⁵²

Po reštaurácii Meidži v roku 1868 bol zrušený feudálny vojenský režim. Nová moderná vláda Meidži zmenila národnú politickú štruktúru a nahradila šóguna cisárom ako jadrom mocenskej štruktúry. V rámci modernizačného úsilia zriadila japonská vláda Ministerstvo zahraničných vecí, na ktoré boli presunuté všetky diplomatické záležitosti spojené s Kóreou, ktoré mala Cušima na starosti a ostrov tak stratil svoje postavenie prostredníka medzi krajinami. V roku 1871 bol posledný feudálny pán ostrova Só Šigemasa odvolaný a po zrušení feudálnych systému *han* boli v Japonsku zriadené prefektúry. Cušima bola zaradená do prefektúry Izuhara, ktorá bola neskôr 4. septembra zlúčená s prefektúrou Imari. Imari bola neskôr premenovaná na

⁵⁰ Kazui, Tashiro; Susan Downing Videen. (1982). *Foreign Relations during the Edo Period: Sakoku Reexamined*. Journal of Japanese Studies, vol. 8, no. 2, str. 292 a 294. JSTOR. [cit. 02.09.2022]. Dostupné z: <https://doi.org/10.2307/132341>.

⁵¹ Kazui, Tashiro. (1982). str. 303-304.

⁵² Han, Moonjong. (2009). str. 304-306.

prefektúru Saga a ako posledné bol ostrov 17. augusta 1872 pričlenený pod prefektúru Nagasaki.⁵³ To znamenalo oficiálny koniec dvojnárodného politického postavenia Cušimy a jej bezmedzné zaradenie do systému Japonska.

2.3. Japonsko-kórejské nároky na Cušimu v 20. storočí

Po porážke Japonska v druhej svetovej vojne, americká správa známa ako SCAP (Supreme Commander for the Allied Powers) pod velením generála Douglasa MacArthura, okupovala Japonsko a uzákonila „rozsiahle vojenské, politické, ekonomické a sociálne reformy“.

Jednu zo zmien tvorilo aj vymedzenie japonského teritória, ktoré okupovali nelegálne. Správa vyčlenila z japonského územia ostrov Takešima, ako aj ostrovy Ullungdo a Quelpart. Následne japonské teritórium definovala ako štyri hlavné ostrovy Japonska (Hokkaido, Honšú, Kjúšú a Šikoku) a približne 1 000 menších priľahlých ostrovov vrátane ostrovov Cušima a ostrovov Rjúkjú. SCAP v dokumente číslo 677 dodal, že „5. Definícia Japonska obsiahnutá v tejto smernici sa vzťahuje aj na všetky budúce smernice, memorandá a príkazy tohto ústredia, pokiaľ v nich nie je uvedené inak.“⁵⁴ Napriek tomuto vyhláseniu, kde SCAP uvádza definíciu japonského územia, bolo toto ustanovenie revidované pri ďalších príležitostiach.

2.3.1. Sanfranciská zmluva

Sanfranciská zmluva (サンフランシスコ講和条約, *Sanfranšisuko kówa džójaku*) obnovila mierové vzťahy medzi Japonskom a spojeneckými mocnosťami v mene Organizácie Spojených národov ukončením vojny a poskytnutím nápravy za vojenské akcie. 8. septembra 1951 ju podpísalo 49 krajín v San Franciscu a 28. apríla 1952 nadobudla táto zmluva na platnosti. Oficiálne zavládol mier medzi Japonskom a spojeneckými národmi, čo predstavovalo technický koniec 2. svetovej vojny. Väčšina spojenských národov (a krajín vytvorených z bývalých spojenských konkláv, ako sú Filipíny, Barma a Libanon atď.) sa zúčastnila konferencie a podpísala zmluvu, no existovalo niekoľko výnimiek. Jednou z nich bola Kórea, ktorá nebola pozvaná pre nezhody v tom, či zastupuje kórejský ľud Južná Kórea alebo Severná Kórea.

⁵³ Urano, Tacuo. (2013). *Nihon no kokkjó: Bunseki, širjó, bunken (Japonské štátne hranice: analýzy, články a dokumenty)*. Tokio, Sanwašoseki. 浦野起央. (2013). 日本の国境: 分析・資料・文献, Japanese national border: analyses, articles and documents. 三和書籍. str. 124-126.

⁵⁴ Schoenbaum, Thomas J. (2008). *Peace in Northeast Asia : Resolving Japan's Territorial and Maritime Disputes with China, Korea and the Russian Federation*. Edward Elgar Publishing Limited, str. 108.

Vo viacerých návrhoch tejto mierovej zmluvy definuje doložka o území teritorium Japonska spolu s uvedením Cušimy. Napríklad šiesty návrh z 8. decembra 1949 zahŕňa štyri hlavné ostrovy Honšú, Kjúšú, Šikoku a Hokkaido a všetky priľahlé menšie ostrovy, vrátane ostrovov vo vnútrozemskom mori: Cušima, Takešima, Oki Retto, Sado, Okudžiri, Rebun, Riiširi a všetky ostatné ostrovy v Japonskom mori v rámci línie spájajúcej vzdialenejšie brehy Cušimy, Takešimy a Rebun.⁵⁵ Ďalší z návrhov datovaných z 29. decembra 1949 a 3. januára 1950 uvádza územie Japonska bez zjavnejšej zmeny, ako štyri hlavné ostrovy Honšú, Kjúšú, Šikoku a Hokkaido a všetky priľahlé menšie ostrovy vrátane ostrovov vo vnútrozemskom mori; Cušima, Takešima, Oki Retto, Sado, Okudžiri, Rebun, Riiširi a všetky ostatné ostrovy v Japonskom mori v rámci línie spájajúcej vzdialenejšie pobrežia Cušimy, Takešimy a Rebun.⁵⁶

Ešte pred samotným dokončením Sanfranciskej zmluvy sú však známe viaceré kórejské nároky. Kendži Fudžii vo svojom článku uvádza, že hlavné dôvody pre tieto nároky sa vynárajú už po založení Kórejskej Republiky 17. augusta 1948 a nástupe prvého prezidenta I Sung-mana. Spolu s ním Čung Moon-kee, vedúci úradu pre rybolov Ministerstva poľnohospodárstva a vojenskej vlády armády Spojených štátov v Kórei, silno podporoval navrátenie Cušimy Kórei, aby sa ostrov nestal miestom, ktoré by mohli Japonci znova využiť ku agresii voči Kórei.⁵⁷

Mimo týchto vyhlásení je zjavných viacero nárokov, ktoré uvádza napríklad Jamasaki Jošiko v žurnály *Japan Review*. 23. januára 1948 podpísalo a predložilo 60 členov juhokórejského dočasného zákonodarného zhromaždenia petíciu za navrátenie Cušimy a na zasadnutí Národného zhromaždenia 17. februára zákonodarcovia navrhli požiadať o návrat ostrova Cušimy. 5. augusta členovia súkromnej organizácie „Vlastenecký spolok starých pánov“ poslali Douglasovi MacArthurovi petíciu, v ktorej žiadali ďalší návrat ostrova. Ďalej na tlačovej konferencii 17. augusta 1948, prezident I uviedol, že Cušima je kórejské územie a 10. septembra toho istého roku usporiadal tlačovú konferenciu v Tokiu, kde navrhol, aby sa ostrov

⁵⁵ Lee, S.; Van Dyke, J. M. (2010). *The 1951 San Francisco Peace Treaty and Its Relevance to the Sovereignty over Dokdo*. Chinese Journal of International Law, vol. 9, no. 4, str. 746. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: 10.1093/chinesejil/jmq030.

⁵⁶ Lee, Seokwoo. (2002). *The 1951 San Francisco Peace Treaty with Japan and the Territorial Disputes in East Asia*. Washington International Law Journal Washington International Law Journal, vol. 11, no. 1, str. 133. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: digitalcommons.law.uw.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1272&context=wilj.

⁵⁷ Fujii, Kenji. (2021). *Article 2 of the Treaty of San Francisco and Takeshima with a Focus on the Negotiation Process in 1951*. The Japan Institute of International Affairs – JIIA, str. 14-17. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: www.jiia-jic.jp/en/news/article-2-of-the-treaty-of-san-francisco-and-takeshima-with-a-focus-on-the-negotiation-process-in-19.html.

stal súčasťou Kórejskej republiky. Následne 7. januára 1949 I naďalej dôrazne presadzoval územné práva svojej krajiny na Cušimu.⁵⁸

Reakciu na tieto nároky môžeme nájsť v oficiálnej správe z 30. marca 1950, ktorú vypracovalo Ministerstvo zahraničných vecí USA. V tomto dokumente sa Spojené štáty venujú opodstatneniu nároku Kórei na Cušimu. Presnejšie 25. januára 1950 správa uvádza:

„Zatiaľ čo mnohí Kórejčania môžu byť presvedčení o platnosti tvrdenia, je zrejmé, že požiadavky vlády a podpora verejnosti pre nich neboli založené na racionálnej a právnej analýze záležitosti. Zdá sa, že požiadavka je odrazom vypočítavého apelu na nacionalizmus a proti japonským nálad, ktoré prevládajú v celej republike. Môžu tiež predstavovať pokus vlády získať od spojeneckých mocností nejaké malé ústupky... Americké veľvyslanectvo v Soule je toho názoru, že vláda si teraz uvedomuje neschopnosť odôvodniť svoje prehlásenie a nebude ďalej vyjadrovať nárok.“⁵⁹

V pokračujúcom výskume správa uvádza, že Kórejské požiadavky sú založené na predpoklade, že Kórea niekedy v minulosti skutočne ovládala ostrov. Dostupné informácie nie sú ani zďaleka úplné, s výnimkou posledných období a tvrdenie Kórey sa nezdá byť opodstatnené. Naopak, niet pochýb o tom, že počas najmenej 350 rokov malo Japonsko úplnú kontrolu nad Cušimou.⁶⁰

Napriek tomuto vyhláseniu 7. mája 1951 Kim Se-sun, juhokórejský veľvyslanec v Spojených štátoch, zaslal list americkému ministrovi zahraničných vecí Deanovi Gooderhamovi Achesonovi, v ktorom posielal žiadosť juhokórejskej vlády z 27. apríla 1951 týkajúcej sa revízie marcového návrhu o území, kde žiadali Japonsko, aby vrátilo Cušimu Kórei.⁶¹ Na neskoršom stretnutí s juhokórejským veľvyslancom Jang Ju-čanom 19. júla 1951, Dulles odmietol juhokórejskú požiadavku o navrátenie Cušimy, na základe čoho Jang uznal, že Južná Kórea sťahuje svoj nárok na Cušimu.⁶²

⁵⁸ Yamasaki, Yoshiko. (2018). *The Invention of a Basis for the Possession of Takeshima by the Korean Government*. Japan Review : Territory and Maritime Issues in East Asia, vol. 2, no. 3, str. 57-58. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: www.jiia-jic.jp/en/japanreview/pdf/JapanReview.

⁵⁹ *Korea's Recent Claim to the Island of Tsushima (OIR Report No. 4900)*, Division of Research for Far East, Office of Intelligence Research, Department of State, 30 March 1950. [online]. “국사편찬위원회 - 전자사료관 [Archives of Korean History].”, str. 2-3. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: http://archive.history.go.kr/image/viewer.do?gid=AUS003_06_01C0023&catalog_id=AUS003_06_01C0023_057.

⁶⁰ Ibid. str. 3-6.

⁶¹ Fujii, Kenji. (2021). str.12.

⁶² United States. (1977). *Foreign Relations of the United States 1951*. Edited by Fredrick Aandahl, Washington, U.S. Govt. Print. Office, vol. 6, str. 1202-1203.

Po tom, čo Sanfranciská zmluva prišla v platnosť bola zrušená MacArthurova línia, ktorá administratívne oddeľovala Takešimu od Japonska a definovala oblasť, v ktorej japonské rybárske plavidlá môžu fungovať zahŕňajúc Cušimu do japonského územia. Po jej zrušení režim I Sung-mana v Južnej Kórei 18. januára jednostranne vyhlásil takzvanú Líniu I Sung-mana (李承晩ライン), ktorej cieľom bolo udržať predtým danú hraničnú líniu medzi Japonskom a Kóreou. Južná Kórea stále používa MacArthurovu líniu ako základ svojej argumentácie pri teritoriálnych sporoch.⁶³

2.3.2. Zmluvy po roku 1960

Zmluva o základných vzťahoch medzi Japonskom a Kórejskou republikou (日韓基本条約, *Nikkan kihon džójaku*) bola podpísaná 22. júna 1965. Ustanovila základné diplomatické vzťahy medzi Japonskom a Južnou Kóreou. Hlavné ustanovenia zmluvy boli: zrušenie všetkých bilaterálnych dohôd uzavretých počas koloniálnej éry, diplomatické uznanie Kórejskej republiky a balík vládnych a komerčných pôžičiek spolu s grantmi na pomoc a majetkové nároky.⁶⁴ Dohoda tiež predstavovala jednorazové vyrovnanie s ohľadom na nároky vyplývajúce z japonskej anexie Kórey v rokoch 1910 až 1945. Na základe dohody dostala Kórea od Japonska 300 miliónov dolárov ako úplné a konečné vyrovnanie nárokov medzi štátmi, jednotlivcami a štátom, a nároky medzi jednotlivcami štátov, vrátane tých, ktoré sú uvedené v článku IV (a) Sanfranciskej mierovej zmluvy z roku 1951. Súkromné spoločnosti sa na účely dohody považovali aj za jednotlivcov.

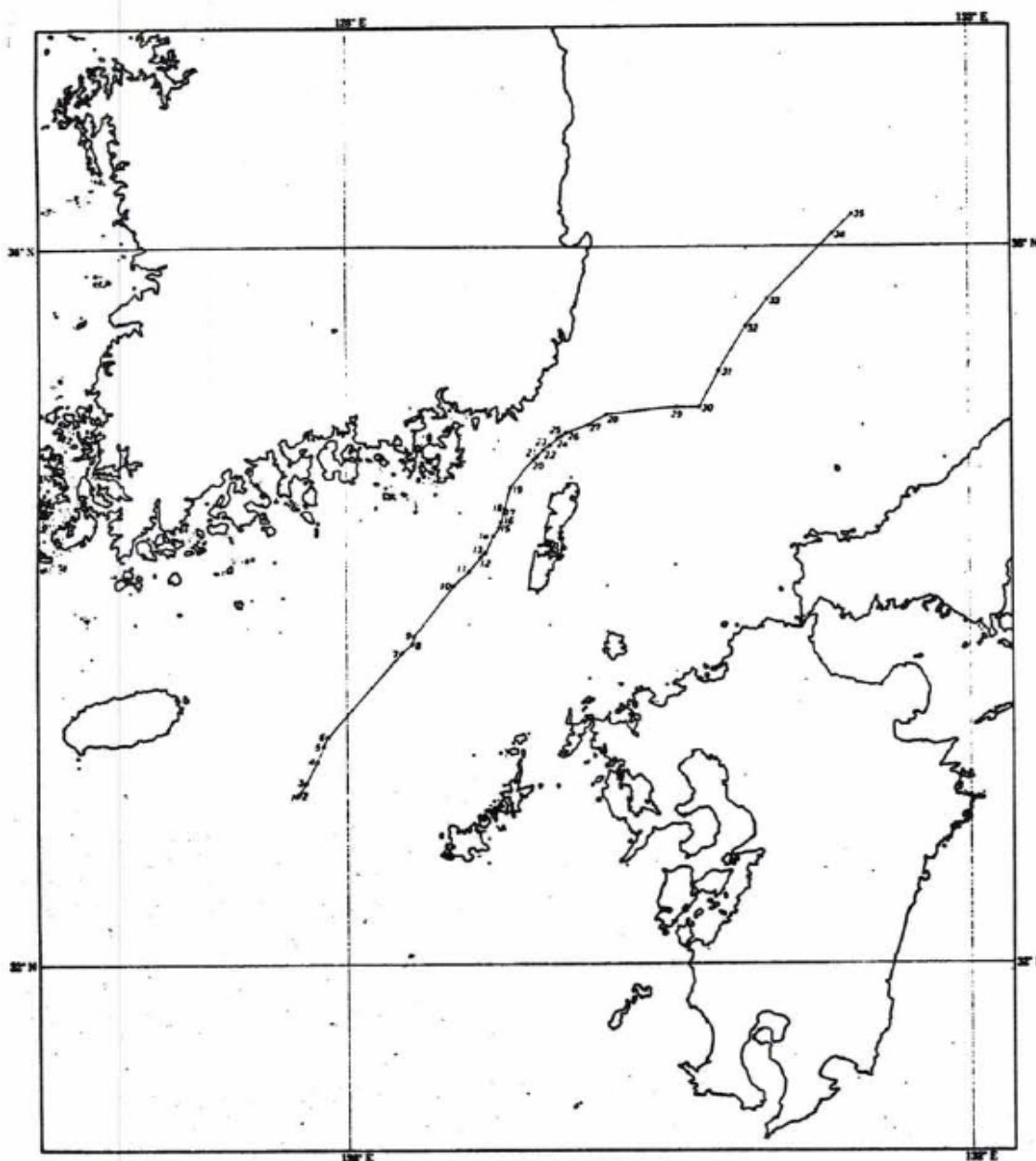
Následne bola v roku 1974 podpísaná dohoda, ktorá pomohla úspešne urovnať spory v oblasti Cušimy a definovala presnú hranicu medzi oboma krajinami. V tom istom roku Japonsko a Južná Kórea podpísali aj dohodu o spoločnej rozvojovej zóne, ktorá vstúpila do platnosti v roku 1978. Cieľom dohody bolo umožniť spoločný prieskum možných zdrojov ropy v oblasti na juh od Japonska a Južnej Kórey. Obom krajinám sa tiež podarilo vyriešiť otázky rybolovu prostredníctvom série dohôd o rybolove.⁶⁵

⁶³ Hara, Kimie. (2001). *50 Years from San Francisco: Re-Examining the Peace Treaty and Japan's Territorial Problems*. Pacific Affairs, vol. 74, no. 3, str. 374-375. [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://doi.org/10.2307/3557753>.

⁶⁴ Cha, Victor D. (1996). *Bridging the Gap: The Strategic Context of the 1965 Korea—Japan Normalization Treaty*. Korean Studies, vol. 20, str. 126-128. JSTOR. [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/23719605>.

⁶⁵ United Nations. (1987). *The Law of the Sea: Maritime Boundary Agreements (1970-1984)*. Office for Ocean Affairs and the Law of the Sea, New York, str. 283-284.

Zmluva z roku 1974, ktorá definovala oficiálnu hranicu zaraďovala Cušimu ku japonskému územiu, ako je možné vidieť na obrázku 1. Napriek tejto dohode a presnému vymedzeniu v oblasti však teritoriálne spory neutíchli a neustále rozpory o územie medzi krajinami pokračujú.

Obrázok 1: Mapa stanovujúca ohraňenie medzi Japonskom a Kóreou podľa zmluvy v roku 1978 in: *The Law of the Sea: Maritime Boundary Agreements (1970-1984)*. Office for Ocean Affairs and the Law of the Sea, United Nations, New York, 1987, str. 285.

3. Yahoo! Japan a problematika teritoriálnych sporov o Cušimu

V súčasnosti ľudia trávia čoraz viac času online. Neustále sa zlepšujúce inteligentné technológie a virtuálne prostredia vytvárajú nové formy počítačom sprostredkovanej komunikácie. Väčšina pravidiel pre online komunikáciu je nepísaných. Internetové fóra však existujú už pomerne dlho (prvé webové fóra siahajú až do roku 1994) a model komunikácie na online fórach treba vnímať ako spoločné vytváranie určitého typu znakového kyberpriestoru, ktoré zapája široké spektrum čitateľov. Vďaka internetu je geografické oddelenie menej relevantné, čo používateľom umožňuje konzumovať rozmanitejšie a rozsiahlejšie informácie, a tým zvyšuje príležitosti na virtuálne stretnutia s inými ideológiami a kultúrami.

Komerčné internetové služby v Japonsku sa stali dostupnými začiatkom 90. rokov 20. storočia a v ďalších rokoch si ich osvojili bežní používatelia. V súčasnosti v Japonsku využíva internet 116,3 milióna užívateľov, teda 92,7 % celkovej populácie. Podľa prieskumu uskutočneného v roku 2021 viac ako 98 % respondentov vo veku od 13 do 29 rokov používalo internet. Prienik internetu do spoločnosti dosahoval v roku 2000 podľa uvedeného zdroja 29,9 % s postupným nárastom na 78,2 % v roku 2010.⁶⁶

Spoločnosť Yahoo! Japan, ako najobľúbenejší poskytovateľ internetových vyhľadávacích služieb, bol založený v apríli roku 1996. Poskytuje rôzne služby, ako sú reklamy, inzerciu, či samotné vyhľadávanie v rôznych zdrojoch. Mimo iné spoločnosť ponúka aj pestrú škálu partnerských stránok, ako napríklad Yahoo! Reality, Yahoo! Autá, Yahoo! Webhosting, Yahoo! Business Express a Yahoo! Cestovanie, Yahoo! Aukcie, Yahoo! Nakupovanie, Yahoo! Premium a ďalšie z mnohých.⁶⁷ Jedným z týchto možností je aj samotné diskusné fórum stránky Yahoo! Japan - Yahoo! 知恵袋 (*Čiebukuro*, dosl. Mešec múdrosti)⁶⁸. Táto služba

⁶⁶ *Internet usage in Japan - statistics & facts* | Statista. Statista - The Statistics Portal for Market Data, Market Research and Market Studies [online]. [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: https://www.statista.com/topics/2361/internet-usage-in-japan/#topicHeader_wrapper.

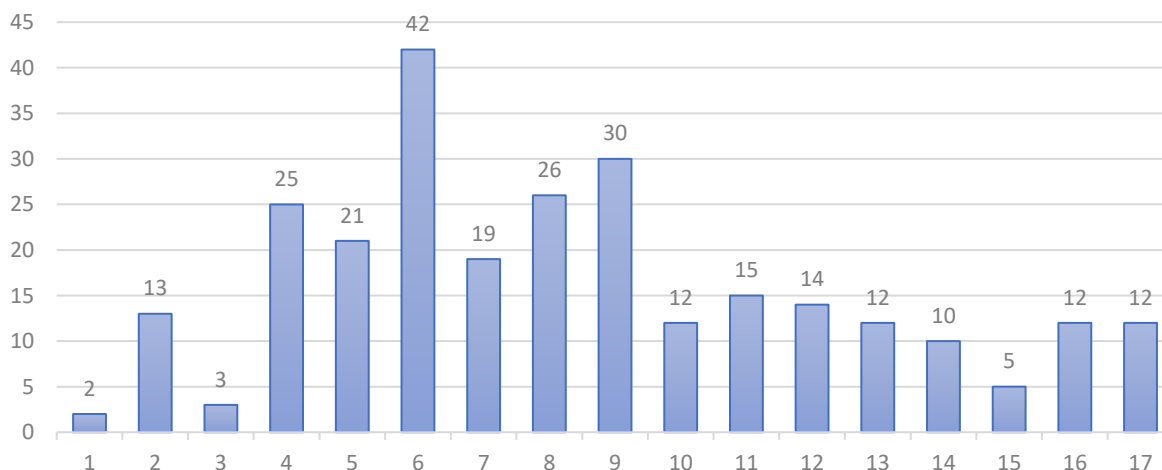
⁶⁷ *Corporate History - Corporate Information - Yahoo Japan Corporation*. ヤフー株式会社 - Yahoo Japan Corporation [online]. Copyright © Yahoo Japan [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <https://about.yahoo.co.jp/en/info/history/>.

⁶⁸ Anglickým ekvivalentom tejto služby je Yahoo! Answers, ktoré fungovalo od 8. decembra 2005 až do 4. mája 2021, kedy bolo zrušené pre všetky krajiny okrem Japonska. Ďalšie podstatné obmedzenie Yahoo! Japan nastalo od 6. apríla 2022, kedy už nie je dostupné v EHP (Európskom hospodárskom priestore) a Spojenom kráľovstve. Jediné stále prístupné služby zostali e-mailové služby, kreditné karty a e-knihy spoločnosti. Uvedeným dôvodom sú náklady na súlad s európskymi predpismi, medzi ktoré patrí GDPR. Spoločnosť Yahoo Japan vo vyhlásení tvrdí, že by bolo ťažké poskytovať nepretržité služby zákazníkom v EHP a Spojenom kráľovstve, a že by bolo „nemožné“ pokryť náklady na dodržiavanie predpisov a súvisiace zákony.

umožňuje účastníkom vzájomne sa deliť o vedomosti kladením otázok a následným odpoveďami na otázky o veciach, ktoré poznajú alebo nepoznajú. Hlavným účelom teda je riešiť pochybnosti užívateľov uverejnením príspevku týkajúceho sa akejkoľvek témy, na ktorú môžu ostatní používatelia nezávisle odpovedať.

V tejto službe Yahoo! Japan šifruje používateľské mená jednotlivcov a poskytuje informácie o príspevku, ako je obsah, dátum a čas uverejnenia. Pri uverejnení samotného príspevku si užívateľ môže vybrať z ponúkaných kategórií, ako napríklad Zábava a koníčky; Zdravie, krása a móda; Problémy so životným štýlom, láskou a vzťahmi; Podnikanie, ekonomika a peniaze; Internet, komunikácia; Správy, politika, medzinárodné záležitosti a iné.

Pre získanie potrebných údajov použitých v diplomovej práci bola využitá vyššie spomínaná kategória „Správy, politika, medzinárodné záležitosti“. Z celkového počtu 1 275 výsledkov pre hľadaný japonský výraz „対馬“ (Cušima) a „韓国領“ (Kórejské územie) boli vybrané príspevky z podkategórie „政治、社会問題“ (Politika, Sociálne problémy). Týmto krokom bol počet výsledkov obmedzený na 591. Po nasledovnom vyčlenení zostalo 273 príspevkov priamo venujúcich sa otázke suverenity Cušimy a graf nižšie reprezentuje tento počet počas vymedzeného časového obdobia.

Graf 1: Počet príspevkov so zmienkou o suverenite Cušimy uverejnených v období rokov 2000 až 2021

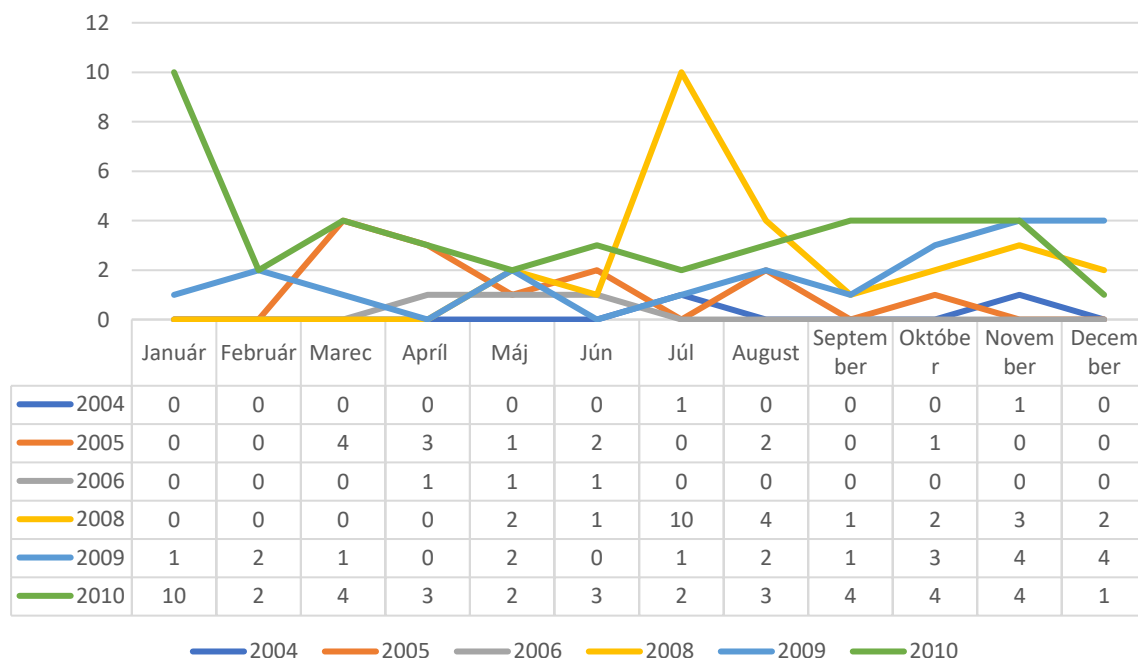
Pri prvom pohľade na graf číslo jeden je zjavná absencia počas rokov 2000 až 2003 a 2007. I keď samotná kategória poskytovala príspevky zo spomínaných rokov, ich obsah sa nevenoval konkrétne problematike Cušimy a jej suverenite, preto boli vyradené. Samotná neprítomnosť poukazuje na nezaujatie používateľov. V roku 2004 z dát vyplýva minimálne množstvo, ktoré je nasledované vzrastom v roku 2005. Tento nárast však znova upadá v roku

2006, kedy sa obdobie dostáva na skoro minimálnu hodnotu celkového obdobia. Po absencii v roku 2007 počet príspevkov dosahuje vysokú hodnotu, ktorá sa drží s menším poklesom aj v roku 2009. Počas ďalšieho vývoja, ako množstvo príspevkov vzrastá, sa graf dostáva ku svojmu vrcholu v roku 2010, ktorý disponuje s najväčším množstvom uverejnení. Po tomto prichádza zjavný prepád v množstve uverejnených príspevkov, čo naznačuje stagnáciu v záujme o tému. Napriek miernemu nárastu v roku 2013 stále prevažuje zostupná línia záujmu, ktorý sa postupne ustáľuje na dvanástich príspevkoch v rokoch 2020 a 2021, čo značí prítomnosť témy problematiky Cušimy a jej suverenity aj v dnešnej dobe.

Tieto príspevky však nie sú jedinou súčasťou použitých údajov. Keďže sa jedná o diskusné fórum, ako už bolo spomenuté vyššie, druhý a väčší podiel tvoria odpovede na tieto otázky. K uvedeným 273 príspevkom bolo uverejnených 1488⁶⁹ odpovedí, konkrétne 520 odpovedí za obdobie 2000 až 2010 a 968 odpovedí za obdobie 2011 až 2021. Priemerne bolo ku každému príspevku uverejnených 5,385 odpovedí a najväčší počet v príspevkoch dosiahol až 44 odpovedí. Nasledujúce kapitoly sa budú venovať konkrétne uvedeným obdobiam.

3.1. Príspevky v období 2000-2010

Uvedený graf nižšie znázorňuje počet príspevkov a ich frekvenciu počas mesiacov v období do roku 2010.

Graf 2: Počet príspevkov so zmienkou o suverenite Cušimy uverejnených v období rokov 2000 až 2010

⁶⁹ Zahnuté sú aj skryté príspevky, ktoré môžu obsahovať nevhodný obsah.

Toto časové obdobie predstavuje prvú dekádu témy suverenity ostrova Cušima na internetovej platforme. Začína rokom 2004, kedy sa prvý krát vyskytuje zmienka o problematike medzi príspevkami. Z grafu číslo dva vyplýva, že záujem o otázku Cušima sa postupne počas rokov zvyšoval, s najväčšou početnosťou počas jarných a letných mesiacov. Od roku 2008 je viditeľný vzostup zaujatia, ktorý pokračuje s malými prestávkami až do konca roku 2010, kedy je jasný vrchol v prvej dekáde.

V prvom príspevku z 21. júla 2004 sa anonymný užívateľ odkazuje na protest proti návšteve premiéra Koizumiho v Južnej Kórei, pri ktorej vyslovili požiadavku navrátenia Cušimy Kórei.⁷⁰ I keď už samotná stránka nie je aktívna, ďalšie dostupné zdroje uvádzajú, že na tomto zhromaždení skupina „Kórejského združenia priateľov *Dokdo*“ vyjadrila nesúhlas s príchodom japonského premiéra a vyzvala na návrat ostrova, ktorý býval kórejským územím, pričom požadovala ospravedlnenie za agresiu na kórejskom polostrove v minulosti.⁷¹ Návšteva japonského premiéra mala za cieľ rozvoj vzťahov medzi krajinami a úsilie na uľahčenie rokovaní o dohode o voľnom obchode medzi Japonskom a Kórejskou republikou, ktorá sa mala uzavrieť do konca roku 2005. Taktiež s kórejským prezidentom potvrdili svoju politiku posilniť koordináciu medzi Japonskom, Kórejskou republikou a Spojenými štátmi, aby sa Severná Kórea zbavila svojho jadrového programu.⁷²

V odpovediach 3 respondentov na tento príspevok je zjavná námietka voči tomuto vyhláseniu. Nielen, že odmietajú nároky Kórey voči suverenite Cušimy, taktiež sa odkazujú na historické faktory a zdôrazňujú potrebu porozumieť minulosti a histórii samotného ostrova.

Podobne ako u prvého, v druhom príspevku z novembra sa na podnet kórejských tvrdení užívateľ dopytuje na dôvod nárokov na Cušimu.⁷³ V následných odpovediach sa respondent

⁷⁰ ID 非公開さん (21.7.2004). „「対馬は韓国領土」 小泉首相訪韓反対集会, http://japanese.chosun.com/site/data/html_dir/2004/07/21/20040721000032.html 根拠は？“ [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q12313762?_yjsp=5a%2B%2B6aasIOMfk%2BWbvemgmA%3D%3D.

⁷¹ *Geocities Archive Geocities Mirror / The 90s Archive (1990s 2000s nineties)*. (21.07.2004). The Early web [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: <http://www.oocities.org/worldfriendship999/k024.html>.

⁷² Japan.kantei.go.jp. (21.07.2004). *Prime Minister Junichiro Koizumi in Action (What's up around the Prime Minister)*. [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: https://japan.kantei.go.jp/koizumiphoto/2004/07/21nikkan_e.html.

⁷³ ID 非公開さん, (26.11.2004). „韓国に住む韓国人に、対馬が何で日本なんだ！とお酒を飲むたびに言われ、関東出身の私は、対馬ってどこ？ 韓国に住む韓国人に、対馬が何で日本なんだ！とお酒を飲むたびに言われ、関東出身の私は、対馬ってどこ？って感じなのに、1、2時間はそのことで説教されます。自分なりに、地図とかいろいろ調べたんですが、頭が痛くなりました。わかりやすく、説明

odkazuje na historický faktor problematiky, bližšie na fakt, že rod Só na Cušime vládol ostrovu pod záštitou šógunátu a mal na starosti vyslancov či komunikáciu s Kóreou, takže vždy toto územie patrilo pod japonské teritórium, ktorého suverenitu v minulosti potvrdili viacerí vodcovia.

Od roku 2005 začína byť scéna rušnejšia. V marci mestské zhromaždenie kórejského mesta *Masan* určilo 19. jún ako „deň *Daemado*“, na pripomenutie vyslania kórejských lodí na japonský ostrov v roku 1419. Podľa uvedeného článku bol tento krok reakciou na udalosť, kedy prefektúra Šimane v marci označila 22. február za „deň Takešimy“, čím chceli vyjadriť svoje nároky na príľahlé ostrovy Takešimy. Prehlásenie mesta *Masan* tiež hovorí, že týmto navrhujú uznanie Cušimy za juhokórejské územie so spoločným historickým a kultúrnym zázemím. V tomto tvrdení však japonská strana uviedla, že nevidí žiadne historické dôvody a kórejské nariadenie je neopodstatnené. Tiež prijali požiadavku, aby mesto zrušilo svoje nariadenie, podľa ktorého si nárokuje suverenitu ostrova.⁷⁴ Pri tejto príležitosti predstaviteľ mesta Cušima Hideo Nedžiime vyhlásil, že aj keď ostrovy hraničia s Južnou Kóreou, sú po stáročia pod japonskou kontrolou. Americké okupačné sily ich ponechali ako súčasť Japonska, keď si Južná Kórea po porážke Japonska v druhej svetovej vojne nárokovala územné práva. „Mali sme úzke ekonomické vzťahy s Južnou Kóreou, ale historicky sme súčasťou Japonska a o tom niet pochýb,“ povedal Nedžiime.⁷⁵

Podobné tvrdenie uvádza aj ďalší z článkov venujúci sa tomuto prípadu. Tvrdí, že prehlásenie bolo reakciou na presadzovanie japonskej suverenity nad ostrovmi Takešimy a ustanovenie „dňa Takešimy“. Podľa uvedených informácií kórejský historici tvrdia, že ostrovy boli v minulosti pod nadvládou Kórey a dátum má pripomínať cestu kórejského generála I Džong-mu, ktorý sa v 15. storočí vydal dobyť ostrov. Mimo toho je aj uvedené vyhlásenie rady mesta *Masan*, „Cieľom tohto kroku je zvýšiť povedomie ľudí doma aj v zahraničí o tom, že *Daemado* je naše územie.“ V priebehu tohto konfliktu sa stalo Japonské veľvyslanectvo v centre Soulu miestom demonštrácií. Nasledujúce dni sa niesli v znamení proti

できる方、お願いいたします。 “ [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q101616655?_yjsp=5a%2B%2B6aasI0mfk%2BWbve mgmA%3D%3D.

⁷⁴ Kyodo. (29.09.2006). *Tsushima rejects claim isles belong to S. Korea* | The Japan Times. The Japan Times - News on Japan, Business News, Opinion, Sports, Entertainment and More [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: <https://www.japantimes.co.jp/news/2006/09/29/national/tsushima-rejects-claim-isles-belong-to-s-korea/>.

⁷⁵ Taipei Times. (19.05.2005). *S Korea not calmed by Japan's statement in territorial dispute*. Taipei Times. Copyright © 1999 [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: <http://www.taipeitimes.com/News/world/archives/2005/03/19/2003246889>.

japonského ducha, pálenia japonských vlajok⁷⁶ či japonského tovaru. Mimo toho išlo aj o samo ubližovanie, kedy sa jeden človek podpálil a niektorí demonštranti si odrezali prsty. Južná Kórea tiež posilnila morskú stráž vo svojich vodách a vláda zavrhlala japonské pokusy o zmiernenie napätia. Juhokórejský minister zahraničných vecí Pan Ki-mun povedal predstaviteľom vlády, že Tokio musí vyjadriť svoj súcit a prijať zodpovednosť za svoje činy.⁷⁷

Práve v marci tohto roku vznikajú 4 príspevky, ktoré sa venujú suverenite Cušimy. Pri dvoch z nich je hlavný faktor územný spor o Takešimu, tretí príspevok sa odkazuje na názor kórejskej verejnosti, ktorá vníma Cušimu ako kórejské územie. Posledný z príspevkov z 30. marca stojí za bližšiu zmienku, keďže sa venuje opačnému postoj. „Prečo Japonci žijú na Cušime? Kedy nám ju vrátiť?“, takto znie práve otázka od anonymného užívateľa.⁷⁸ V tomto prípade sa príspevok stretáva s rúznou reakciou respondentov, ktorý na jednej strane otázku zosmiešňujú, alebo sa odkazujú na historický kontext a japonskú suverenitu v minulosti spolu aj s faktickou kontrolou ostrova v dnešnej dobe.

Podobný postoj sa ukazuje aj začiatkom apríla. Všetky príspevky z tohto mesiaca sa v otázke odkazujú na kórejskú suverenitu na ostrov a požadujú jeho navrátenie. Najdiskutovanejší z nich, príspevok z 1. apríla vyvolal reakciu pätnástich respondentov.

„V Kórei je všeobecne známe, že Dokdo a Cušima sú kórejské územia. ...Pôvod mena Cušima pochádza zo skutočnosti, že vyzerá z Pusanu v Južnej Kórei ako dva kone (pár koní). Kedysi to bol teda ostrov Kórey. Čítali ste Gišiwadžinden? Dá sa interpretovať ako „Kórea, Cušima a Kjúšú sú jedna krajina“. Japonci by mali študovať históriu. Kórejský dialekt Pusanu a japonský dialekt Cušimy sú si

⁷⁶ Lee, Jae-won. (2022). REUTERS/Lee Jae-Won LJW/PN Stock Photo - Alamy. [online] Alamy.com. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: <https://www.alamy.com/south-korean-civic-group-members-burn-a-mock-japanese-flag-during-a-protest-in-front-of-the-japanese-embassy-in-seoul-april-11-2005-protesters-were-rallying-against-tokyos-approval-of-japanese-history-textbook-critics-say-whitewashes-japanese-militarism-and-tokyos-claims-over-a-group-of-islets-that-south-korea-refers-to-as-dokdo-and-japan-as-takeshima-reuterslee-jae-won-ljw-pn-image377185494.html>.

⁷⁷ Usatoday30.usatoday.com. (18.03.2005). *S. Korea hits Japan in escalating territorial dispute*. [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: http://usatoday30.usatoday.com/news/world/2005-03-18-disputed-islands_x.htm.

⁷⁸ ID 非公開さん. (30.03.2005). „対馬は何で日本人が住んでいるのですか。いつ私たちに返してくれるのですか？ 対馬は何で日本人が住んでいるのですか。いつ私たちに返してくれるのですか？“ [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q113600761?_ysp=5a%2B%2B6aasIomfk%2BWbve mgmA%3D%3D.

*dost' podobné. Medzi starými ľuďmi je možné dohovoriť sa. To je ďalší dôvod, prečo je Cušima kórejským územím. Vráťte Cušimu!*⁷⁹

Toto vyjadrenie u respondentov vyvolalo zjavnú reakciu nesúhlasu, zosmiešnenia a dôrazu chápania skutočnej histórie. Jednou odpoveďou bolo aj to, že Cušima a Takešima pôvodne patrili do Japonského impéria, takže nie je čo vracať. Iný sa odkazujú na „zdravý rozum“ v Kórei a potrebu pochopiť problematiku vlastnými očami, nie klamstvami vlády, taktiež to, že kórejská strana má riešiť svoje postavenie podľa medzinárodného práva.

Tento istý príspevok bol uverejnený aj 4. mája roku 2005, kedy vyvolal ešte väčšiu reakciu a diskusiu, ktoré tvoria dvadsaťtri odpovedí. Za bližšiu zmienku stojí odpoveď, pri ktorej jeden z mála užívateľov vyjadril názor, bez väčšieho zosmiešnenia:

„...Žiaľ, na Cušime žijú Japonci a momentálne je to z rôznych uhlov pohľadu považovaná za japonské územie, takže vám ju dať nemôžeme. Nečítal som Gišiwadžinden, ale neučia Kórejci, že vlastenectvo, etnicita a obrodenie, ktoré lipnú na starých územiach, boli základnou príčinou prvej svetovej vojny a príčinou konfliktu v Kosove? Nemôžete dúfať v svetlú budúcnosť, ak sa budete držať takýchto nezmyselných vecí...“⁸⁰

Mimo tohto však prevládali viaceré odpovede, ktoré boli označené ako nevhodný obsah. Napríklad nižšie uvedené:

„Severná a Južná Kórea sú skládky pre japonské výkaly...“

„Hej? Takže? Príbeh z pred tisíc rokov? Mohlo to byť už tak dávno. Teraz je to japonské územie. ...Ak máte sťažnosť, predložte ju medzinárodnej justícii

⁷⁹ ID 非公開さん. (01.04.2005). „独島と対馬は韓国領だという韓国では常識です。...対馬という名前の由来は韓国・釜山から2頭の馬(対の馬)のように見えることから、ついた地名です。だから、昔からは韓国の島でした。魏志倭人伝を読みましたか?「朝鮮と対馬と九州は一つの国」と解釈できますよ。日本人は歴史を勉強しろよ。韓国語釜山弁と、日本語対馬弁はかなり似ています。老人同士だと会話が成り立ちます。対馬は韓国領だという理由が一つ増えましたね。対馬を返せ!“ [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q123626797?_ysp=54us5bO244Go5a%2B%2B6aas44Gv6Z%2BT5Zu96aCY44Gg44Go44GE44GG6Z%2BT5Zu944Gn44Gv5bi46K2Y44Gn44GZ44CC.

⁸⁰ ID 非公開さん. (04.05.2005). „...ただ残念ながら対馬には日本の人が住んでいて、現在様々な観点から日本領土となっているので、こちらはあげられません。魏志倭人伝は読んでいませんが、昔の領土なんてものに固執する愛国・民族・復古主義が第一次世界大戦の遠因だったり、コソボ紛争の原因だったりって、韓国では教えないのでしょうか? そんなくだらないものにこだわっても明るい未来は望めません。...“ [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q114175186?sort=1&page=1.

(smiech). Ale nie? Vy na také niečo nemáte peniaze v chudobných krajinách? Je to preto, že máte také malé územie a tak máte zúžené zorné pole? Je to úbohé.“

„No, ak by prišlo zemetrasenie alebo cunami mohlo by potopiť celý polostrov“

„Vrátiť? Si idiot?“⁸¹

Takýchto odpovedí nie je malý počet a aj tie, ktoré nie sú označené ako nevhodný obsah sú často podobného charakteru, dokazujúc rozhorčenie v reakciách.

V ďalších príspevkoch z júna, augusta a októbra sa užívatelia odkazujú na nezákonnú suverenitu Kórei na Takešime, a otázke či bude Cušima nasledujúca, ktorú Kórejci obsadia. Avšak jednohlasná odpoveď respondentov potvrdzuje ich presvedčenie o suverenite Japonska nad ostrovom.

Prechodom do roku 2006 prichádza obdobie, kedy Japonsko posilnilo vlastenecké učenie v školských učebniciach. Táto záležitosť sa prejavila naplno v roku 2008 zrevidovaním učebníc pre základné a stredné školy, ktoré zahŕňali *Dokdo*/Takešimu pod japonské územie. Mimo tohto prípadu sa v reakcii stali kauzou aj nároky Južnej Kórei na Cušimu z roku 2008. V tomto období podľa dostupného kórejského článku predstavitelia kórejskej vlády navrhli rezolúciu vyzývajúcu na okamžitý návrat ostrova. Svoje vyjadrenie podporili vyhlásením, že územie Cušimy ako aj Takešima je historicky aj geograficky jednoznačne územie Kórey, ale Japonsko ich nezákonne okupuje od 70. rokov 19. storočia. V prehlásení ďalej naliehajú na potvrdenie a vrátenie ostrova Cušima Kórejskej republike.⁸² Samotná záležitosť vyvolala aj vlnu protestov v kórejskej spoločnosti. Pred japonským veľvyslanectvom v centre Soulu sa stretlo protestné zhromaždenie. Demonstranti podpálili transparenty reprezentujúce učiteľské príručky pred nižšie stredné školy, ktoré japonská vláda zrevidovala.⁸³

⁸¹ ID 非公開さん. (04.05.2005). „南北朝鮮は日本のウンコの捨て場。“;

ID 非公開さん. (04.05.2005). „は？だから？何千年前の話してんの？遙か昔はそうだったかもしれないけど現在は日本の領土です。...文句有るなら国際司法にかけろよw ああ、無理か？お前ら貧乏国にはそんな金ないかw あんなちっさい領土しかないから視野も狭くなっちゃうのかい？哀れだねえ。“;

ID 非公開さん. (04.05.2005). „やれやれ地震でも津波でも、半島ごと沈めばいいのに“;

ID 非公開さん. (04.05.2005). „返すものか。アホと違うか？... “ [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q114175186?sort=1&page=1.

⁸² 기사전송. “대마도는 한국땅, 즉각 반환” 국회 결의안 발의.” 네이트 뉴스, 21 July 2008, [online]. [cit. 12.09.2022]. Dostupné z: news.nate.com/view/20080721n17357.

⁸³ Lee, Jae-won. (15.07.2008). *2D24X6X*. Alamy. [online]. [cit. 12.10.2022]. Dostupné z: www.alamyimages.fr/policemen-use-fire-extinguishers-as-protesters-burn-signs-representing-japans-middle-

Reakcii sa nevyhol ani ostrov Cušima, kórejskí aktivisti koncom júla usporiadali zhromaždenie pred radnicou s transparentom: „*Dokdo* aj Cušima sú juhokórejské územie“. Tento spor znepokojil Cušimu, keďže konflikt mohol narušiť turizmus na ostrove. Práve početné kórejské návštevy sú výrazným ekonomickým plusom pre ostrov a podľa mesta v tomto období oproti minulým mesiacom počet návštevníkov klesal. „Historicky Cušima zohrávala úlohu sprostredkovateľa, dokonca aj pri svojom veľkom riziku,“ povedal Yuiči Tawara, výskumník z cušimského múzea histórie a etnológie. Mimo tohto vyjadrenia, napríklad aj miestny podnikateľ Kenzo Ota odmietol kórejské nároky na ostrov. „Je to neopodstatnený argument s množstvom emócií“ povedal.⁸⁴

V polovici roku 2008 vidíme v reakcii na situáciu medzi krajinami aj nárast príspevkov týkajúcich sa teritoriálneho sporu o Cušimu. V prejavoch z mája a júna sa začínajú vyskytovať reakcie spojené s rezolúciou kórejských predstaviteľov, ktorý požadovali navrátenie Cušimy spolu s Takešimou.

„Niektorí kórejskí poslanci sa snažia urobiť z Cušimy kórejské územie. Otázka, ak sa Cušima stane po Takešime kórejským územím, ktorá krajina bude kórejským územím ako ďalšia? ... Prefektúra Ósaka?“⁸⁵

Najsilnejší záujem ohľadom otázky suverenity Cušimy je možno vidieť až v júly, kedy počet príspevkov dosiahol maximum od začiatku roku 2000. Väčšina z príspevkov sa sústreďuje na otázku či je naozaj Cušima teritóriom Kórei a jej spojenie s Takešimou, ktorú juhokórejská republika okupuje nezákonne, či protesty Kórejcov proti japonskej revízii učebníc. Zo zverejnených príspevkov stojí za zmienku ten z 22. júla, ktorý sumarizuje vtedajšiu situáciu.

school-teaching-guides-at-a-demonstration-against-japans-sovereignty-claim-over-a-group-of-desolate-volcanic-islets-seoul-and-pyongyang-call-dokdo-and-tokyo-calls-takeshima-in-front-of-the-japanese-embassy-in-seoul-july-15-2008-south-koreas-coastguard-said-on-tuesday-it-had-stepped-up-patrols-near-the-islands-a-day-after-seoul-recalled-its-ambassador-in-anger-at-new-japanese-claims-to-the-rocky-outcrops-on-monday-tokyo-said-it-had-told-seoul-that-it-would-refer-in-a-middle-school-teaching-guide-to-the-image379965794.html. a *South Korea Recalls Envoy to Japan* - The New York Times. The New York Times - Breaking News, US News, World News and Videos [online]. Copyright © [cit. 17.11.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2008/07/15/world/asia/15korea.html>.

⁸⁴Archive.ph. (21.08.2008). *Japanese island haunted by turbulent ties with Korea*, [online]. [cit. 16.10.2022]. Dostupné z: https://archive.ph/20130411012231/http://afp.google.com/article/ALeqM5guSwK-__IEfw-KDGf8qG7R22gvog#selection-401.0-481.102.

⁸⁵Mas*****さん. (18.5.2008). „韓国の国会議員の中には対馬を韓国領にしようとする動きがあります。質問、対馬を竹島に続き 韓国のものにしたら次はどこを韓国領にしますか？ 大阪府？“ [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1316590863?_yvsp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbve mgmA%3D%3D.

„...Dvadsaťjeden veteránov z juhokórejského Daegu navštívilo Cušimu 21. júla a 23. usporiadali demonštráciu pred radnicou, kedy prečítali vyhlásenie požadujúce ospravedlnenie a stiahnutie japonskej strany z ostrova. ... Vyhlásenie bolo napísané v kórejčine aj japončine: „Dokdo je jedinečné územie, ktoré spravovali naši predkovia viac ako 1500 rokov, od roku 512 až po súčasnosť.“ ... Čo sa týka otázky Takešimy, predstavitelia vládnucej Veľkej národnej strany Južnej Kórey 16. dňa argumentovali že „efektívnym spôsobom ako otázku/spor vyriešiť, je tvrdiť, že „Cušima je tiež kórejské územie“.“ Strana si tak vyvinula mylné historické vnímanie (takými) tvrdeniami, ako „Cušima sa stala územím Japonska až v ére Meidži.“ Starosta Cušimy, Jošinari Takarabe povedal pokojne: „Môžete sa hádať, ale Cušima bola vždy Japonskom od prehistorických čias. Gišiwadžinden ju tiež zaradil do krajiny Wa. Je nemožné, aby Cušima bola kórejským územím“.“⁸⁶

Všeobecne v júlovom období odpovede preukazujú jednoznačný nesúhlas s kórejskými nárokmi na Cušimu. Prvýkrát sa začínajú medzi odpoveďami vyskytovať seriózne požiadavky na akciu zo strany japonskej diplomacie, aby konfrontovala kórejskú vládu a zastavila nezmyselné požiadavky na ostrov. Mimo toho začínajú aj prevládať reakcie právneho charakteru, požadujúce posun sporu pred ICJ, či úpravu japonskej ústavy – menovite článok 9 o japonskej armáde, čo by mohlo viesť ku vojenskému konfliktu medzi krajinami, ktorú by podľa presvedčenia užívateľov Japonsko vyhralo. S pomedzi odpovedí vyniká príspevok, ktorý spomína jedinečnosť Cušimy:

„Cušima bola v minulosti nezávislá. Nie je charakteristická pre Japonsko. Je to región, ktorý dokázal úspešne prežiť medzi Japonskom a Kóreou.“⁸⁷

⁸⁶ Kuw*****さん. (22.7.2008). „...韓国・大邱（テグ）市などの退役軍人二十一人が二十一日、対馬市を訪れ、二十三日に市役所前で座り込み集会を開き、日本側に謝罪と撤回を求める声明書を読み上げる抗議行動を展開することを明らかにした。... 声明書は「独島は西紀五百十二年于山國という地名から現在まで千五百年あまりにかけて我々の先祖たちが管理してきた固有の領土」などと韓国語と日本語で書かれている。... 竹島問題では、韓国の与党ハンナラ党幹部が十六日、「『対馬も韓国の領土』と主張するのが効果的な対応方法」と主張。「対馬が日本の領土となったのは明治時代から」などと誤った歴史認識を展開している。財部能成対馬市長は「主張は自由だが、対馬は先史時代以降ずっと日本。魏志倭人伝（二八〇―二九〇年）にも倭国（わこく）の中に入っている。対馬が韓国領土というのはあり得ない」と冷静。 “[online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1317927368?_yjsp=5a%2B%2B6aasiOmfk%2BWbve mgmA%3D%3D.

⁸⁷ Zak*****さん (24.7.2008) „昔対馬は独立していました。日本固有のものではありません。日本と朝鮮を天秤にかけてうまいこと生き抜いてきた地域なんです。 “[online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z:

V auguste sa situácia ukludnila a počet príspevkov zasa klesol. Ich hlavnou témou stále zostávali Kórejské nároky na Takešimu a Cušimu, na ktorú užívatelia reagovali prevažne požiadavkami na právne vysporiadanie situácie. Podľa odpovedí by sa mala Kórea postaviť pred ICJ, kde by svoje požiadavky určite nedokázala obhájiť a to by konečne ukázalo pravdu vo vyvolanom konflikte. Postupne sa do konca roku 2008 počet príspevkov znížil, pričom sa témou stalo mimo iné aj kórejské zakupovanie pozemkov na Cušime. V októbrom aj novembrom príspevku vyjadrili užívatelia znepokojenie nad vlastníctvom pozemkov Kórejčami, so strachom, že Japonsko môže prísť o svoju účinnú kontrolu nad ostrovom ak by počet kórejských obyvateľov prevýšil tých japonských.

Investície Kórejcov do cušimských pozemkov sa stali témou v médiách už aj v minulosti. Od roku 2004 sa začal zvyšovať nákup nehnuteľností spolu so zvýšeným kórejským turizmom na ostrove. Kórejci väčšinou investujú do dovolenkových víl, ubytovania, golfových rezortov a podobných turistických zariadení. Miestna vláda na Cušime podporuje tieto investície s cieľom oživiť miestnu ekonomiku.⁸⁸ Tieto nákupy však vedú aj ku obavám obyvateľov, hlavne o integritu ostrova, ktorá môže byť narušená kórejskými majetkami.

„...Dnes je Cušima odľahlou oblasťou, takže veľa mladých Japoncov, ktorí tam žijú, opúšťajú ostrov pri hľadaní práce. Namiesto toho sa zdá, že Kórejci skupujú pôdu a prichádzajú jeden po druhom hľadať prácu. ...Aj keď nehovoríte, že je Cušima kórejské územie, nie je tento krok nebezpečný? Uvedomuje si to japonská vláda? ...“⁸⁹

Samotná japonská vláda sa vyjadrila k tejto problematike v roku 2007, kedy obdržala oficiálnu žiadosť na otázku o obrane hraničných ostrovov, ktoré predložil člen Snemovne reprezentantov Šingo Nišimura. V tomto vyhlásení vyjadrili, že osobitné výnimky a legislatívne opatrenia ohľadom pozemkov sú zaručené článkom ústavy a budú sa snažiť zlepšiť situáciu na ostrove, spolu s podporou osídlenia a zabezpečenia pracovných príležitostí pre podporu

https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1417961644?_yjsp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbve mgmA%3D%3D.

⁸⁸ *Tsushima Island for Korea?* (08.03.2006). The DONG-A ILBO. 동아일보 [online]. [cit. 18.10.2022]. Dostupné z: <https://www.donga.com/en/article/all/20060308/246352/1>.

⁸⁹ Mon*****さん. (11.11.2008). „...そのようなことが現現在の対馬はへき地なので、そこに住む日本人の若者は職を求めて島から離れる者ばかりです。代わりに韓国人が土地を買い上げ、職を求めて、続々と乗り込んで来ているらしいのです。... 正面切って、対馬は韓国領だと言わずとも、この動きは危険なことではありませんか？そのあたりを日本政府はわかっているのかな？...“ [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1220573347?_yjsp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbve mgmA%3D%3D.

priemyslu. Pokiaľ ide o bezpečnosť, japonská pobrežná stráž vynaloží úsilie na zabezpečenie proti agresii na ostrove a na základe tohto prípadu bude vláda ďalej monitorovať situáciu na Cušime.⁹⁰ Neskôr v roku 2021 vláda schválila nový návrh zákona, ktorého cieľom je regulácia využívania pôdy na odľahlých ostrovoch, v blízkosti obranných zariadení a dôležitej infraštruktúry. Tento zákon vyšiel v reakcii na to, ako čínske a juhokórejské subjekty získali nehnuteľnosti v blízkosti základní Síľ sebaobrany na Hokkaide a na Cušime. Zákon označuje pozemky nachádzajúce sa do 1 kilometra od zariadení pre národnú bezpečnosť, ako aj vzdialené ostrovy na štátnej hranici ako oblasti pod dohľadom vlády.⁹¹

V nasledujúcom decembrovom období užívatelia v príspevkoch a odpovediach označujú japonskú vládu za neschopnú a odsudzujú jej pacifizmus ako jednu z príčin, kvôli ktorým si kórejská vláda dokáže nárokovať toto územie.

„V poslednej dobe často počúvam, že Cušima je kórejské územie. Nikdy predtým som o tom nepočul, i keď som často chodil do Kórey. Okrem historického pozadia je možno na vine aj slabá diplomacia japonskej vlády?“

„V diplomacii klaňania⁹² sa tomu hovorí: "Neurobím nič, čo sa cudzím krajinám nepáči." Cudzie krajiny robia len veci, ktoré sa Japonsku nepáčia, takže si môžu robiť, čo chcú. Pred desiatimi rokmi sa Južná Kórea pokúsila ospravedlniť svoju inváziu Takešimy spevom: „Dokdo patri nám, Cušima patri Japonsku.“ Teraz, o 10 rokov neskôr hovoria, že chcú Cušimu, kde sú piráti? Liberálno-demokratická strana má len diplomaciu klaňania, ale všetky opozičné strany sú hurá kórejská diplomacia (smiech)“

„Skôr nevidím iný dôvod ako slabú japonskú diplomaciu.“⁹³

⁹⁰ 河野洋平. (20.04.2008). 衆議院議長河野洋平殿. [online]. [cit. 19.10.2022]. Dostupné z:

https://www.shugiin.go.jp/internet/itdb_shitsumon.nsf/html/shitsumon/b166175.htm.

⁹¹ Suetomi, Junko et al. (15.04.2021). *Japanese government approves a new bill authorizing regulation of land use on remote islands, near defense facilities and important infrastructure*. Foreign Investment and National Security Blog. [online]. © Copyright 2022 [cit. 19.10.2022]. Dostupné z: https://foreigninvestment.bakermckenzie.com/2021/04/15/japanese-government-approves-a-new-bill-authorizing-regulation-of-land-use-on-remote-islands-near-defense-facilities-and-important-infrastructure/#_ftn4.

⁹² 土下座外交 - V diplomacii je to výraz, ktorý znamená zaujať extrémne slabý postoj, napríklad pokračovať v bezpodmienečnom prijímaní požiadaviek druhej krajiny. Najčastejšie sa kriticky používa na označenie diplomacie japonských politikov a diplomatov so Spojenými štátmi a krajinami východnej Ázie.

⁹³ Cos*****さん. (5.12.2008). „最近、対馬は韓国領だと言う話をよく耳にします。以前、たびたび韓国にいったときには聞いたことがありません。歴史的な背景をのぞき、日本政府の弱腰な外交にも原因があるのでは?“;

Na záver roku 2008 za zmienku stojí ešte odpoveď kórejského užívateľa ku príspevku z 1. septembra, ktorý sa dopytoval ohľadom nárokov Kórei na Cušimu, pričom reakcia zo strany účtu Rik*****さん bola:

„Som Kórejčan. Nič také nepožadujem. Prečo hovoríte, že to Kórejci robia i keď to tak nie je? Nikto to nerobí. Nikdy som o takom tvrdení nepočul. Prvýkrát som takéto tvrdenie počul v článku, v ktorom sa hovorilo, že Japonsko nesprávne pochopilo, že Južná Kórea podala takéto tvrdenie. Aj keď niektorí zákonodarcovia takéto tvrdenia uvádzajú, je to zvláštne. Neexistuje predsa krajina bez psychopátov. Prosím, nechápte to zle.“⁹⁴

V prípade takýchto „kórejských“ príspevkov samozrejme nie je spôsob, ako overiť ich autentickosť, avšak ich ojedinelý počet môže tiež ilustrovať názor a zmýšľanie, ktoré sa vyskytuje medzi ľuďmi na kórejskom polostrove.

Nasledovné obdobie roku 2009 pokračovalo s menším počtom príspevkov, napriek tomu sa v príspevkoch užívateľa venovali dôležitým politickým témam roku. Minister vnútra Kazuhiro Haraguči reagoval pozitívne na navrhované udelenie volebných práv cudzincom s trvalým pobytom vo voľbách guvernérov, starostov a miestnych zhromaždení. Politické strany predložili takéto návrhy zákonov už v minulosti, od roku 1998 celkovo 12-krát. Návrhy však

Mok*****さん. (6.12.2008). „土下座外交で、「外国の嫌がる事はしない」と名言したツケです。外国は日本が嫌がる事しかしませんので、やられ放題なのです。10年前、竹島問題で「ドクトはウリナラのもの～、対馬は日本のもの～」と歌って竹島侵略を正当化しようとしていた韓国。10年経った今、対馬も欲しいとか、どこの海賊だよと。自民党は土下座外交だけど、野党は全部韓国マンセー外交じゃないですかw“;

Rya*****さん. (05.12.2008). „というより日本の弱腰外交以外に原因は見当たりません。“

[online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z:

https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1121195811?_yjsp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbve mgmA%3D%3D.

⁹⁴ Rik*****さん. (02.09.2008). „私は韓国人です。そんな要求していません。韓国人がしていないというのに何故してるというのですか。誰もしていません。そんな主張聞いたこともありません。初めてそんな主張を聞いたのは日本が韓国がそんな主張をしたと誤解しているという記事です。一部の議員がそんな主張をしているとしてもその議員たちが変なのです。サイコのない国はないでしょ。誤解しないで下さい。“ [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z:

https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1118837396?_yjsp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbve mgmA%3D%3D.

boli zamietnuté kvôli odporu najmä zo strany dlhodobo vládnucej Liberálno-demokratickej strany.⁹⁵

K tejto téme vyjadrili užívatelia znepokojenie pre bezpečnosť krajiny, hlavne kvôli čínskym a kórejským obyvateľom, ktorí majú negatívny postoj voči Japonsku. Ide o obavy možnosti voliť predstaviteľov, ktorí by neboli stotožnení s japonským postavením a mohli by narušiť teritoriálnu integritu Japonska, napríklad konkrétne na Cušime. Jeden z týchto prípadov je možné vidieť v príspevku z 16. októbra:

„...*Myslím si, že v určitom zmysle má zmysel dať volebné právo cudzincom žijúcim v každom regióne. ...Stále však existuje veľa bezpečnostných problémov. Ak môžu napríklad požiadať o volebné právo na národnej politickej úrovni, ich vplyv sa rozšíri na členov snemu alebo sa Cušima stane kórejským územím. ...Chápem, že je veľký problém dať volebné právo bez náležitého vysvetlenia ľuďom, ako je to teraz. Je však dôležité oživiť diskusie na národnej úrovni a viesť korektné a otvorené diskusie v televízii. ...Prečo teda neprídete s politikou, ako primäť cudzincov k spolupráci pri budovaní miestnej spoločnosti a zároveň plne objasniť bezpečnostné otázky?*“⁹⁶

V odpovediach od užívateľov zaznelo:

„*Myslím si, že v prvom rade je nesprávna premisa uznávania miestneho volebného práva pre cudzincov. Plán prijať 10 miliónov imigrantov už spoločne navrhli mladší členovia Demokratickej strany. Ak dáte týmto ľuďom právo voliť, ktorú stranu podporia?*...“

⁹⁵ Kyodo News, (09.10.2009). *Haraguchi Positive on Foreigner Voting Rights*, THE JAPAN TIMES ONLINE [online]. [cit. 19.10.2022]. Dostupné z: <http://search.japantimes.co.jp/cgi-bin/nb20091009a1.html>.

⁹⁶ たーまんさん. (16.10.2009). „...それぞれの地域で暮らす外国人に選挙権を与えることはある意味では筋が通る事だと思います。...しかしそれでも安全保障上の問題点はかなり多くあるでしょうね。例えば国政レベルの参政権を要求してくるようになるだろうとか、国会議員にまで影響力が及んでしまおうとか、または対馬が韓国領となってしまうとか。...今のまま国民に対してちゃんとした説明無しで勝手に参政権を与える事は大問題なのは分かります。しかし国民レベルでの議論を活発化させ、TVでも正々堂々と議論することは大切ですよね。...そこで安全保障の問題を十分クリアしつつ外国人にも地方での社会作りに協力してもらうような政策を考えませんか?“ [online]. [cit. 16.08.2022].

Dostupné z:

https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1331818108?_yjsp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbve mgmA%3D%3D.

„ ...*Japonci žijúci v zahraničí nemajú právo voliť v tejto krajine, tak prečo by cudzinci mali dostať občianske práva len v Japonsku?*“⁹⁷

Mimo tejto politickej témy sa v Soule odohrali ďalšie protesty, kedy 26. marca 2009 boli na Japonské kultúrne centrum hádzané molotovové koktaily s tvrdením, že Cušima je kórejské územie a 4. novembra bolo podpálené japonské veľvyslanectvo.⁹⁸

Spolu s podobnými početnými príspevkami bola táto politická téma hlavným diskurzom počas celého roku 2009 a aj prechodom do roku 2010 táto téma pretrvávala. Hneď na začiatku roku 2010 sa dostávame k ďalšiemu vrcholu počtu príspevkov v prvej dekáde. V januári bolo hlavnou témou desiatich užívateľov neopodstatnené kórejské nároky na ostrov, migrácia cudzincov a ich právo voliť na japonskom území. V jednom prípade bol príspevok spojený s témou Takešimy, avšak spomínaná politická problematika jednoznačne prevažovala. Jeden z užívateľov sa k situácii vyjadril nasledovne:

„ ...*mnohí Kórejci a tí z nich, ktorí žijú v Japonsku presunuli svoje rezidentské karty na Cušimu a niektoré prieskumy ukazujú, že už vlastní malé percento ostrova. Preto je možné, že kórejská vláda bude požadovať, aby sa politika viedla s ohľadom na Kórejcov ako v záujme obyvateľov... Existuje aj obava, že ak sa na tomto základe prijme rozhodnutie o vystúpení z krajiny, dôjde k vážnej situácii.*“⁹⁹

Tento postoj pretrvával po celý rok. Užívatelia vyjadrili najmä zväčšujúcu sa nespokojnosť s novo vládnuou demokratickou stranou, ktorá bola podľa ich presvedčenia

⁹⁷ eig*****さん. (23.10.2009). „外国人地方参政権を認めることを前提にがそもそも間違っていると思います。1000万人移民受け入れ構想はすでに民主党若手の共同提案としてあります。この方々に参政権を与えたらどの党の支持母体になるのか。...“;

sak*****さん. (16.10.2009). „...外国にいる日本人がその国の参政権を得ているわけではないのに、何故に日本だけ国民の権利を外国人に与えなくてはならないのでしょうか?“ [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z:

https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1331818108?_yjsp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbve mgmA%3D%3D.

⁹⁸Urano, Tacuo. (2016). *Čósen no rjódo: [Bunseki, širjó, bunken] (Kórejské územie: analýzy, články a dokumenty)*. Tokio, Sanwašoseki. 浦野起央. (2016). 朝鮮の領土: 【分析・資料・文献】, Korea's territory: analyses, articles and documents. 三和書籍. str. 349.

⁹⁹ Din*****さん. (30.01.2010). „...現に対馬には韓国人や在日韓国人などが住民票を移したりしており、すでに島土のすうパーセンタと程度を所有しているという調査もあります。ということはその住民たちのためにも韓国人に配慮した政治を行うべきだなどということを韓国政府が要求してくる可能性もありますし... その上で国土離脱決議が行われた場合深刻な事態が生ずる懸念があります。“ [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z:

https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1136021401?_yjsp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbve mgmA%3D%3D.

spolčená s Kóreou a nedokázala hájiť záujmy Japonska v zahraničných diplomatických kauzách ani predísť potenciálnym teritoriálnym sporom, ako je napríklad Cušima. Užívateľov práve v príspevkoch najviac sklamal postoj vedúcej strany parlamentu, čo ďalej posúva Japonsko do nebezpečenstva.

Na diplomatickej sfére sa v marci znovu stala konfliktom Takešima, ktorej spor ovplyvnil aj situáciu na Cušime. Kórea v tomto prípade kritizovala japonské nároky na spornú oblasť ostrovov a vyjadrila, že pokiaľ ide o Cušimu, miesto kde sa v minulosti podarilo získať suverenitu, je potrebné podrobne preskúmať fakty a vytvoriť plnohodnotný výskum. Neskôr v ďalšom vyhlásení Kórea požadovala ospravedlnenie Japonska za nároky na Takešimu, ktorá je vnímaná ako kórejské územie. V ďalšej reakcii vyjadrili, že na základe neopodstatnených nárokov Japonska je potrebné zaujať agresívny postoj, pričom päťdesiat členov vládnucej a opozičnej strany predložilo snemu uznesenie, v ktorom sa uvádza, že Cušima je juhokórejské územie a navrhli aby sa ostrov vrátil.¹⁰⁰ Neskôr v novembri tohto roku Národné zhromaždenie Kórei navrhlo štúdiu o opätovnom získaní ostrova s cieľom vzbudiť záujem verejnosti o japonskú Cušimu a tak potvrdiť svoje nároky na ostrov.¹⁰¹

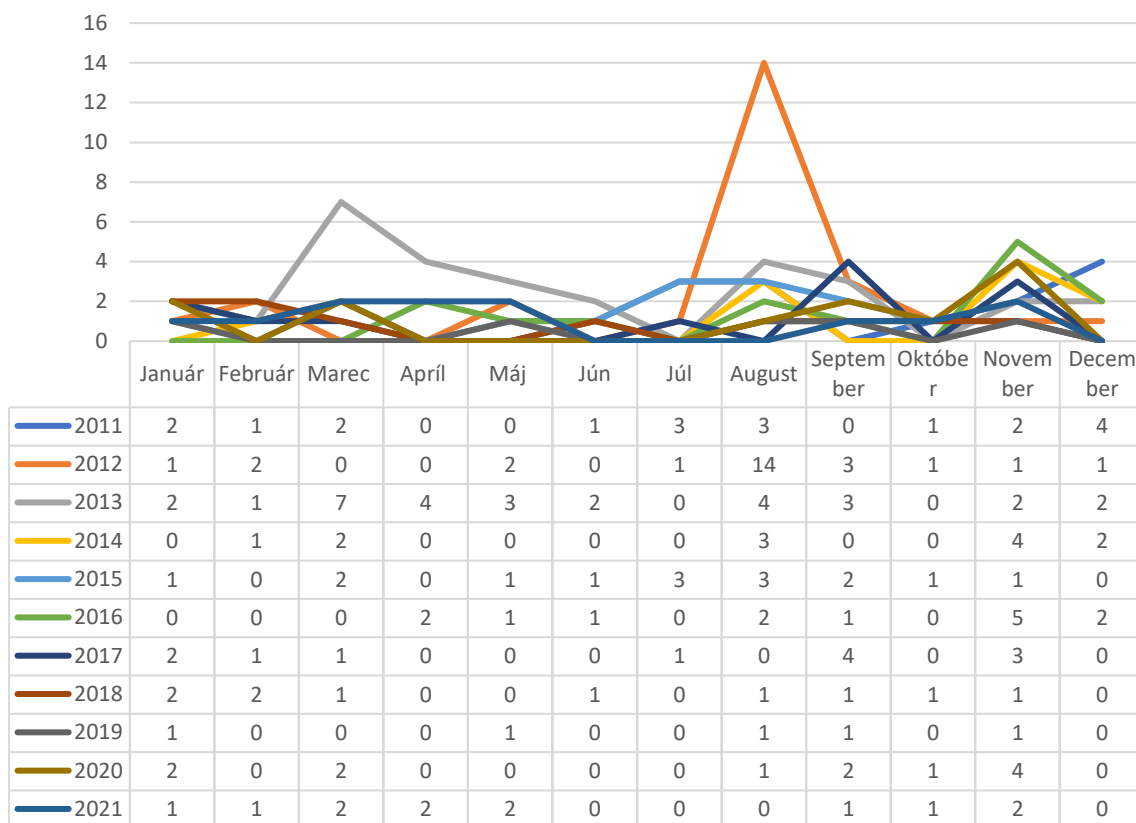
Táto téma sa odzrkadlila aj v uverejnených príspevkoch, kde zohrali najväčšiu úlohu hlavne témy imigrácie do Japonska či neopodstatnených kórejských nárokov. V reakciách pritom užívatelia zdôraznili svoj nesúhlas s podobnou politikou a účinnú kontrolu Japonska nad ostrovom, ktorá pretrváva už dlhé storočia.

¹⁰⁰ ハンナラ党院内代表. (07.04.2010). 日本独島領有権主張に謝罪要求 | 聯合ニュース. 聯合ニュース [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: <https://jp.yna.co.kr/view/AJP20100407001300882?section=search>.

¹⁰¹ „대마도는 한국명, 즉각 반환“ 국회 결의안 발의. (21.07.2008) 네이트 뉴스, [online]. [cit. 12.09.2022]. Dostupné z: news.nate.com/view/20080721n17357.

3.2. Príspevky v období 2011-2021

Graf nižšie znázorňuje počet príspevkov a ich frekvenciu počas mesiacov v období od roku 2011 do roku 2021.

Graf 3: Počet príspevkov so zmienkou o suverenite Cušimy uverejnených v období rokov 2011 až 2021

Druhá dekáda zhromaždených dát zobrazuje väčšiu časť príspevkov s vrcholom v auguste roku 2012. Viditeľný je aj nárastu príspevkov o 36 % oproti prvej dekáde spolu s počtom odpovedí, ktorých počet sa zvyšuje o 46 %. Mimo najväčšej časti diskusií v rokoch 2012 a 2013, záujem o tému postupom rokov klesá a vynára sa sporadicky, s menšími prestávkami až do konca roku 2021.

Začiatkom roku 2011 sa príspevky venovali téme kórejských nárokov na japonské územie a politike spojené s touto problematikou. Užívatelia vyjadrili hlavne nespokojnosť s vládnuou stranou, ktorú odcudzujú za nečinný diplomatický postoj Japonska. Jeden z príspevkov sa venuje tejto téme bližšie:

„...Japonsko, obklopené morom zahynie iba ak sa more nepodarí ochrániť. Ak Cušimu, ktorá bola od staroveku hlavnou líniou obrany Japonska nebude možné ochrániť... Japonsko zahynie. Súčasná vláda Demokratickej strany Japonska má

*na starosti tieto ostrovy. Prijali ste účinné opatrenia na ochranu mora? Či vláda Demokratickej strany, ktorá nedokáže ochrániť more, zničí Japonsko?*¹⁰²

Politická téma v ďalších mesiacoch slabne a hlavným predstaviteľom témy sa stávajú samotné nároky Kórei na Takešimu a spolu s Cušimou. Tieto príspevky sa však stretávajú s nesúhlasom a zosmiešnením týchto prehlásení s dôrazom na účinnú kontrolu Japonska nad oblasťou ostrova. Z pomedzi týchto príspevkov sa jeden vymyká podobnému naratívu a potvrdzuje kórejskú suverenitu nad ostrovmi:

„Keďže som sa narodil ako Japonec, naozaj sa hanbím. Prečo sa snažíte ilegálne obsadiť ostrov Uocuri a predstierať, že Dokdo je vaše územie? Ostrov Uocuri je čínske územie a Dokdo je kórejské územie. Cušima je tiež kórejské územie a Rjúkjú bolo napadnuté a násilne pripojené k Japonsku. Bez váhania drancujú územia iných krajín a diskriminujú ázijských ľudí. Uvedomil som si, ako veľmi je Japonsko v zámorí nenávidené. Mnoho ľudí v Ázii sa bojí Japoncov a nič nehovorí, ale ľudia v Číne a Južnej Kórei postupne nabrali odvahu a začali Japoncov kritizovať. Prečo ich Japonci nepočúvajú?“¹⁰³

Príspevok rozprúdil veľkú reakciu so 44 odpoveďami od užívateľov, ktorí vyjadrili svoj nesúhlas s týmto vyhlásením. Spolu so zosmiešnením príspevku užívateľa Zai*****さん, v odpovediach zaznelo aj presvedčenie deportovať Kórejcov z Japonska, predvedenie pred ICJ či historický faktor problematiky. Veľa z odpovedí spadalo aj pod skryté cenzurované odpovede, keďže boli ostrejšieho charakteru. Niektoré z nich, ale stoja za zmienku:

¹⁰² min*****さん. (27.01.2011). „...海に囲まれた日本は、海を護れなかったら滅ぶんしかない。古代からの日本防衛の最前線である対馬を護れなかったら... 日本は滅ぶんです。しかるに今の民主党政権は、これらの島々、海を守るために有効な手を打ったのですか？海を護れない民主党政権は日本を滅ぼすのではないのですか？“ [online]. [cit. 28.10.2022]. Dostupné z: https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1354525893?_yjsp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbve mgmA%3D%3D

¹⁰³ Zai*****さん. (07.08.2011). „日本人に生まれてきて私は本当に恥ずかしいです。なぜ魚釣島を不法占拠し、独島を自国の領土だと捏造しようとするのですか？魚釣島は中国の領土だし、独島は韓国の領土です。対馬も韓国領だし、琉球は日本が侵略し無理やり領土を奪ったものです。他国の領土を平気で略奪し、アジアの人々を差別する。私は海外で日本がいかにか嫌われているかを実感いたしました。多くのアジアの人々は日本人を恐れ何もいいたませんが、中国や韓国の人々が少しずつ小さな勇気を振り絞り日本人を批判するようになりました。なぜ日本人は彼らの声に耳を傾けないのですか？“ [online]. [cit. 28.10.2022]. Dostupné z: https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1368344948?_yjsp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbve mgmA%3D%3D.

„Prekliaty Kórejci! ! Všetko sú kórejské veci (smiech) tak chamtivý. Nehanbite sa? Skôr či neskôr Ázia povie, že všetko bolo kedysi kórejským územím (smiech) ak chcete tak veľmi bojovať, choďte na medzinárodný súd (smiech). Existuje dôvod, prečo to nemôžete urobiť? A som rád, že nie som občanom Kórey, teda krajiny číslo jeden, ktorú svet nenávidí ☆“

„Japonsko nemá žiadnu povinnosť držať vás zainiči¹⁰⁴ v Japonsku. Ako šváb, ktorý sa bez povolenia vrátil do Japonska. A rozrastajú sa na ťažko zarobených peniazoch Japoncov, to my sme tí, ktorí sa za vás hanbia, hlupáci (smiech) okamžite sa vráťte na polostrov.“¹⁰⁵

Začiatkom roku 2012 sa uverejnené príspevky venovali hlavne téme kórejských nárokov na Takešimu spolu s ostrovom Cušimy, čo sa stretlo hlavne s reakciou odkázania na historické skutočnosti, ktoré podobné prehlásenia nepodporujú. V polovici roku záujem vzbudila téma mena historického rodu Só, ktorý viedol Cušimu v minulosti. Kórejský lingvista, Hwang Bäk-hjun vo svojej štúdií uvádza, že rod Só nepochádza z ostrova, ale pôvod klanu pramení z kórejského mena Song. Podľa jeho presvedčenie Cušima patrila pod kráľovstvo Silly a nie je známe, kedy sa na územie dostali Japonci. Klan Song sa neskôr presťahoval z Pusanu na Cušimu a stál vo vedúcej pozícií ostrova.¹⁰⁶ Spolu s týmto presvedčením Hwanga, sa do popredia dostala správa o siedmich kórejských zlodejoch za krádež dvoch budhistických sôch z chrámu na Cušime a ich prenesenie do Južnej Kórey. Odsúdený boli poslaný na 2 až 6 rokov väzenia, avšak právnik obžalovaného vo svojom tvrdení prehlásil, že ide o pôvodne kórejský

¹⁰⁴ 在日 - Štátny príslušník Severnej či Južnej Kórey s trvalým pobytom v Japonsku, ktorý prišiel do krajiny pred rokom 1945, alebo je potomkom takejto osoby.

¹⁰⁵ N08*****さん. (14.08.2011). „だまれ韓国人！！何でも韓国の物かだまれ韓国人！！何でも韓国の物か(笑)すげえ強欲だよね。恥ずかしくないの？そのうち亜細亜は、かつて全てが韓国領だったとか言いそう(笑) そんなに争いたいなら、国際法廷に来いって(笑) これない理由でもあるのかしら？そして、世界から嫌われる国 ナンバーワンに輝いた Korea の国民でなくて良かった☆.“;

Aho*****さん. (07.08.2011). „日本としては本来お前ら在日を日本国内に置いとく義理もないのだがな。勝手に日本に押しかけてきてゴキブリみたいに。日本人の血税で増えやがって恥ずかしいのはこっちだよバカチョソ ww とつとと半島に帰れ。“ [online]. [cit. 28.10.2022]. Dostupné z: https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1368344948?_yjsp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbvemgmA%3D%3D.

¹⁰⁶ 対馬の島主. (01.06.2012). 宗氏ではなく韓国人の宋氏 = 韓国学者 | 聯合ニュース. 聯合ニュース [online]. Dostupné z: <https://jp.yna.co.kr/view/AJP20120601002900882?section=search>.

kultúrny majetok, preto je nevinný. Japonská vláda požadovala navrátenie sochy Buddha a Bodhisátvi, čo vyvolalo spor medzi oboma krajinami.¹⁰⁷

Ďalší oheň do konfliktu pridal aj pokračujúci teritoriálny spor. V auguste roku 2012 sa pred japonským veľvyslanectvom v Soule stretli demonštranti proti nároku Japonska na sporné ostrovy Takešimy. Tokio prisľúbilo, že sprísni opatrenia v súvislosti so svojimi nárokmi na ostrovy voči svojim susedom uprostred zhoršujúcej sa diplomatickej situácií.¹⁰⁸ Práve v auguste je vidno vrchol počtu príspevkov, ktoré sa týkajú Cušimy. Hlavnou témou pýtajúcich sa boli hlavne neopodstatnené kórejské nároky na japonské územie, čo sa stretlo s odmietnutím kórejskej suverenity a zosmiešnením. Užívatelia sa prevažne odkazovali na všeobecnú históriu a v právnych faktoroch bola spomenutá účinná kontrola a história. August obsahoval aj tri príspevky, ktoré potvrdzovali kórejskú suverenitu na Cušimu a táto akcia sa stretla so silným odporom. Práve takéto prehlásenie vyvolalo najväčšiu frekvenciu odpovedí. V jednej z reakcií sa vyjadril aj predstaviteľ kórejskej strany, jeho odpoveď k príspevku o otázke suverenity Cušimy je uvedená nižšie:

„Som Kórejčan. Som rád, že sa nájdú ľudia, ktorí sa na obe krajiny pozerajú podobnými očami ako ja. Odpoviem trochu za seba. (Vynechám podrobné popisy každého dokumentu a pod. Nejde však o hoax, preto prosím, aby ste to nechápali zle. Všetky tieto informácie boli získané z webových stránok vládnych agentúr a oficiálnych správ v oboch krajinách, preto by som rád vedel podrobnosti. Ak máte záujem, bolo by dobré vyhľadať takéto miesta v inej krajine.) ... „Cušima“ kedysi to bolo kórejské územie, ale bolo opustené, pretože Kórejci boli idioti a Japonsko ho legálne kúpilo. Je to územie Japonska. Kórejci to tiež vedia a len to hovoria. „V konečnom dôsledku“ obe krajiny majú tendenciu trvať len na tom, čo je pre nich výhodné (v ich záujme), a mnoho ľudí šíri nepravdivé fámy o druhej krajine prostredníctvom odkazov na blogoch a pod., akoby to boli oficiálne materiály. Bud'te opatrný.“¹⁰⁹

¹⁰⁷ 对馬仏像窃盗. (05.06.2013). 韓国人 7 人に懲役 2 ~ 6 年求刑 = 韓国 | 聯合ニュース. 聯合ニュース [online]. [cit. 25.10.2022]. Dostupné z: <https://jp.yna.co.kr/view/AJP20130605003100882?section=search>.

¹⁰⁸ Zhang, Yunbi; Wang, Cheyan. (24.08.2012). *Japan, S. Korea tensions continue*. China Daily Website - Connecting China Connecting the World [online]. [cit. 25.10.2022]. Dostupné z: http://www.chinadaily.com.cn/world/2012-08/24/content_15702044.htm.

¹⁰⁹ clo*****さん. (28.08.2012). „韓国人です。自分と似たような目で韓国人です。自分と似たような目で両国を見ている方がいて嬉しいです。わたしの少しお答えします。（各文献などの詳細な記述は省きます。だからって、でっちあげなどではありませんので誤解なきよう。これらの情報は

V ďalšej diskusii pod príspevkom užívateľa clo*****さん sa vyjadrili aj ďalší japonskí používatelia, ktorí vyjadrili potrebu rozvážnosti a logického riešenia v tejto problematickej téme, ktorá je citlivá pre obe strany. Taktiež zdôraznili, že i keď chcú Kórejci na jednej strane spolu vychádzať, na druhej strane obviňujú japonskú históriu a je veľmi málo Kórejcov, ktorí sa k téme vedia vyjadriť logicky a spravodlivo.

Do konca roku prevažovala podobná téma kórejských nárokov a otázka ujasnenia suverenity Cušimy. Začiatkom roku 2013 sa v diskusiách prejavil konflikt ohľadom ukradnutých sošiek, ktorý nadobudol nový spád. Na základe požiadavku japonskej vlády o navrátenie sošiek sa vyhodnotil výskum, ktorý mal preukázať pôvod sôch a opodstatnenie ich vrátenia. Kórejská vláda sa rozhodla proti vráteniu artefaktov s odôvodnením, že sochu Bodhisáttvu mohli ukradnúť japonskí piráti okolo roku 1370. Ďalej uviedli, že socha by sa nemala vrátiť do Japonska, kým sa nepreukáže, že jej získanie japonským chrámom bolo zákonné.¹¹⁰

Mimo tohto prípadu sa do diplomatického konfliktu zapojilo aj vyhlásenie mestskej rady Uidžongbu v provincii Kjonggi, ktorá 22. marca oznámila, že požaduje nárok na suverenitu nad Cušimou a vyzýva vládu s národným zhromaždením reagovať. Požaduje, aby japonská vláda okamžite vrátila ostrovy a v prehlásení uviedla: „Cušima je jednoznačne geograficky, historicky a vedecky kórejským územím.“ Ďalej zdôraznili, že juhokórejská vláda by mala formálne prevziať túto skutočnosť a predložiť ju medzinárodnému spoločenstvu vrátane Organizácie Spojených národov. Mimo toho si na opätovné potvrdenie suverenity na Cušimu pripomenuli ôsme výročie prijatia „Dňa Cušimy“.¹¹¹

Téma ukradnutých sôch z Cušimy rozprúdila diskusiu aj v uverejnených príspevkoch. Užívatelia vo viacerých prípadoch vyjadrili nesúhlas kórejského rozhodnutia a požadovali

すべて両国の 政府機関ホームページや、公式ニュースなどから得たことで、詳細が知りたい方は、相手の国のそういったところを検索してみると良いでしょう。) ... 「対馬」昔は韓国の領土でしたが、韓国人がアホだったため捨てられ、それを日本が合法的に買い取った島です。日本領です。韓国人も知ってて言いがかり言ってるだけです。「最後に」両国ともに自分に有利なことだけ主張する傾向はあり、さも公式資料のようにブログなどのリンクで、相手の国のデマを流す人も多いです。ご注意を。“ [online]. [cit. 28.10.2022]. Dostupné z:

https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1093106905?_yjsp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbve mgmA%3D%3D.

¹¹⁰ Kim, Tong-hyung. (2013). *Buddhist statues fueling diplomatic row*. [online]. Copyright © koreatimes.co.kr. All rights reserved. [cit. 25.10.2022]. Dostupné z:

http://www.koreatimes.co.kr/www/culture/2013/03/135_131338.html.

¹¹¹ 韓国市議会. (22.03.2013). 対馬の領有権主張する決議採択 | 聯合ニュース. 聯合ニュース [online]. [cit. 25.10.2022]. Dostupné z: <https://jp.yna.co.kr/view/AJP20130322003400882?section=search>.

navrátenie artefaktov. Hlavne zdôrazňovali historický faktor témy, ktorý potvrdzuje japonskú suverenitu aj vlastníctvo sôch a navrhli prehodnotenie diplomatickej spolupráce medzi krajinami. Jeden z neskoršie uverejnených príspevkov približuje:

„Japonci požadujú vrátenie sochu Budhy Cušime, ale vieme predsa, že bola vyrobená v chráme Buseoksa v Južnej Kórei. Skutočnosť, že socha Budhu je v Cušime naznačuje, že Cušima bola dlho pod kontrolou Južnej Kórey. Takže si myslím, že Cušima je kórejské územie, ale čo si myslíte?“¹¹²

V odpovediach sa stretol tento príspevok s jasnou reakciou:

„V Južnej Kórei došlo počas dynastie Čoson k úplnému potlačeniu budhizmu a chrám Buseoksa odovzdal sochy Budhu Japonsku a požiadal o ochranu. Južná Kórea má vo zvyku popierať predchádzajúcu vládu pri každej zmene vlády a ničiť vzácne kultúrne bohatstvo. To je dôvod, prečo Kórea nemá historickú knihu a je zvykom viniť Hidejošiho a japonských imperialistov za kultúrne bohatstvo, ktoré zničili. ...Môžete prosím prestať kraďnúť kultúrne majetky v Japonsku len preto, že nie sú vo vašej krajine?“

„NIE! V minulosti bol chrám Buseoksa zapojený do vojny, takže chrám preniesol sochu Buddhy kvôli ochrane do Japonska.“¹¹³

Počas roku 2014 sa počet príspevkov znížil a venovalo sa opakovane téme kórejských nárokov na Cušimu, ako aj ukradnutým sochám z ostrova a právu voliť pre cudzincov. Vo väčšine prípadov sa v uverejnených odpovediach uvádzala história Cušimy, ktorá podporovala japonskú suverenitu a taktiež boli spomenuté zmluvy zahrňujúce Cušimu pod

¹¹² 김성용さん. (16.09.2013). „日本人は対馬の仏像を返せと主張していますが、あれは韓国の浮石寺で作られたものだということがわかっています。その仏像が対馬にあるということは、昔から韓国が対馬を実行支配してたのではないかと。ということで、対馬は韓国領だと思いますが、いかがでしょうか?“ [online]. [cit. 28.10.2022]. Dostupné z:

https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q11113557266?_yjsp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbvcmgmA%3D%3D.

¹¹³ Hc7*****さん. (16.09.2013). „韓国でも李氏朝鮮時代に徹底した仏教弾圧が有り、浮石寺も仏像を日本に渡して保護を求めました。韓国なんぞ政権交代のたびに前政権を否定し、せっかくの文化財を壊す癖が有りました。現在も大統領に受け継がれてますね。そういうわけで韓国は歴史書もなく、自分で壊した文化財を秀吉や日帝のせいにするのがお約束です。...自国に無いからと言って日本で文化財盗むのやめてくれませんか?“;

Yom*****さん. (16.09.2013). „NO! その昔、浮石寺が戦乱に巻き込まれたので、寺が仏像を保護するため日本に譲渡したそうだと。“ Ibid.

územie Japonska. Mimo týchto tém sa v príspevkoch nevyskytovali dôraznejšie prehlásenia z jednej či druhej strany a situácia zostávala rovnaká ako v predchádzajúcich rokoch.

Začiatkom roku 2015 vyvolala rozruch správa okresnej rady Saha v Pusane, ktorá schválila návrh na úsilie o „opätovné získanie“ suverenity nad japonským ostrovom Cušima. Predstavitelia radnice z okresu tvrdili, že ostrov je kórejským územím, ale je nezákonne okupovaný Japonskom. Okresný úrad však neskôr požiadal zastupiteľstvo, aby sa návrhu vzdalo a ako dôvod uviedli ťažkosti pri presadzovaní opatrení, ktoré presahujú kapacitu okresného úradu. Tento návrh bol vnímaný ako odpoveď na opätovné japonské nároky na Takešimu a oslavu „Dňa Takešimy“.¹¹⁴ Vyjadrenie japonských nárokov na Takešimu vyvolalo tiež reakciu viacerých protestov z rád Kórejcov. V jednom z augustových protestov dôchodca poškodil japonské veľvyslanectvo s požiadavkou vrátenia kórejského územia, tzn. Cušimu.¹¹⁵

Práve v auguste je uverejnená značná časť príspevkov z roku 2015, ktoré sa sústreďujú na neopodstatnené nároky Kórei. Najväčšiu diskusiu vyvolal príspevok potvrdzujúci kórejskú suverenitu na Cušime a v odpovediach zaznel hlavne dôraz na uzatvorené zmluvy, históriu ostrova, kórejskú neznalosť problematiky a japonské nároky na kórejský polostrov. Mimo tohto príspevku všetky potvrdzovali japonskú suverenitu a vyjadrili jednohlasný nesúhlas s akýmikoľvek nelegálnymi nárokmi.

V roku 2016 počet príspevkov opakovane klesá. Najväčší počet je uverejnený v novembri a spolu s decembrovými príkladmi vytvorili značnú diskusiu, kedy sa pri každom príspevku vyjadrilo približne dvadsať užívateľov, čo je podstatný nadpriemer uverejnených odpovedí z celkového obdobia. Takúto silnú reakciu vyvolala hlavne skutočnosť, že štyri z piatich príspevkov potvrdzovali kórejskú suverenitu na Cušimu. V odpovediach sa užívatelia opakovane sústredili na dôraz poznania histórie oboch krajín, zosmiešnenie podobných neoprávnených nárokov a nezmyselnú nenávisť voči Japonsku.

Rok 2017 prináša hneď zo začiatku opakovaný konflikt s ukradnutými sochami z Cušimy. Práve v januári na základe historických dokumentov juhokórejský súd rozhodol, že socha by mala zostať vo vlastníctve kórejského chrámu, keďže bola ukradnutá pred niekoľkými storočiami japonskými pirátmi. Navyše sa tento konflikt stal za posledných 4-5 rokov jedným

¹¹⁴ Lee Kyung-min. (01.01.2015). *Local council moves to designate 'Daemado Day'* . [online]. Copyright © koreatimes.co.kr. All rights reserved. [cit. 25.10.2022]. Dostupné z: http://www.koreatimes.co.kr/www/nation/2015/01/113_170940.html.

¹¹⁵ 建て替え中の日本大使館に汚物投げつけた男逮捕＝韓国. (05.08.2015). 聯合ニュース. 聯合ニュース [online]. Dostupné z: <https://jp.yna.co.kr/view/AJP20150805000800882?section=search>.

z faktorov, ktoré posilnili verejnú mienku proti Kórei v Japonsku.¹¹⁶ Tento konflikt sa odzrkadlil aj v reakciách užívateľov, ktorý vo väčšej miere označujú Kórejcov zlodejmi. Mimo tohto je však v príspevkoch značná prevaha potvrdzujúca kórejskú suverenitu na Cušime, čo sa však nedá povedať o reakciách na tieto otázky. Podobne ako v roku 2016, aj v tomto roku sa tieto prehlásenia stretli s jednoznačným nesúhlasom, ako je napríklad možné vidieť nižšie:

„Myslím, že podľa zaznamenatej histórie, od staroveku až po súčasnosť, patrí ostrov Japonsku a jeho jazykom je japončina, ale čo je dôkazom toho, že to bolo pôvodne kórejské územie? ...“

„Patrí ku Japonsku už od staroveku a spomína sa dokonca aj v Nihonšoki. Neexistuje žiadna história suverenity pod kórejskou vládou, tak prečo by sa mala stať kórejským územím?“

„...to je nedorozumenie. Od založenia Južnej Kórey je to japonské územie a Južná Kórea si nenárokujú suverenitu.“¹¹⁷

Ďalšie odpovede podobne vyjadrujú nesúhlas či zosmiešnenie kórejských nárokov s dôrazom na históriu, podpísané zmluvy, potrebu predloženia sporu pred ICJ a účinnú kontrolu územia Japonskom. Podobne pokračuje aj rok 2018, kedy sa príspevky venujú rovnakým témam, avšak počet prehlásení o kórejskej suverenite klesá a užívatelia sa naďalej sústreďujú na poznanie historického faktora problematiky, ktorý má pomôcť rozhodnúť tento spor.

Rok 2019 prináša zhoršujúce sa vzťahy medzi Japonskom a Kóreou. Japonské obchodné opatrenia vyvolali hnev verejnosti v Južnej Kórei, kedy mnohí veria, že Japonsko stále úplne neodčinilo skutky spáchané počas koloniálnej okupácie Kórey. Čoraz väčší počet Juhokórejčanov začalo bojkotovať japonský spotrebný tovar a cestovanie do Japonska. Exportne závislá ekonomika Kórei bola týmto ranená a zasiahnutý bol aj japonský turistický

¹¹⁶ 対馬の仏像めぐる判決 韓日関係の新たな悪材料に？. (26.01.2017). 聯合ニュース. 聯合ニュース [online]. [cit. 28.10.2022]. Dostupné z: <https://jp.yna.co.kr/view/AJP20170126003300882?section=search>.

¹¹⁷ ghh*****さん. (10.09.2017). „つーか、有史以降、古つーか、有史以降、古代から現代まで日本に属し、言語も日本語なのにもともと韓国領だという根拠はなんなのよ？そこをまずはじめに言ってもらわないと。“;

the*****さん. (10.09.2017). „太太古の昔より日本国であり日本書紀にも記述があるほどです。朝鮮の支配下に置かれた歴史はいつさいありませんが、なんで韓国領になるのかな？“;

ite*****さん. (09.10.2017). „...これが勘違いです。韓国建国当時から日本領ですし、韓国は領有権の主張もしてません。“ [online]. [cit. 28.10.2022]. Dostupné z: https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q12179248342?_yosp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbyemgmA%3D%3D.

priemysel. Počet kórejských návštevníkov v Japonsku v auguste klesol oproti rovnakému mesiacu minulého roka o 19,5 % a v oblastiach s veľkým podielom kórejských návštevníkov, ako sú Kjúšu a Cušima, sa počet turistov znížil o viac ako 40 %.¹¹⁸

V tomto roku sa príspevky dostali na najmenší počet druhej dekády, avšak v piatich uverejnených príspevkoch, otázka politického faktoru sporu vyvolala veľkú reakciu od odpovedajúcich. Prevládalo presvedčenie, že ľavicová strana Japonska podporuje kórejskú suverenitu nad ostrovom a sústredili sa aj na vyhlásenie Hodaky Marujamy, člena Snemovne reprezentantov, že Severné územia a Takešimu nemožno získať späť bez vojny, čo pobúrilo Kórejčanov žijúcich v Japonsku. Táto téma pretrvávala až do konca obdobia 2019 a reakcie užívateľov sú uvedené nižšie:

„Predsa len... individuálne je vojna len poslednou možnosťou a dovtedy sa musí urobiť veľa vecí a nemôžem si pomôcť, ale povedať, že je predčasné preskočiť tú horu a povedať: „Jediná možnosť je ísť do vojny.“ ...“

„... Najdôležitejšie tiež je, že pokiaľ má Japonsko svoju ústavu nemôže ísť do vojny s týmto cieľom. ...Jediným iným spôsobom, ako to získať späť, je podať žalobu na ICJ a nasledovať rozsudok, ale súdny proces sa neuskutoční, pokiaľ druhá strana nepríde k súdnemu stolu. Taktiež, ak určitá krajina napadne a obsadí Cušimu, boj je povolený, aby sa ochránil majetok Japonska, životy a majetok jeho občanov, a samozrejme, sily sebaobrany ho musia zastaviť boj a územie dobyť späť.Nie je vylúčené/nemožné, že Moon Jae-ho je blázon, ktorý by bol ochotný ukradnúť Cušimu a nechať zničiť krajinu, vojenská invázia do Cušimy je avšak takmer nemožná. Nerozumiem, čo chcel senátor Marujama dosiahnuť takýmto vyhlásením. Je čas, keď stúpa proti kórejská nálada, takže možno ste chceli vyniknúť?“¹¹⁹

¹¹⁸ 対韓輸出規制がブーメランに 日本企業や観光地に打撃. (20.09.2019). 聯合ニュース. 聯合ニュース [online]. [cit. 28.10.2022]. Dostupné z: <https://jp.yna.co.kr/view/AJP20190919005000882?section=search>.

¹¹⁹ Fat*****さん. (04.09.2019). „ただ・・・個人的には戦争はあくまで最終手段であり、それまでにすべき事は山ほどあり、その山を飛び越えて「戦争するしか・・・」発言は早計と言わざる得ません。“; Pop*****さん. (07.09.2019). „それと、一番重要な事は、日本は日本国憲法がある以上、これらの目的では戦争を行う事はできません。...他に取り返す方法として、国際司法裁判所に提訴して、判決に従わせるしかないですが、相手側が訴訟のテーブルに着かない限り裁判は行われません。それと、某国が対馬に軍事侵攻して占領をしたのなら、日本の財産と国民の生命と財産を守るため、当然自衛隊が阻止、奪還をするために、戦闘行為は認められています。...文在虎が対馬を盗って国を潰すような

V období roku 2020 sa počet príspevkov zvyšuje a jednou z tém sa stáva článok¹²⁰ venujúci sa otázke spoločnej spolupráce krajín a požiadavkám Kórei na ďalšie reparácie zo strany Japonska pre obeť nútených prác v japonských firmách počas okupácie. V príspevkoch sa užívatelia vyjadrili nasledovne:

„...Kórejský najvyšší súd je súdnou autoritou podľa kórejského práva, takže by nemal mať právny základ ani právomoc posudzovať zákonné činy v rámci Japonského impéria, kedy kórejské právo v prvom rade neexistovalo. ...Pre spoločnosť Nippon Steel je jednoznačne nespravodlivé znášať následky barbarských činov, ktoré nerešpektovali zákon, jednoducho preto, pretože prevzala predvojnovú Jawatu. Bol by som rád, keby ste prestali premietat' nenávisť z čias Japonského impéria na mierumilovný japonský ľud v modernej krajine, ktorá dodržiava zákony...“

„Bez ohľadu na to, čo urobíte alebo ako veľmi sa ospravedlníte, táto krajina Japonsku nikdy neodpustí...“

„Bez ohľadu na otázku nútených prác sú nároky Južnej Kórey nekonečné! Na rozdiel od tvrdenia japonskej vlády, že ide o údaje založené na historických faktoch (medzinárodne), tvrdenie Južnej Kórey je, že ide o „fantazijný“ svetový pohľad, ktorý je upevnený klamstvami a výmyslami...“¹²¹

事を平気で行う愚か者ならありえないことも無いですが、対馬への軍事侵攻はほぼありえません。丸山議員は何の意図でそのような発言をしたのか、理解できません。嫌韓ムードが高まっている時期なので、目立ちたかったのでは？ [online]. [cit. 28.10.2022]. Dostupné z: https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q11212907151?_yvsp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbvemgmA%3D%3D.

¹²⁰ 徴用工で平行線 「菅首相・文大統領」電話会談 韓国の人々の反応は？ . (26.09.2020). デイリー新潮. デイリー新潮 [online]. Copyright © SHINCHOSHA All Rights Reserved. [cit. 01.11.2022]. Dostupné z: <https://www.dailyshincho.jp/article/2020/09261700/?all=1>.

¹²¹ tad*****さん. (17.11.2020). „...韓国大法院は、韓国法の司法当局なので、そもそも韓国法が存在しない大日本帝国下の合法行為を裁く法的な根拠も権限もないはずです。...法を無視した蛮行の犠牲を、戦前の八幡製鉄を引き継いでいるというだけの理由で、日本製鉄が受けるのは、明らかに正義に反することです。現代の法治国家で平和を愛する日本人に、大日本帝国時代の憎悪を投影するのは、いい加減にやめてほしいです。...“;

udk*****さん. (17.11.2020). „何をやろうがどれだけ謝ろうが、あの国は日本を許すわけがない。...“;

jok*****さん. (17.11.2020). „徴用工問題に関わらず韓国の主張する問題はエンドレス！日本政府の主張、史実（国際的に）に基づいたデータであることに対して、韓国の主張は嘘と捏造で固めた『ファンタジー』の世界観であること。...“ [online]. [cit. 28.10.2022]. Dostupné z:

Podobne ako vyššie spomenuté, ďalšie reakcie podporovali nesúhlas voči kórejským nárokom na akékoľvek odškodnenie či suverenitu Cušimy a znova zdôrazňovali potrebu pochopenia histórie a účinnej kontroly Japonska nad ostrovom.

Posledný rok druhej dekády sa zaoberal výslovne témou kórejských nárokov na ostrov Cušimy. Pýtajúcich sa užívateľov zaujímalo hlavne to, aký je dôvod nárokov na ostrov a či existujú materiály, ktoré by tento nárok potvrdzovali a popri prípade by obstáli pred ICJ. V odpovediach zaznel hlavne nesúhlas s takýmito vyjadreniami, napríklad nižšie:

„...Myslím si, že tí, ktorí dobre poznajú Južnú Kóreu, budú súhlasiť, ale dôvod je „pretože to povedal niekto vo vysokom postavení“. Okrem toho, aby vysokopostavený človek povedal to, čomu chce veriť, považoval by to za pravdivé. A je zbytočné vysvetľovať, že japonská strana je japonským územím. „Pretože nemôžeme veriť tomu, čo hovorí Japonsko.““¹²²

Podobné reakcie sú viditeľné aj v ostatných odpovediach užívateľov, ktorý požadovali dôkaz potvrdzujúci kórejské prehlásenie, či ich nedostatočné porozumenie svetovej histórie.

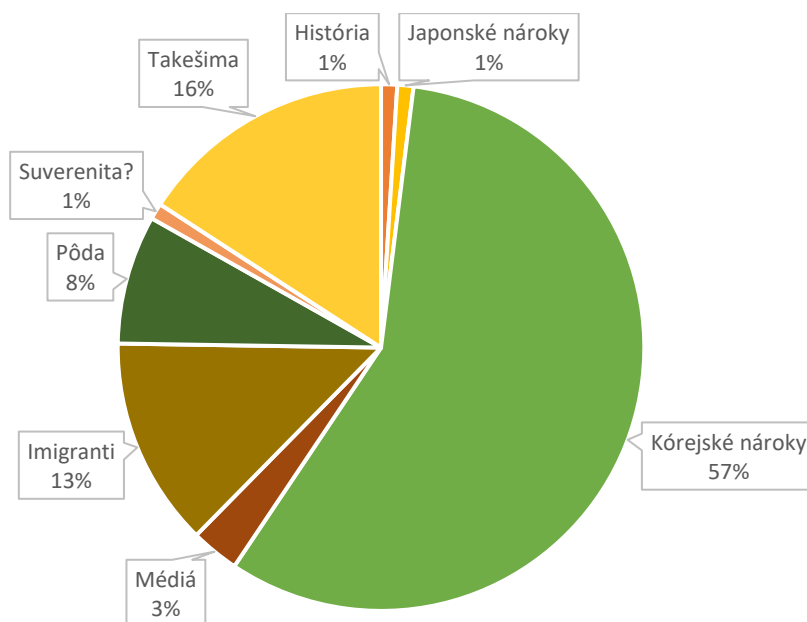
3.3. Analýza príspevkov od roku 2000 až 2021

Z dát uvedených v období od roku 2000 až do roku 2010 vyplýva, že téma otázky suverenity Cušimy bola vnímaná primárne od roku 2004 až do konca desaťročia. Hlavný faktor, ktorý podnietil užívateľov k uverejneniu príspevkov, boli témy vyznačené na grafe číslo tri nižšie. Prevažujúcim dielom boli kórejské nároky na Cušimu, ktoré najviac podnietili zvedavosť užívateľov. Mimo toho značnú časť tvorila aj téma imigrácie Kórejcov do Japonska (tzv. na Cušimu); Takešima, ako jeden z aktuálnych teritoriálnych sporov Japonska s Kóreou; a pôda na Cušime, vo význame už spomínaného skupovania pozemkov na ostrove Kórejcami. Napokon menší počet príspevkov zahrňovali aj zmienky sporu o Cušimu v médiách, histórie ostrova, „japonských nárokov“ na oblasť a v neposlednej rade nejasnosť suverenity Cušimy.

https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q11234562636?_yosp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbvemgmA%3D%3D.

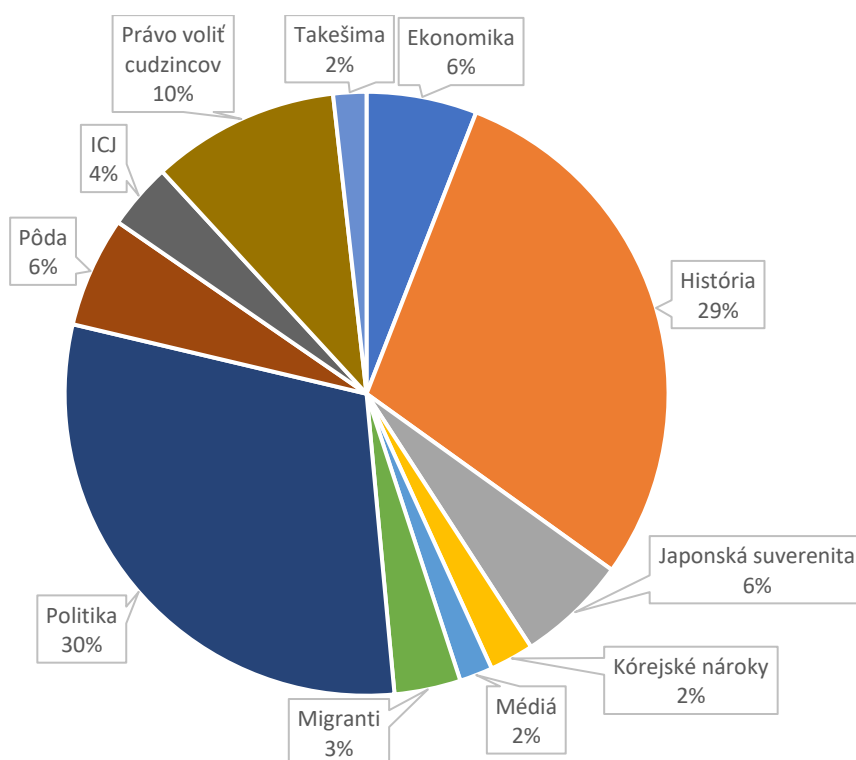
¹²²NEKOBYさん. (22.05.2021) „韓国をよく知る人なら納得すると思いますが、「偉い人がそう言っているから」です。さらに言えば、偉い人が言った自分の信じたいことであれば真実と判断します。そして日本側が日本領である根拠を挙げて説明しても無駄です。「日本が言うことは信用できないから」です。“ [online]. [cit. 28.10.2022]. Dostupné z:

https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q12243542237?_yosp=5a%2B%2B6aasIOmfk%2BWbvemgmA%3D%3D.

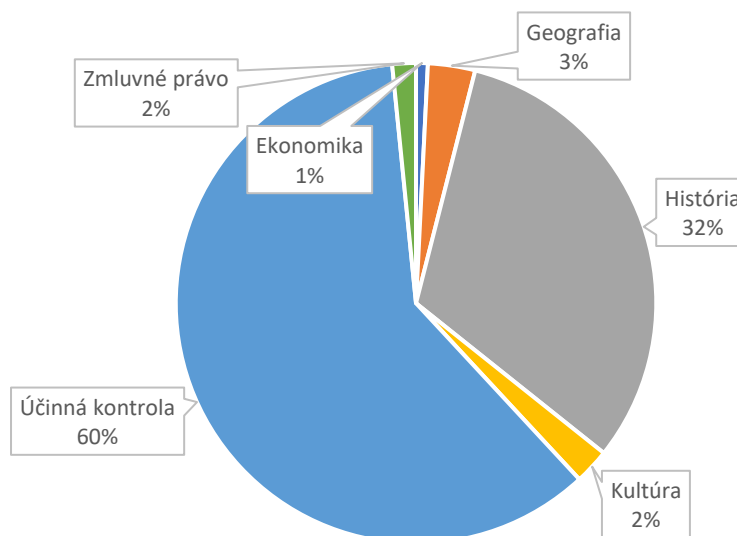
Graf 4: Najčastejšie faktory v príspevkoch uverejnených v období rokov 2000-2010

Na druhej strane, z dát uverejnených v odpovediach na tieto príspevky, ktoré sú uvedené v grafe číslo štyri je znateľné, že vnímané faktory zahrňovali viaceré kategórie. Najväčší podiel v odpovediach tvorili historický faktor (dejiny potvrdzujúce japonskú suverenitu) a politický faktor (potreba zmeny ústavy či postoja politiky a diplomacie Japonska). Menším dielom boli faktory ekonomiky (ekonomickej výhody Kórejcov na Cušime), práva voliť pre cudzincov (možná zmena suverenity Cušimy), pôdy (skupovanie pozemkov Kórejcami), absolútnej japonskej suverenity na ostrov, médií (spomínajúce problematiku Cušimy), právnej stránky sporu (návrh predloženia sporu pred ICJ), kórejských nárokov, problematiky Takešimy a imigrantov z kontinentu v Japonsku. Tieto témy označujú faktory, ktoré odpovedajúci najviac vnímali pri vyjadrení svojho názoru na problematiku či podpore suverenity Japonska na Cušimu. Pokiaľ ide o samotnú okamžitú reakciu bez hlbších analýz, 72 % príspevkov sa stretlo s priamym nesúhlasom zo strany odpovedajúcich, 21 % tvorilo zosmiešnenie vyjadreného presvedčenia, 1 % vyjadrilo pobúrenie, 3 % agresiu voči Kórei a 3 % vyslovili nestrannú reakciu.

Graf 5: Najčastejšie faktory v odpovediach užívateľov v období do roku 2010

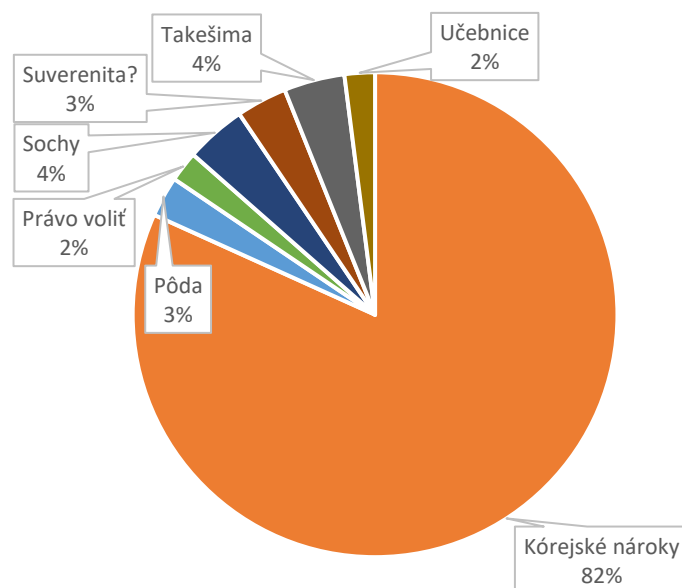
Graf číslo päť zobrazuje poslednú kategóriu analýzy dát prvej dekády a to právne faktory vyplývajúce z uverejnených príspevkov. V najväčšom zastúpení sa užívatelia odkazovali na nespochybniteľnú účinnú kontrolu Japonska nad ostrovom, menšie zastúpenie predstavuje história Cušimy, ktorá dobovo zaručuje suverenitu Japonska a na záver boli vyjadrené aj faktory zmluvného práva, ekonomiky, geografie či spoločnej kultúry.

Graf 6: Najčastejšie právne faktory v príspevkoch uverejnených v období rokov 2000-2010

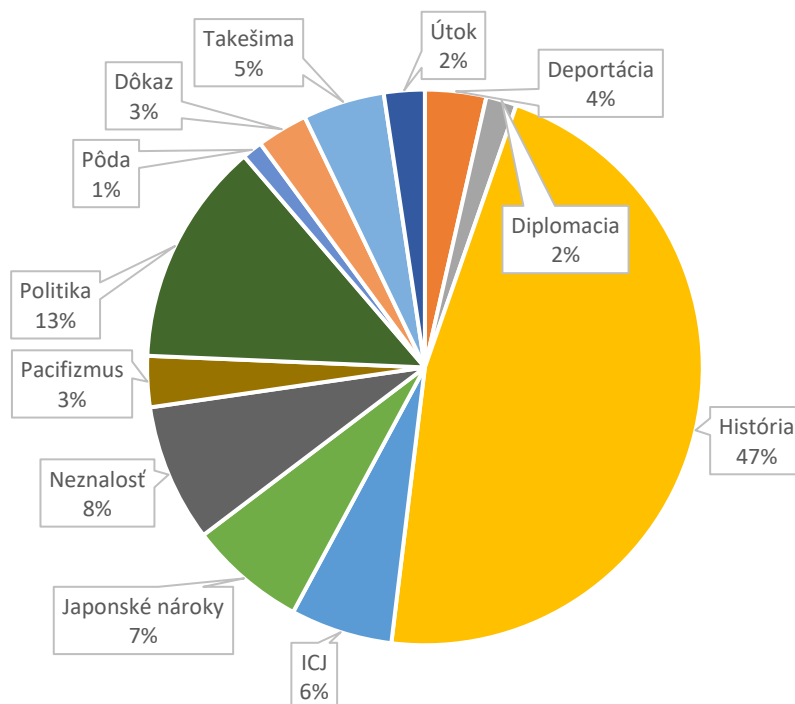
V konečnom dôsledku celkových dát sa prejavilo vyhranené presvedčenie o japonskej suverenite nad ostrovom, pričom vo svojich príspevkoch ju podporilo 93 % užívateľov a v odpovediach to bolo 97 %.

Pokiaľ ide o druhú dekádu, z celkovej analýzy dát uverejnených za obdobie rokov 2011 až 2021 vyplýva, že hlavný faktor podnecujúci používateľov k pridaniu príspevkov, ako je vidieť na grafe číslo sedem nižšie, bola téma kórejských nárokov na Cušimu. Viac ako 80 % príspevkov sa venovalo práve nárokom kórejskej republiky, pričom ostatné témy boli viditeľné okrajovo. Medzi faktory s menším počtom patria témy teritoriálneho sporu o Takešimu, ukradnutých sôch z Cušimy, otázka suverenity ostrova, právo voliť pre cudzincov, pôda zakúpená Kórejcami a japonské učebnice, ktoré zahrňovali Takešimu pod japonskú suverenitu.

Graf 7: Najčastejšie faktory v príspevkoch uverejnených v období rokov 2011-2021

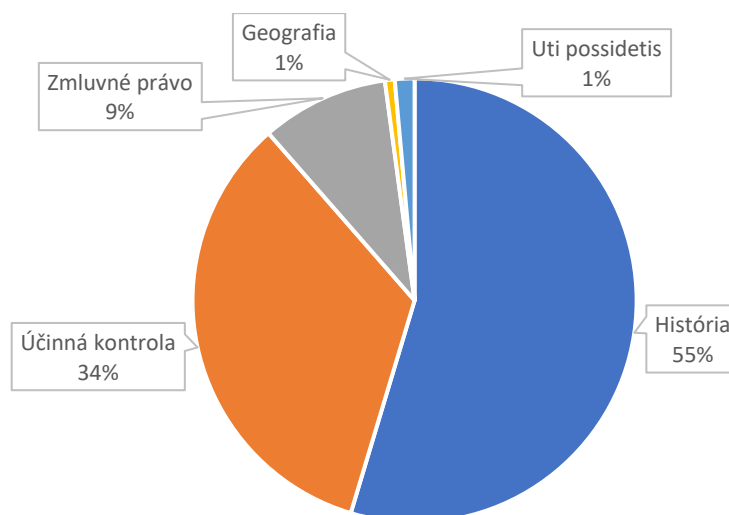
Dáta uverejnené v odpovediach zobrazuje graf číslo osem a predstavuje najčastejšie zobrazujúce sa faktory, na ktoré sa užívatelia odkazovali pri problematike Cušimy. Najväčší podiel tvorila historická stránka témy potvrdzujúca japonskú suverenitu a politický faktor, ktorý odkazuje na nespokojnosť užívateľov s aktuálnou vládou. V menšom zastúpení sú viditeľné témy ukončenia diplomatických vzťahov medzi krajinami, deportácie Kórejcov z Japonska, útoku na kórejský polostrov ak sa situácia bude zhoršovať, teritoriálny spor ohľadom Takešimy, potreba dôkazu na uznanie kórejskej suverenity, pôda skupovaná Kórejcami, politický faktor a neschopnosť vlády pri riešení problematiky, pacifizmus Japonska, neznalosť histórie Kórejcami, japonské nároky na ostrov a návrh preloženia sporu pre ICJ.

Graf 8: Najčastejšie faktory v odpovediach užívateľov uverejnených v období do roku 2021

Čo sa týka samotnej spontánnej reakcie bez hlbšej analýzy, 78 % príspevkov sa stretlo s priamym nesúhlasom zo strany odpovedajúcich, 19 % tvorilo zosmiešnenie vyjadreného presvedčenia, 1 % vyjadrili súhlas s kórejskou suverenitou, 1 % agresiu voči Kórei a 1 % vyslovili nestrannú reakciu.

Právne témy príspevkov tvoria posledný graf číslo deväť, na ktorom je viditeľné hlavné zastúpenie uvedených faktorov. Prevažujúce množstvo zastupuje história s 55 %, pričom veľkú časť tvorila aj účinná kontrola s 34 %. S menším zastúpením boli tiež zmluvy, geografia a *uti possidetis*.

Graf 9: Najčastejšie právne faktory v príspevkoch uverejnených v období rokov 2011-2021

V konečnom dôsledku všetkých dát sa za druhú dekádu prejavilo prevažujúce presvedčenie o japonskej suverenite nad ostrovom, pričom vo svojich príspevkoch ju podporilo 78 % užívateľov a v odpovediach to bolo 99 %.

Téma teritoriálnej suverenity Cušimy bola prítomná medzi užívateľmi už od obdobia roku 2004 a napriek svojej absencii počas predchádzajúcich rokov a roku 2007 dosahovala značnú frekvenciu diskusií až do obdobia 2021. Celkovo svoj vrchol tematika zažila v roku 2010, kedy boli viditeľné frikcie v japonsko-kórejských vzťahoch, ktoré sa premietali aj v uverejnených príspevkoch. Po tomto období však teritoriálny spor v danej kategórii strácal svoju popularitu a počas rokov naďalej počet príspevkov klesal. Napriek tomuto poklesu je v menšom množstve stále prítomný aj na konci roku 2021. V priebehu prvej dekády od prvých príspevkov v roku 2004 hlavný faktor vnímaný v príspevkoch užívateľov na diskusnom fóre tvorili kórejské nároky na Cušimu. Tento faktor pretrval aj do druhej dekády, kedy ešte zosilnel o 25 %. Pokiaľ ide o odpovede ku uverejneným príspevkom v prvom období boli prevažne vnímané politické faktory problematiky, ktoré odkazovali na nespokojnosť s politickou situáciou v Japonsku a ako táto negatívna stránka vlády ovplyvňovala teritoriálny spor o Cušimu. Po roku 2010 politický faktor klesol v odpovediach o 7 % a hlavnú tému, ktorú respondenti vnímali v problematike Cušimy nahradili historické faktory potvrdzujúce suverenitu Japonska na ostrov a odmietnutie akýchkoľvek kórejských nárokov.

Princípy založené na prístupe ICJ voči riešeniu teritoriálnych sporov, ktoré uvádza Brian Taylor Sumner, ako je možné vidieť na uvedených grafoch, sú spomenuté aj užívateľmi vo svojich príspevkoch. Z pomedzi všetkých deviatich kategórií (zmluvy, geografia,

ekonomika, kultúra, účinná kontrola, história, *uti possidetis*, elitárstvo a ideológia) bola v uvedených dátach uverejnená väčšina spomenutých, okrem princípu elitárstva a ideológie. I keď teória Sumnera uvádza, že Medzinárodný súd spravodlivosti uprednostňuje princípy zmluvného práva, *uti possidetis* a účinnej kontroly, analýza dát v prípade japonsko-kórejských vzťahoch sporu o Cušimu uvádza odlišné zastúpenie. Najdôležitejšie zastúpenie v sfére online komunity Yahoo! Japan v prvej dekáde tvorili účinná kontrola, história a geografia, podobne aj v druhej dekáde sa do popredia dostali princípy účinnej kontroly, histórie a zmluvného práva.

V najväčšom zastúpení z celkovej analýzy vychádza účinná kontrola, ktorá je založená na nespornej kontrole územia a jeho obyvateľov. Samotní užívatelia sa odkazovali na nepretržitú správu Cušimy Japonskom, spolu s jeho administratívnou kontrolou, ktorá trvala už od obdobia historických kroník, ako napríklad *Gišiwadžinden*. I keď sa viacero užívateľov podporujúcich kórejskú suverenitu odkazovalo na kórejskú kontrolu ostrova v období 14. storočia, v prípade právneho charakteru účinnej kontroly sa princíp sústreďuje na kvalitu a druh vlastníctva spolu s dĺžkou trvania správy, preto je možné spochybniť takýto nárok.

Na druhom mieste bola vo veľkom zastúpení vnímaná história oblasti. V tomto princípe je kladený dôraz na prvú držbu či dĺžku trvania držby nad oblasťou. Keďže je vnímaný ako najbežnejší faktor z pomedzi teritoriálnych nárokov, aj samotní užívatelia fóra sa vo veľkej miere odkazovali práve na bežné historické fakty, ktoré sú všeobecne známe a podporujú japonskú suverenitu. Hlavne išlo o vnímanie rodu Só, ktorý pre Japonsko sprostredkoval japonsko-kórejské vzťahy a tiež spomínali podobne, ako pri účinnej kontrole, zápisy v kronikách potvrdzujúce japonskú suverenitu nad ostrovom.

Na nasledujúcej pozícii bolo najčastejšie uvedené zmluvné právo problematiky. Samotné zmluvy sú považované za najviac právoplatné a vo väčšine prípadov sú používané na preukázanie súhlasu iných štátov voči suverenite nad spornou oblasťou. V prípade Cušimy bola v tomto zmysle najviac spomínaná Sanfranciská zmluva, ako hlavný faktor, ktorý definoval hranice povojnového Japonska a zahrňoval aj územie Cušimy pod japonskú suverenitu.

Ďalším zo spomenutých princíпов bola geografia, ktorá má opodstatnenie vrodenných prírodných hraniciach, ako rieky či pohoria. V prípade Cušimy je tento faktor vnímaný oboma krajinami, kedy sa kórejská strana odkazuje na bližšie postavenie oblasti ostrova ku kórejskému polostrovm než voči Japonsku. Oproti tomu japonská strana sa v tomto prípade odkazuje na to, že napriek svojmu postaveniu bol ostrov vždy frekventovaný z japonského územia, čo dokazuje aj obyvateľstvo, ktoré sa na ostrove sústredilo.

Kultúra, ako dôkaz spoločného jazyka, náboženstva, ktorá definuje skupinu ľudí žijúcich na území sa v prípade problematiky sporu o Cušimu vyskytuje v malom množstve. I keď ide dôraz na spoločnú minulosť a možnosť sebaurčenia, tento faktor bol medzi užívateľmi vnímaný v malom množstve, nachádzajúc sa výlučne v prvej dekáde vybraného obdobia. V spomenutých príspevkoch sa sústredili hlavne na spoločný jazyk obyvateľov a japonské svätyne, ktoré sú na ostrove vybudované spolu so samotnou japonskou kultúrou, odlišnou od tej kórejskej.

Princíp ekonomiky bol v spore ohľadom Cušimy vnímaný komunitou veľmi okrajovo a bol uvedený len v prvej dekáde príspevkov. Právne sa princíp ekonomiky sústreďuje na tvrdenie, že príslušné územie je nevyhnutné pre životaschopnosť alebo rozvoj krajiny a zahŕňa aj nároky spojené s predchádzajúcim blízkym ekonomickým vzťahom. Toto sa odzrkadlilo v prejavoch na komunite veľmi marginálne a spomenuté boli práve predchádzajúce obchodné vzťahy ostrova s Japonskom aj Kóreou.

Posledný spomenutý princíp predstavuje *uti possidetis*, ktorý sa sústreďuje na vymedzenie hraníc pri nástupníctve a predpokladá, že hranice medzi novovzniknutými štátmi sa budú zhodovať s administratívnym rozdelením alebo medzinárodnými delimitáciami, ktoré vytýčili ich predchodcovia. V prvej dekáde bol neprítomný a objavuje sa v nevýznamnom množstve až v druhej dekáde príspevkov. Príspevky sa sústredili hlavne na Cušimu ako zdedené územie potvrdzujú japonskú suverenitu.

Záver

Geograficky je Cušima najbližšie miesto v Japonsku ku Kórejskému polostrovu, takže ju možno vnímať ako vstupnú bránu z kontinentu na japonské ostrovy. Keďže pozemné aktivity boli na ostrove značne obmedzené, námorný ruch, ako napríklad aj pirátstvo, boli pre ostrovanov jedným zo spôsobov ako sa užiť. Okrem toho, ako pohraničný ostrov, ktorý sa v stredoveku nachádza mimo dosahu akejkoľvek účinnej formy centrálnej jurisdikcie, nebolo prekvapením, že Cušima získala neslávnu povest' útočiska pre námorných psancov. Miestni pirátski vodcovia so sídlom na ostrove sa neskôr začlenili do legálneho obchodu a uzatvorili priateľské vzťahy s Kórejským polostrovom. I keď v rokoch 1592 až 1597 došlo k prerušeniu dobrých vzťahov medzi krajinami začiatkom 17. storočia Japonci vynaložili silné úsilie na obnovenie stykov medzi Japonskom a Kóreou.

Po druhej svetovej vojne bola prostredníctvom Sanfranciskej mierovej zmluvy Cušima oficiálne začlenená ku japonskému územi, napriek kórejským námietkam. Navzdory tomu však oblasť zostávala sporným regiónom a v 20. storočí nastala doba, kedy boli styky medzi Cušimou a Kórejským polostrovom prerušené, no Kórejský polostrov zostával pre Cušimu stále blízky.

Spory o ostrovy v Ázii vytvárajú hlavné kolízie kvôli tomu, ako všetky strany využívajú históriu. Okrem toho, výhradná ekonomická zóna a rozšírené prvky kontinentálneho morského práva, ktoré boli zavedené v 90. rokoch 20. storočia, situáciu značne sťažujú. Hlavný problematický charakter tohto prípadu je v tom, že nezhoda existuje na každom kroku. Napriek úsiliu krajín aj Japonska vyjednať mierové urovanie svojich otvorených územných konfliktov, riešenie týchto sporov je stále v nedohľadne. Napríklad Južná Kórea zaujala postoj opakovaných odmietnutí japonských návrhov na urovanie sporu.

V oblasti medzinárodného práva sú obdobné sporné územia štátov rozšírené po celom svete a ich riešenie je problematické. Aj v dnešnom svete je vymedzenie hraníc dôležitou záležitosťou a akékoľvek sporné nezhody vyvolávajú konfliktné situácie medzi krajinami, narušujú tak ich bipolárny vzťah. Hranice vymedzujú oblasti právnej kompetencie a poskytujú kľúčový prvok v štruktúre globálneho systému, umožňujú priestorový prístup k medzinárodnej alebo globálnej politike stanovením polohy štátov a ich absolútnej a relatívnej vzdialenosti od seba. Hranice pôsobia ako faktory obmedzujúce ľudskú interakciu, ako aj faktory, ktoré uľahčujú ľudskú interakciu. Majú významný vplyv na medzinárodnú politiku, a to tak svojou prítomnosťou, ako aj významom pre ľudí. V každom prípade sa jedná o dôležitý prvok krajiny, ktorý môže narušiť aj vnútornú politiku krajiny.

Teritoriálny spor o Cušimu vo verejnej sfére vnímajú obyvatelia Japonska aj Kórei. I keď to nie je téma, ktorá je rozšírená, ako ostatné spomínané teritoriálne spory japonského územia, táto téma sa stále dostáva do podvedomia obyvateľov. Práve toto vnímanie problematiky suverenity Cušimy vo verejnej sfére dokáže ponúknuť náhľad do chápania spoločnosti. Pokiaľ ide o zvolenú online komunitu Yahoo! Japan, užívatelia v rámci verejných faktorov vnímali najviac nasledujúce faktory. V prvej dekáde boli v otázkach najviac spomenuté kórejské nároky na Cušimu, zatiaľ čo v odpovediach sa respondenti odkazovali prevažne na historický a politický faktor problematiky. Počas druhej dekády záujem v otázkach zostal rovnaký, no v odpovediach sa presunul do sféry z väčšej časti len historického faktoru. Dôležité je aj podotknúť, že pokiaľ ide o podporu japonskej suverenity v príspevkoch, v prvom období ju v otázkach podporilo 93 %, zatiaľ čo v druhom nastal pokles na 78 %. V odpovediach prebehla menej výrazná premena a to z 97 % na 99 % podporujúcich japonskú suverenitu. Obmena vo vnímaní príspevkov indikuje, že japonská suverenita bola s väčším dôkazom posunutá do rozporu vo vnímaní užívateľov, zatiaľ čo v odpovediach sa toto presvedčenie o japonskej zvrchovanosti v oblasti Cušimy posilnilo.

Samotné vnímanie právnych faktorov teritoriálneho sporu malo nasledujúci charakter. Užívatelia sa v prvom období najčastejšie odkazovali na účinnú kontrolu Japonskom, pričom toto vnímanie kleslo v druhej dekáde o 26 % a do popredia sa dostala historická stránka s nárastom o 23 %. Je dôležité podotknúť, že i keď Brian Taylor Sumner v závere hovorí, že sa pri kauzách teritoriálnych sporov uprednostňujú pred Medzinárodným súdom spravodlivosti princípy zmluvného práva, *uti possidetis* a účinnej kontroly, v rovine občianskej a anonymnej hrajú podstatnú rolu úplne iné kritéria. Analýza dát v prípade japonsko-kórejských vzťahoch sporu o Cušimu uvádza, že najdôležitejšie zastúpenie v sfére online komunity Yahoo! Japan v prvej dekáde tvorili účinná kontrola, história a geografia, podobne aj v druhej dekáde sa do popredia dostali princípy účinnej kontroly, histórie a zmluvného práva. Tieto témy označujú faktory, ktoré odpovedajúci najviac vnímali pri vyjadrení svojho názoru na problematiku či podpore suverenity Japonska na Cušimu a ukazujú odlišný postoj verejnosti od predstaviteľov medzinárodného práva.

Keďže ide o online komunitu, Yahoo! Japan chýba však spôsob, ako s istotou vedieť, či sú používatelia v skutočnosti rasovo „Japonci“. Predsa len to, čo je možné vidieť na obrazovke je digitalizovaný text a prostredníctvom týchto dát nie je možné identifikovať rasovú alebo etnickú identitu účastníkov. V konečnom dôsledku i napriek svojmu anonymnému charakteru virtuálnej komunity na Yahoo! Japan, príspevky používateľov dokázali reflektovať postoje respondentov voči rôznym problematikám. Teritoriálny spor o Cušimu je práve jeden

z príkladov konfliktov, ku ktorým sa respondenti denne vyjadrujú na tomto fóre. Cez uverejnené dáta dokázalo Yahoo! Japan predstaviť samotný prístup užívateľov menovite k aktuálnej problematike kórejských nárokov na Cušimu, ako aj jeho vývoj vnímania užívateľov komunity a ukázať, ktoré faktory boli najviac vnímané či v akej miere užívatelia podporili japonskú suverenitu. Aj navzdory častej nevraživosti uverejnených príspevkov, v sfére užívateľov nikdy nechýbalo tvrdenie, že hlavným riešením územných sporov medzi Japonskom a Kóreou je spolupráca a dialóg zameraný na budovanie dôvery medzi opačnými stranami. Verím, že vzťahy medzi Japonskom a Južnou Kóreou, ako bilaterálny vzťah medzi dvoma hlavnými demokraciami v Ázii, by mal byť predmetom medzinárodnej pozornosti a dohľadu na bezpečnosť medzi nimi. Samotná situácia vo východnej Ázii sa musí zlepšiť, najmä vzhľadom na viditeľne nepriateľský postoj medzi krajinami, ktorý sa vyvinul v posledných rokoch a stále narastajúcu nevraživosť vo verejnej či politickej sfére medzi krajinami.

Na záver verím, že výsledok tejto diplomovej práce by mohol byť prospešný pre ďalší výskum v oblasti japonsko-kórejských vzťahov, ako aj v oblasti vnímania teritoriálnych sporov medzi krajinami či sociálnych vzťahov. Je zrejmé, že vnímanie Kórejčanov v japonskej spoločnosti nikdy nebolo jednoduchou záležitosťou, ale keďže sa vývoj nevraživého postavenia medzi oboma krajinami v posledných dvoch desaťročiach zintenzívnil, je dôležité, aby sa tejto problematike venovala pozornosť a aby bolo možné dospieť k riešeniu tohto sporu.

Použitá literatúra

Knižné publikácie:

Antony, Robert J. (2010). *Elusive Pirates, Pervasive Smugglers: Violence and Clandestine Trade in the Greater China Seas*. Hong Kong, Hong Kong University Press. ISBN 9789888028115.

Best, Jonathan W. (2006). *A History of the Early Korean Kingdom of Paekche*. Harvard Univ Council on East Asian. ISBN 0674019571.

Blacker, Carmen. (2017). *Scholar of Japanese Religion, Myth and Folklore: Writings and Reflections*, edited by Hugh Cortazzi. London, Renaissance Books. ISBN 9781898823568.

Hall, John Whitney. (1988). *The Cambridge History of Japan. Vol. 4, Early Modern Japan*. Cambridge, Cambridge University Press. ISBN 9780511467905.

Han, Moonjong. (2009). *The foreseen and the unforeseen in historical relations between Korea and Japan*. Seoul, Korea: Northeast Asian History Foundation. ISBN 9788961871402.

Ito, Hitomi (2017). *Čimej no nazowotoku: Kakusareta 'Nihon no kosó' (Riešenie záhad miestnych názvov: Skryté „staré vrstvy Japonska“)*. Tokio: Šinčóša. 伊東ひとみ. (2017). 地名の謎を解く : 隠された「日本の古層」. 新潮社. ISBN 9784106038129.

Kang, Etsuko Hae-Jin. (1997). *Diplomacy and Ideology in Japanese-Korean Relations: From the Fifteenth to the Eighteenth Century*. London, Macmillan Press Ltd. ISBN 9786613965967.

Kohen, Marcelo G; Mamadou Hébié. (2018). *Research Handbook on Territorial Disputes in International Law*. Cheltenham, Edward Elgar Publishing, ISBN 9781782546870.

Lewis, James B. (2014). *Frontier Contact between Choson Korea and Tokugawa Japan*. London, Taylor and Francis. ISBN 9780203987322.

Natoli, Tommaso; Riccardi, Alice. (2019). *Borders and International Law: Setting the Stage, in Borders, legal spaces and territories in contemporary international law within and beyond*. Cham, Switzerland, Springer International Publishing. ISBN 9783030209292.

Oosterveld, Willem et al. (2015). *PUSHING THE BOUNDARIES: TERRITORIAL CONFLICT IN TODAY'S WORLD*. The Hague Centre for Strategic Studies. ISBN 9789492102218.

Schoenbaum, Thomas J. (2008). *Peace in Northeast Asia : Resolving Japan's Territorial and Maritime Disputes with China, Korea and the Russian Federation*. Edward Elgar Publishing Limited. ISBN 9781847206657.

Toby, Ronald P. (1991). *State and diplomacy in early modern Japan: Asia in the development of the Tokugawa Bakufu*. Stanford, Stanford University Press. ISBN 0804719527.

Turnbull, Stephen; Oswaldo Reynoso. (2003). *Fighting Ships of the Far East (2): Japan and Korea AD 612-1639*. Oxford, Osprey. ISBN 9781841764788.

UN General Assembly. (1982). *Convention on the Law of the Sea*. U.N.T.S.

United States. (1977). *Foreign Relations of the United States 1951*. Edited by Fredrick Aandahl, Washington, U.S. Govt. Print. Office.

Urano, Tacuo. (2013). *Nihon no kokkjó: Bunseki, širjó, bunken (Japonské štátne hranice: analýzy, články a dokumenty)*. Tokio, Sanwašoseki. 浦野起央. (2013). 日本の国境: 分析・資料・文献, Japanese national border: analyses, articles and documents. 三和書籍. ISBN 9784862511522.

Urano, Tacuo. (2016). *Čósen no rjódo: [Bunseki, širjó, bunken] (Kórejské územie: analýzy, články a dokumenty)*. Tokio, Sanwašoseki. 浦野起央. (2016). 朝鮮の領土: 【分析・資料・文献】 , Korea's territory: analyses, articles and documents. 三和書籍. ISBN 9784862512024.

Yamamura, Kozo. (1990). *The Cambridge History of Japan. Vol. 3: Medieval Japan*. Cambridge, Cambridge University Press. ISBN 9780521223546.

Články:

Allen, Chizuko T. (2003). *Prince Misahün: Silla's Hostage to Wa from the Late Fourth Century*. Korean Studies, vol. 27. JSTOR. [cit. 05.11.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/23719568>.

Baker, Don. (2016). *Confucianism and Civilization: Tasan Chǒng Yagyong's Views of Japan, the Ryūkyūs, and Tsushima*. Korean Studies, vol. 40. JSTOR. [cit. 15.09.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/44508427>.

Bautista, Lowell. (2014). *Dispute settlement in the Law of the Sea Convention and territorial and maritime disputes in Southeast Asia: issues, opportunities, and challenges*. Asian Politics and Policy, vol. 6, no. 3. University of Wollongong. [cit. 15.09.2022]. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.1111/aspp.12116>.

Dudden, Alexis. (2012). *Japan's Border Disputes: Dokdo at the Center of Bigger Things*. Asan Institute for Policy Studies. JSTOR. [cit. 15.09.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/resrep08112>.

Emoto, Tomomi J. (2018). *Border Historicity and Ethnographic Rupture: Pirates, Korean Kings and Borderlanders in Transnational Tsushima Island, Japan*. History and Anthropology, vol. 29, no. 4. [cit. 14.05.2022]. Dostupné z: 10.1080/02757206.2018.1445623.

Fujii, Kenji (2021). *Article 2 of the Treaty of San Francisco and Takeshima with a Focus on the Negotiation Process in 1951*. The Japan Institute of International Affairs – JIIA. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: www.jiia-jic.jp/en/news/article-2-of-the-treaty-of-san-francisco-and-takeshima-with-a-focus-on-the-negotiation-process-in-19.html.

Hara, Kimie. (2001). *50 Years from San Francisco: Re-Examining the Peace Treaty and Japan's Territorial Problems*. Pacific Affairs, vol. 74, no. 3. [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <https://doi.org/10.2307/3557753>.

Hirose, Yoko. (2015). *Japan-Russia Relations: Toward a Peace Treaty and Beyond*. In Y. TATSUMI (Ed.), *JAPAN'S Global Diplomacy: Views from the Next Generation*, Stimson Center. JSTOR. [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/resrep10937.10>.

Cha, Victor D. (1996). *Bridging the Gap: The Strategic Context of the 1965 Korea—Japan Normalization Treaty*. Korean Studies, vol. 20. JSTOR. [cit. 02.11.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/23719605>.

Kakazu, Hiroshi. (2018). *An Introduction of Nissology (7): Territorial Disputes over Border Islands and their Solutions with Particular Emphasis on Senkaku/Diaoyu/Tiaoyutai Islands and the South China Sea*. The Journal of Island Studies, vol. 19, no. 1. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: doi:10.5995/jis.19.1.33.

Kazui, Tashiro; Downing Videen Susan. (1982). *Foreign Relations during the Edo Period: Sakoku Reexamined*. Journal of Japanese Studies, vol. 8, no. 2. JSTOR. [cit. 02.09.2022]. Dostupné z: <https://doi.org/10.2307/132341>.

Kim, Togfi. (2016). *Sino-Japanese disputes and the US-Japan Alliance. US Alliance Obligations in the Disputes in the East and South China Seas: Issues of Applicability and Interpretations*. Peace Research Institute Frankfurt. JSTOR. [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/resrep14540.4>.

Lee, Hoon. (2006). *The Repatriation of Castaways in Chosŏn Korea-Japan Relations, 1599-1888*. Korean Studies, vol. 30. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: doi:10.1353/ks.2006.0017.

Lee, S.; Van Dyke, J. M. (2010). *The 1951 San Francisco Peace Treaty and Its Relevance to the Sovereignty over Dokdo*. Chinese Journal of International Law, vol. 9, no. 4. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: 10.1093/chinesejil/jmq030.

Lee, Seokwoo. (2002). *The 1951 San Francisco Peace Treaty with Japan and the Territorial Disputes in East Asia*. Washington International Law Journal Washington International Law Journal, vol. 11, no. 1. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: digitalcommons.law.uw.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1272&context=wilj.

Okano, Masataka. (2010). *How to Deal with Border Issues: A Diplomat-Practitioner's Perspective*. Eurasia Border Review, vol. 1, no. 1. Slavic Research Center, Hokkaido University. ISSN 18849466.

Pedrozo, Raul. (2016). *International Law and Japan's Territorial Disputes*. International Law Studies, vol. 92. Stockton Center for the Study of International Law.

Robinson, Kenneth. R. (1996). *The Tsushima Governor and Regulation of Japanese Access to Chosŏn in the Fifteenth and Sixteenth Centuries*. Korean Studies, vol. 20. JSTOR. [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/23719601>.

Smith, Paul. J. (2013). *THE SENKAKU/DIAOYU ISLAND CONTROVERSY: A Crisis Postponed*. Naval War College Review, vo. 66, no. 2. JSTOR. [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/26397370>.

Starr, Harvey. (2006). *International Borders: What They Are, What They Mean, and Why We Should Care*. The SAIS Review of International Affairs, vol. 26, no. 1. JSTOR. [cit. 01.09.2022]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/26999290>.

Strating, Rebecca. (2020). *Defending the Maritime Order. In Defending the Maritime Rules-Based Order: Regional Responses to the South China Sea Disputes*. East-West Center. JSTOR. [cit. 16.10.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/resrep25045.7>.

Sumner, Brian Taylor. (2004). *Territorial Disputes at the International Court of Justice*. Duke Law Journal, vol. 53, no. 6. JSTOR. [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/40040452>.

Thirlway, Hugh. (2017). *Territorial Disputes and Their Resolution in the Recent Jurisprudence of the International Court of Justice*. Leiden Journal of International Law, vol. 31, no. 1. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: doi:10.1017/S0922156517000553.

Wada, Haruki. (2010). *Resolving the China-Japan Conflict over the Senkaku/Diaoyu Islands*, The Asia-Pacific Journal, Japan Focus, vol. 8, no. 43. [online]. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: <https://apjff.org/-Wada-Haruki/3433/article.html>.

Yamasaki, Yoshiko. (2018). *The Invention of a Basis for the Possession of Takeshima by the Korean Government*. Japan Review : Territory and Maritime Issues in East Asia, vol. 2, no. 3. [online]. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: www.jiia-jic.jp/en/japanreview/pdf/JapanReview_Vol2_No3_Winter_2018.pdf, ISSN 2433-4456.

Internetové zdroje:

"대마도는 한국땅, 즉각 반환" 국회 결의안 발의. (21.07.2008) 네이트 뉴스, [online]. [cit. 12.09.2022]. Dostupné z: news.nate.com/view/20080721n17357.

Archive.ph. (21.08.2008). *Japanese island haunted by turbulent ties with Korea*, [online]. [cit. 16.10.2022]. Dostupné z: <https://archive.ph/20130411012231/http://afp.google.com/article/ALeqM5guSwK-IEfw-KDGf8qG7R22gvog#selection-401.0-481.102>.

Geocities Archive Geocities Mirror / The 90s Archive (1990s 2000s nineties) / The Early web [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: <http://www.oocities.org/worldfriendship999/k024.html>.

Japan.kantei.go.jp. (21.07.2004). *Prime Minister Junichiro Koizumi in Action (What's up around the Prime Minister)* [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: https://japan.kantei.go.jp/koizumiphoto/2004/07/21nikkan_e.html.

Kim, Tong-hyung. (2013). *Buddhist statues fueling diplomatic row* [online]. Copyright © koreatimes.co.kr. All rights reserved. [cit. 25.10.2022]. Dostupné z: http://www.koreatimes.co.kr/www/culture/2013/03/135_131338.html

Korea's Recent Claim to the Island of Tsushima (OIR Report No. 4900), Division of Research for Far East, Office of Intelligence Research, Department of State, 30 March 1950. “국사편찬위원회 – 전자사료관 [Archives of Korean History].” [online]. [cit. 12.08.2022]. Dostupné z: http://archive.history.go.kr/image/viewer.do?gid=AUS003_06_01C0023&catalog_id=AUS003_06_01C0023_057.

Kyodo News. (09.10.2009). *Haraguchi Positive on Foreigner Voting Rights*, THE JAPAN TIMES ONLINE [online]. [cit. 19.10.2022]. Dostupné z: <http://search.japantimes.co.jp/cgi-bin/nb20091009a1.html>.

Kyodo. (29.09.2006). *Tsushima rejects claim isles belong to S. Korea* [online]. The Japan Times. The Japan Times - News on Japan, Business News, Opinion, Sports, Entertainment and More [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: <https://www.japantimes.co.jp/news/2006/09/29/national/tsushima-rejects-claim-isles-belong-to-s-korea/>

Lee, Jae Won. *2D24X6X*. (15.07.2008). Alamy [online]. [cit. 12.10.2022]. Dostupné z: www.alamyimages.fr/policemen-use-fire-extinguishers-as-protesters-burn-signs-representing-japans-middle-school-teaching-guides-at-a-demonstration-against-japans-sovereignty-claim-over-a-group-of-desolate-volcanic-islets-seoul-and-pyongyang-call-dokdo-and-tokyo-calls-takeshima-in-front-of-the-japanese-embassy-in-seoul-july-15-2008-south-koreas-coastguard-said-on-tuesday-it-had-stepped-up-patrols-near-the-islands-a-day-after-seoul-recalled-its-ambassador-in-anger-at-new-japanese-claims-to-the-rocky-outcrops-on-monday-tokyo-said-it-had-told-seoul-that-it-would-refer-in-a-middle-school-teaching-guide-to-the-image379965794.html.

Lee, Jae-won, (2022). REUTERS/Lee Jae-Won LJW/PN Stock Photo - Alamy [online] Alamy.com. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: <https://www.alamy.com/south-korean-civic-group-members-burn-a-mock-japanese-flag-during-a-protest-in-front-of-the-japanese-embassy-in-seoul-april-11-2005-protesters-were-rallying-against-tokyos-approval-of-japanese-history-textbook-critics-say-whitewashes-japanese-militarism-and-tokyos-claims-over-a-group-of>

islets-that-south-korea-refers-to-as-dokdo-and-japan-as-takeshima-reuterslee-jae-won-ljwpm-image377185494.html.

Lee, Kyung-min. (01.01.2015). *Local council moves to designate 'Daemado Day'* [online]. Copyright © koreatimes.co.kr. All rights reserved. [cit. 25.10.2022]. Dostupné z: http://www.koreatimes.co.kr/www/nation/2015/01/113_170940.html.

South Korea Recalls Envoy to Japan - The New York Times. The New York Times - Breaking News, US News, World News and Videos [online]. Copyright © [cit. 17.11.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2008/07/15/world/asia/15korea.html>.

Suetomi, Junko et al. (15.04.2021). *Japanese government approves a new bill authorizing regulation of land use on remote islands, near defense facilities and important infrastructure* [online]. Foreign Investment and National Security Blog © Copyright 2022 [cit. 19.10.2022]. Dostupné z: https://foreigninvestment.bakermckenzie.com/2021/04/15/japanese-government-approves-a-new-bill-authorizing-regulation-of-land-use-on-remote-islands-near-defense-facilities-and-important-infrastructure/#_ftn4.

Taipei Times. (19.05.2005). *S Korea not calmed by Japan's statement in territorial dispute* [online]. Taipei Times. Copyright © 1999 [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: <http://www.taipetimes.com/News/world/archives/2005/03/19/2003246889>.

TOPS OF 2021: DIGITAL IN JAPAN ~ニールセン 2021 年日本のインターネット サービス利用者数/利用時間ランキングを発表~ | ニュースリリース | ニールセン デジタル株式会社. ニールセン デジタル株式会社 | ネット視聴率 | 視聴者分析 | 広告視聴率 [online]. Copyright © The Nielsen Company. All Rights Reserved. [cit. 10.08.2022]. Dostupné z: https://www.netratings.co.jp/news_release/2021/12/Newsrelease20211221.html

Tsushima Island for Korea? (08.03.2006) [online]. The DONG-A ILBO. 동아일보 [cit. 18.10.2022]. Dostupné z: <https://www.donga.com/en/article/all/20060308/246352/1>.

Usatoday30.usatoday.com. (18.03.2005). *S. Korea hits Japan in escalating territorial dispute* [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: http://usatoday30.usatoday.com/news/world/2005-03-18-disputed-islands_x.htm.

Welcome to the United Nations. [online]. Copyright © [cit. 13.08.2022]. Dostupné z:

<https://www.un.org/depts/los/LEGISLATIONANDTREATIES/PDFFILES/TREATIES/jap-kor1974north.pdf>

Zhang, Yunbi; Wang, Cheyan. (24.08.2012). *Japan, S. Korea tensions continue*. China Daily Website - Connecting China Connecting the World [online]. [cit. 25.10.2022]. Dostupné z: http://www.chinadaily.com.cn/world/2012-08/24/content_15702044.htm.

ハンナラ党院内代表. (07.04.2010). 日本独島領有権主張に謝罪要求 | 聯合ニュース. 聯合ニュース [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: <https://jp.yna.co.kr/view/AJP20100407001300882?section=search>.

김동현 (28.09.2010). „대마도는 우리땅“ 여야 의원 37 인, 국회 정식포럼 창립 - 조선일보. 조선일보 - 1 등 디지털뉴스“ [online]. [cit. 16.08.2022]. Dostupné z: https://www.chosun.com/site/data/html_dir/2010/09/28/2010092801353.html.

北方領土 | 外務省. Ministry of Foreign Affairs of Japan [online]. Copyright © Ministry of Foreign Affairs of Japan [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <https://www.mofa.go.jp/mofaj/area/hoppo/index.html>.

古代山城・金田城をあるく | 本物が息づく島 対馬観光物産協会 [online]. Copyright © Tsushima Local Promotion Association. [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <http://www.tsushima-net.org/special-feature/kanedajo/>.

国境の島・対馬の歴史を紐解く | 本物が息づく島 対馬観光物産協会. 本物が息づく島 対馬観光物産協会 [online]. Copyright © Tsushima Local Promotion Association. [cit. 04.11.2022]. Dostupné z: <https://www.tsushima-net.org/special-feature/history-of-tsushima/>.

対韓輸出規制がブーメランに 日本の企業や観光地に打撃. (20.09.2019). 聯合ニュース . 聯合ニュース [online]. [cit. 28.10.2022]. Dostupné z: <https://jp.yna.co.kr/view/AJP20190919005000882?section=search>.

対馬の仏像めぐる判決 韓日関係の新たな悪材料に?. (26.01.2017). 聯合ニュース . 聯合ニュース [online]. [cit. 28.10.2022]. Dostupné z: <https://jp.yna.co.kr/view/AJP20170126003300882?section=search>.

対馬仏像窃盗. (05.06.2013). 韓国人 7 人に懲役 2 ～ 6 年求刑 = 韓国 | 聯合ニュース . 聯合ニュース [online]. [cit. 25.10.2022]. Dostupné z: <https://jp.yna.co.kr/view/AJP20130605003100882?section=search>.

尖閣諸島 | 外務省. Ministry of Foreign Affairs of Japan [online]. Copyright © Ministry of Foreign Affairs of Japan [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <https://www.mofa.go.jp/mofaj/area/senkaku/index.html>

建て替え中の日本大使館に汚物投げつけた男逮捕 = 韓国. (05.08.2015). 聯合ニュース . 聯合ニュース [online]. Dostupné z: <https://jp.yna.co.kr/view/AJP20150805000800882?section=search>.

徴用工で平行線 「菅首相・文大統領」電話会談 韓国の人々の反応は？ . (26.09.2020). デイリー新潮. デイリー新潮 [online]. Copyright © SHINCHOSHA All Rights Reserved. [cit. 01.11.2022]. Dostupné z: <https://www.dailyshincho.jp/article/2020/09261700/?all=1>.

河野洋平. (20. 04. 2008). 衆議院議長河野洋平殿 [online]. [cit. 19.10.2022]. Dostupné z https://www.shugiin.go.jp/internet/itdb_shitsumon.nsf/html/shitsumon/b166175.htm.

竹島 | 外務省. Ministry of Foreign Affairs of Japan [online]. Copyright © Ministry of Foreign Affairs of Japan [cit. 29.08.2022]. Dostupné z: <https://www.mofa.go.jp/mofaj/area/takeshima/index.html>.

韓国市議会. (22.03.2013). 対馬の領有権主張する決議採択 | 聯合ニュース. 聯合ニュース [online]. [cit. 25.10.2022]. Dostupné z: <https://jp.yna.co.kr/view/AJP20130322003400882?section=search>.